

พิลาป ◊ รำพึง





โพธิ์ทอง ของลูกไอ้
ชาติใหม่มีจริง
ขอลูกจูงเกิดกาย
ทุกชาติอย่ารู้แล้ว

มามลาย ลับเฮย
แม่แล้ว
กับพ่อ
คลาดกัน





พิลาป—รำพึง

พิลาป

- ๑ ๓๐ ณ เดือนกรกฎาคม
๕ โมงกะ ๕ นาทีศูนย์
๑ เสี่ยงน้องสืเพรียกคนสนั่น
วาบเย็นเพราะเห็นสรวิบีดา
๑ น้องนวดและเน้นบทย
พิหญิงก็วังดลและวอน
๑ เขียวยาประสาตติระหนก
ปากพ่อระวีระริกรณ
๑ เพรียกพ่อก็นิ่งบมิสนอง
นวดพื้นและก้นสรวิคิลา
๑ เนตรพ่อก็บีคสนิทพลา
พัคตร์พ่อสืเปลี่ยนพิปริตไป
๑ ม่วงดำและคต้าเฉพาจุมุก
บัดพัคตร์ก็เผือดและศิระพลัน
๑ โอษฐ์รวิระริกและกัระงับ
เสี่ยงสัลยะแซ่วเพราะขมรอน
๑ โอ้พ่อบเผยพจนสั่ง
จิตต์ตั้งบักงวลและคง
- คมะวาระอาคร
บีคเน้นะออกอา
คณุพลันกลันมา
ขณะเมื่อจะเมื่อมรณ
และกัฟขำกร
วจเพรียกตระกองสกัน
มนะคกตลึงยล
อระลูกระรวหลาน
พจิของคณาน
กัชะโลมและหยอดไป
ชลพรางเป็นทางไหล
ก็เพราะเลือดประดังคั่น
คณะลูกตลึงงัน
ผงะเอียงเกลี้ยงหมอน
ดจะหลับนรินดร
ชีวะพ้อมลายลง
ดจะคังบิดาปลง
ประตุเขตคั่นคณสรวง

พิลาป-รำพึง

๑ ทอดร่างก้อย่างกะฉนดนี้—
เพียง ๕ นินิตสินีระดวง

รำพึง

๑ "พิศนัณฑ์พิทยาภณ"
นิราศลูกและเมียสัถ

๑ พระคุณท่อมหัทธัญ
ก็เหลือที่จะถ้วนว

๑ วิสัยศิลป์นิวติ
กวีศาสตร์มิขาดแคลน

๑ มีหน้ายเหนียวและเคี้ยวเข็น
ระทมทันทะเลหลายที่

๑ ณ คราซ้อมละครทัว
ดนตรีन्द्रณว

๑ บรูว่ามีดาหวง
วนิดโคจรละครเข้า

๑ ประจักษ์ที่ศนาจริง
จะเรียนทฤษฎีสา

๑ ก็ยังพอกี่ยังครู
และตราบข้าฯ ชิวาตาญ

๑ แขนงวิทยาใด
จะโน้มหนุนกระตุ้นเตือน

๑ จะอุสสาห์พยายาม
ชีวิน" เชวงชนม์

ทรพิศระทมทรวง
ชีวะดับอุดรครัน

สีกาสนย์เสมอนผัน
ยะโสภังคหนึ่งหา
ผิวพจน์ผูกและพรรณนา
ทะพรำพร้องสนองแทน
สีกบตรวิเศษแสน
กะทั่งที่พยะดนตรี
ดนตรีมนี่เรียนหนึ
ผจญเจ็บแผละขึ้นใจ
ก็น้ำตัวตนไป
ผิววังวลันก็ทนเอา
จะสอนสั่งวิธีเสา—
สมอมมันเสมอมา
ประเลวูยังวิเศษกว่า
ระพัตรสิ่งณทรวงนาน
พระคุณอยู่นิรันดร์กาล
บรูลบกรณเลื่อน
พระคุณให้กะลูกเหมือน
มนัสลูกมิลืมตน
ผยองนามสกุล"ผล—
มิให้เกียรติตระกูลหมอง

เวลาผ่านไป เป็นการไถ่เกี้ยให้ส่งบงได๋ทั้งต้องฝ่าย คุณพ่อขาดการพักผ่อนด้วย
 ประการนั้นเพราะไหนจะเห็นเหนื่อยจากการงานในหน้า ที่ซึ่งเป็นงานหนักดมองอยู่แล้ว
 ไหนจะต้องมาฝึกซ้อมละครให้ตามโรงเรียนต่าง ๆ มิได้ว่างเว้นเป็นเวลาค่าคนดัดดินแทบ
 ทุกคน สังขารก็ไม่สามารถจะทนทานต่องานตรากตรำเช่นนั้นได้ คุณพ่อจึงล้มป่วยลง
 เมื่อ เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๘๐ ด้วยโรคความดันโลหิตสูง และได้กลายเป็นโรคอัมพาต
 ตลอดเวลา ๑๐ กว่าปีที่ท่านเจ็บไข้มา คุณพ่อเป็นผู้ที่มั่งคั่งใจเข้มแข็ง พยายาม
 ต่อสู้กับโรค จนสามารถพูด เดิน ทำงานบ้านเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้ มีร่างกายอนามัย
 คัดลอกมา และมาสิ้นชีวิตลงที่บ้านในวันอาทิตย์ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๔๙๓ นี้ โดยลูก ๆ
 ไม่เคยคาดคิด และการจากไปของคุณพ่อก็เป็นไปโดยสงบ

ระหว่างที่กำลังเรียงพิมพ์หนังสือ ท่านขุนสมุทรครุการ (ชวน มั่นยานนท์)
 ผู้เคยร่วมรับราชการใกล้ชิดมากกับคุณพ่อ ได้กรุณามอบข้อความพร้อมทั้งเมนูอาหาร
 เขียนและระบายสีสวยงามมากมายให้พิมพ์ลงในประวัติของท่าน แต่เป็นที่น่าเสียดาย
 เนื่องจากเวลาจะทันนั้นไม่สามารถถ่ายทอดภาพนั้นลงไว้ ณ ที่นี้ได้ จึงเพียงแต่คัดสำเนา
 ถอดลงในเมนูอาหารมาลงไว้ พร้อมกับข้อความที่ ท่านขุนสมุทรครุการ ได้กรุณาเขียนส่ง
 มาให้ดังนี้

“ในงานพระราชทานเพลิงศพ ท่านอาจารย์ทนต์มออย่างสูงครั้งนั้น ข้าพเจ้านั่งถึง
 พระคุณไม่มีอะไรที่จะแสดงกตเวทิตาคุณ เฝื่อนักชนได้ว่าท่านอาจารย์ชำนาญถนอน
 และมีคำคมขบขันแถมอยู่ด้วย ข้าพเจ้าขอบใจนักจึงขอความกรุณาให้ท่านช่วยแต่งถนอน
 ลงในเมนูอาหารซึ่งเคยอาหารคำท้อยเทียนเหลา ในงานสมรสบุตรชายข้าพเจ้า จึง
 ขอส่งมาเพื่อเชิดชูเกียรติ และคุณความดีของท่านดังต่อไปนี้

“ รายชื่ออาหาร ”

นหารท (รูปปลาตาม) ซามตรงหน้า
 (รูปเครื่องหมาย ร.) พันทีดัดปากตาเดอถรรค์
 (รูปหอย) ที่หาดสำราญ หวาน ๆ มัน ๆ
 (รูปไก่) บ้านบน ออกคั่นคั่น
 (รูปเบ็ด) บ้านแหลม ไข่หอยเบ็ดอย่าเช็ดเช็ด
 เนื้อไม้เหนียวอย่าพริกถั่วพริก
 (รูปกิ้ง) บ้านใหม่ ถมเต็มให้เต็มรัก
 ไม่ต้องพกเคียวถนถนถน
 (รูปตุ๊ก) อบพระหอยพุ่งจรรจ
 เกม (รูปหน่อไม้) ไม่ตะพดขรด์หน่อ
 รับประกันว่าไม่คำไม่คำค
 ของฮ้อย ๆ ถี่ ๆ มีเยะเยอะ
 (รูปปลากะพง) คลองกระแซง ไข่แก้งอวด
 ขอเชิญควดอย่าเข้าควดเข้าหะ

รวม สุนันทา ดังต่อหายคอเดอะ

เหอ ๆ เฮอะ ๆ ท่านทงหลายดบายเทอญ ฯ

ต่อไปเห็นควรจะ ขแจ้งให้ท่านผู้อ่านทราบว่า ท่านอาจารย์ของข้าพเจ้า แต่งกลอน
 นั้นคำเป็นอย่างไร และความเป็นอย่างไร จึงขออธิบายไว้คือ

๑. ร. ในรูปเครื่องหมายของนหารทนี้ หมายความว่าทหารราบกองพันที่ ๔๕
 ตั้งอยู่ที่จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งขณะนั้นบุตรชายของข้าพเจ้าประจำรับราชการ ทหารอยู่

๒. หาดสำราญ คือหาดเจ้าสำราญ อาหารที่มีชื่อของที่นี่ได้แก่หอยเช่นหอย
 นางรมเป็นต้น

๓. บ้านบน ซอยพระที่นั่งทงเบ็นซอของตำบลด้วย ของดประจำตำบลคือ ไก่
 ๔. บ้านแหลม ซอยอำเภอและตำบล มีซอยเรียงในทางมีเปิดมาก รับประทาน
 ดูกว่าเบ็ดตำบลอื่น ๆ

๕. บ้านใหม่ ซอยตำบลทิมกุงชุมมาก
 ๖. คลองกระแซง ซอยอำเภอและตำบล มีอาณาเขตตัดกชายทะเลมีปลา
 กระพงชุมมาก (ตั้งแต่ ๑ ถึง ๖ เป็นซอยตำบลต่าง ๆ ในจังหวัดเพชรบุรี ซึ่ง
 ฝ่ายชายรับราชการอยู่)

๗. ดัชนีทา คือ ร.ร. ส่วนดัชนีทา ซึ่งฝ่ายหญิงรับราชการเป็นครูอยู่ รวม
 ความว่าท่านอาจารย์ของข้าพเจ้าแต่งกลอนได้เหมาะเจาะกับงาน เหมาะเจาะกับเรื่องของ
 ทุกฝ่าย เพราะฉะนั้นในที่สุดจึงขอแยกครั้งหนึ่งว่า ท่านอาจารย์ของข้าพเจ้าซึ่งได้ดวง
 ดับไปแล้ว ได้กระทำกรรมดีไว้ด้วยประการทั้งปวง บรรดาผู้เยาว์ทั้งหลาย มีความ
 เคารพยำเกรงนับถือและรักใคร่ท่านเป็นอันมาก ขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงได้
 คตบรรดาลให้ท่านอาจารย์ของข้าพเจ้า จงประสิทธิ์ในสัมปรายภพ อันควรแก่ศิวด้วย
 ด้วยเถิด

ขุนสมรรถคุรุการ
 (ชวน มัณยานนท์)"

คุณพ่อเป็นทวิภของลูก เป็นทพของญาติมิตร และเป็นทนบถของศิษยานุศิษย์
 ในงานพระราชทานเพลิงศพของคุณพ่อครั้งนั้น นอกจากลูก ๆ และญาติแล้ว บรรดา
 มิตรสหายและศิษยานุศิษย์ของคุณพ่อ ได้ร่วมใจกันจัดงานจัดการอย่างแข็งแรง

ณ

กรณียกจอนมิตรสหายและศิษยานุศิษย์ได้มาเพ็ญไปดั่งกล่าวแต่วัน ลูก ๆ เว้น
แต่จะระงับถึงคุณความดีอันเต็มได้โดย จึงขอขอบคุณท่านเหล่านั้นไว้ ณ ที่นี้ด้วย
หากคุณพ่อพึงทราบได้จากทิพยญาณใด ๆ แล้ว คุณพ่อคงปลื้มปิติใน
กรณียกจอนมิตรสหายและศิษยานุศิษย์ได้ร่วมกันบำเพ็ญแล้วด้วยดีในครั้งนี้เป็นที่ยัง
คุณพ่อทราบดีของลูกได้สิ้นชีวิตไปแล้ว แต่คุณงามความดีที่คุณพ่อได้ทำไว้นั้น
คงจะฝังจารึกอยู่ในมรรคนัย

ลูก ๆ

๓๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๓



ละครพูด
เรื่อง
“นั้นจะบวช”
๔ องก์ ฉากเดียว

ของ
พระพิพัฒน์พิทยาภรณ์ (โชติ ผลชีวิน)

ตัวละคร

หมอน่วม เจ้าแพทย์
นายท่อม เจ้าแพทย์
อาจารย์ปิ่น มนต์ดี

นายบุญช่วย เจ้าแพทย์
นายแมน แสงสิน
นางสาวอ่อน เจ้าแพทย์
นางลำไย แสงสิน
นางเพ็ง ช่วยเสริม

อายุ ๔๐ ปี เป็นหมอรักษาโรค มั่งมี
พี่ชายหมอน่วม เจ้าแพทย์ เป็นพ่อค้า มั่งมี
อายุ ๗๐ ปี พี่น้องห่างๆ ทางมารดาของหมอ
น่วม เจ้าแพทย์ เป็นหมอน้ำมนต์
บุตรชายหมอน่วม เจ้าแพทย์ หนุ่ม
อายุ ๓๐ ปี สามีก่อนางลำไย แสงสิน
น้องนายบุญช่วย เจ้าแพทย์
ยังสาว
คนใช้นางลำไย แสงสิน

องค์ที่ ๑

เวลากลางวันตอนบ่าย

เบ็ดมาน

(หมอน่วม เผาแพทย์ นั่งเศร้าอยู่คนเดียวแต่งตัวไว้ทุกข์ นายบุญช่วย เผาแพทย์ เข้ามาทางประตูด้านหลัง)

บุญช่วย คุณพ่อเป็นไรไปครับ.

หมอน่วม ตกใจพ่อเศร้าใจมาก เพราะคิดถึงแม่เจ้า.

บุญช่วย คุณแม่ท่านกตายนานแล้ว คุณพ่อยังไม่ลืมท่านอีกหรือครับ.

หมอน่วม พ่อลืมแต่คนที่พ่อไม่รัก ไม่มีใครที่พ่อรักยิ่งไปกว่าแม่ของเจ้า พ่อคิดถึงแม่เจ้าทุกวัน พ่อร้องไห้ทุกวัน แต่พ่อซ่อนหน้าร้องไห้ กลัวเจ้าแฉะน่องของเจ้าจะเห็น จะพาหัวใจเหี่ยวแห้งไปโดยไม่จำเป็นและทั้งเจ็บป่วยลงด้วย ทุกวันพ่อโคกหน้าเจ้าทั้งสองข้าง—หน้าแม่เจ้า ทำให้พ่อบรรเทาความเศร้าใจลงบ้าง หากไม่พ่อคงโคกเศร้าตายตามแม่เจ้าไปเสียนานแล้ว.

บุญช่วย ผมคิดถึงท่านมาก ท่านเป็นแม่ที่ดีของผม.

หมอน่วม เขา เป็นเมียที่ดี ของ พ่อ ความดีของแม่เจ้ามีต่อพ่อมาก ตั้งแต่วัยเด็กจนมากับพ่อ ไม่ได้ทำสิ่งไร ให้พ่อเคืองใจเลย แม้แต่ครั้งเดียว การเก็บหอม รอมริบไม่มีใครได้เขาได้ พ่อจะมีความสุขด้วยกับ กามารับ หั้นความสุขไปเสีย (ร้องไห้เช็ดหน้าตา)

บุญช่วย คุณพ่อครับ อย่าโคกเศร้าถึงท่านนักเลย ปล่อยให้วิญญาณของท่านอยู่เป็นสุขบ้างเถิด.

หมอน่วม ตกพูดถูกแล้ว พ่อก็คิดเช่นนั้น แต่ในบางขณะพ่อก็เผลอตัวกลายเป็นเด็กทารกไป แต่พ่อขอประกาศไว้ดัง ๆ ว่า พ่อจะไม่มีเมียใหม่ อีกคือ ไปเป็นอื่นขาด.

บุญช่วย คุณพ่อครับ ผมขอทวงว่าอย่าประกาศให้ดังนัก.

หมอน่วม พ่อกล้าประกาศดัง ๆ เพราะ

พ่อเคยเห็น เคยรู้จัก ผู้หญิงมา
มากมายหลายคนแล้ว ไม่เห็น
มีใครเหมือนแม่ของเจ้าเด็กคน
เดียว ทำให้พ่อถึงความเชื่อ
ต่อไปว่า ใคร ๆ ซึ่งอยู่ใน

ฐานะอันเดียวกับแม่ของเจ้า จะ
หาให้ดีเท่าแม่ ของเจ้า ยากนัก
เพราะฉะนั้นพ่อจึงกล่าวพูดตั้ง ๆ
ว่า พ่อจะไม่มีเมียใหม่อีกต่อไป
ไปเป็นอันขาด พ่อพูดจริง ๆ
พ่อไม่มีจริง ๆ พ่อคิดจะเข้าวัด
พ่อจะบวช.

บุญช่วย การทสมทวงเช่นนี้ เพราะ
เห็นว่าคุณพ่อยัง ไม่แก่เกินสม
ควรที่จะมีอีกไม่ได้.

หมอน่วม จริง ถ้าพ่อจะมีก็ได้ ขาหา
ที่ต่าง ๆ และสวย ๆ ได้ด้วย
ที่เขาแก่กว่าพ่อเขายังหาต่าง ๆ
สวย ๆ พริ้ง ๆ ได้กลับไป แต่พ่อ
คิดรอบคอบแล้ว ผู้หญิงที่มี
ฐานะเสมอมือแม่ของเจ้า พ่อ
เชื่อเสียแล้วว่าคงหาให้เหมือน
แม่เจ้าไม่ได้อีก และอีกประการ

หนึ่ง คงจะ ไม่มีใคร ที่จะมาทำ
ให้พ่อรักได้ เพราะฉะนั้นพ่อ
จึงอาจพูดได้ว่า คงแต่เป็นคน
เป็นต้นไป พ่อจะไม่มีเมียใหม่
เป็นอันขาด พ่อจะบวช.

บุญช่วย

คุณพ่อครับ อย่าเพื่อว่าไม่มี
ใครทำให้รักได้ และโปรด
อย่าเพื่อ ใช้ คำว่า เป็น อันขาด
หนึ่งไว้ก่อนดีกว่า ผมเห็นไม่
จำเป็นกล่าวเลยเที่ยวขอรับ.

หมอน่วม

นี้เจ้าไม่เชื่อพ่อหรือ เจ้าประ-
มาทพ่หรือ เจ้าจะชักใบให้
เรือเสียหรือ เรืออย่างพ่মন
ไม่เสียง่ายหรอก มันไม่ใช่
เรือใบ มันเรือไฟ.

บุญช่วย

ประทานโทษเถิดครับ ผมเป็น
บุตรไม่มีหน้าที่ ที่จะสั่งสอน
คุณพ่อ แต่คุณพ่อเป็นที่รัก
ของผม ผมเกรงว่าจะไปพลาด
พลั้งลงเมื่อปดายมือ จะแก้ตัว
ยาก ผมจึงได้ทักท้วง คุณพ่อ
ไม่มีใหม่ผมยินยอม ถ้าคุณพ่อ
อยากมีใหม่ ผมก็ไม่ว่าอะไร

แต่ผมขออย่างเดียว คือผู้หญิง
ที่คุณพ่อจะแต่งงาน จะเป็น
คนชนิดไหนก็ตาม ฐานะ
อย่างไรก็ตาม ล้าวหรือแก่ก็ตาม
ขอให้เป็นแม่ผมโตกแตกกัน.

หมอน่วม นินเจ้าหมายความว่า ต้องเป็น
คนกตัญญู เป็นแม่เจ้าโดย
งนรี.

บุญช่วย ครับ ถูกแล้ว.

หมอน่วม นินแหละคือพ่อจ๋าจะหาอีกไม่
ได้เป็นอนาชาต ถ้าผู้หญิง
คือให้ด้วยเป็นนางฟ้า และนาง
ฟ้าจะมาว่าต่อหน้าอยู่ตรงหน้า
พ่อ พ่อก็ไม่ปรารถนาที่จะแย
แต่ พ่อจะบวช.

บุญช่วย คุณพ่อว่าเหว.

หมอน่วม พ่อบอกว่า พ่อจะบวช ๆ จะ
มายุให้เมีย ชักไม่ให้เร็วเสีย.

บุญช่วย ไร คุณพ่อครับ ผมหรือจะ
ให้คุณพ่อเมีย ขอให้คุณพ่อ
กตัญญู เป็นการควรแล้ว
หรือจะเร่งให้พามาที่นั่นหลัง
หรือเร่งให้พามาที่นั่น.

หมอน่วม เจ้าเดอนดัดกตแล้ว แต่พ่อเชื่อ
ว่าดัดพ่อแรงพอ แข็งพอที่จะ
ไม่รักใคร่นอกจากแม่ของเจ้า
ถ้าเจ้าทั้งสองเป็นเหตุฐานต้น
หัวงแล้วเมื่อไรพ่อจะเข้าวัดบวช
เพื่อทำความยุติธรรม และแม่
กตให้แม่ของเจ้า.

บุญช่วย เป็น พระเดช พระคุณ ดิน พัน
แต่ครับ.

หมอน่วม ดัดคุณเจ้าพ่อไม่ผิดก เจ้าเป็น
ผู้ชาย ถึงเจ้าเขาจะขบถเลย
แต่รายน้องเจ้านั้นแหละ พ่อผิดก
นัก มันเป็นลูกผู้หญิง.

บุญช่วย พัดถึงคุณลุง ผมออกกราบ ๆ
ไม่เท่าของท่านโตนัก.

หมอน่วม แต่เจ้า กะต้องเป็น ลูกเขยเขา
หนักพยเขาเป็นคนดี เจ้าเต็ม
ใจและพอใจไม่ใช่หรือ.

บุญช่วย ถ้าคุณพ่อเต็มใจ และคุณลุง
กรุณา ผมจะปฏิบัติตาม.

หมอน่วม เออด้วนเจ้าพ้อมหัวงจะหมด
หัวง แต่.....

บุญช่วย แต่ผมได้ข่าวแล้ว ๆ ว่าเขาจะ
มาขอน้องฮอน.

หมอน่วม ยิงนร ใครที่ไหน.

บุญช่วย ตูกรอดเขาจะมาขอให้พ่อวงษ์
ตกขายเขา.

หมอน่วม ยิงนร แล้วเจ้ามีความเห็น
ว่ากระไรบ้างละ.

บุญช่วย ผม ก้อยาก จะถาม คุณพ่ออยู่
เหมือนกัน.

หมอน่วม พ่อต้องการ ฟัง เสียง เจ้า กอน
เพราะเจ้าเป็น เพื่อน ฝูงกับ เจ้า
วงษ์ เจ้ายอมจะรู้ความประ-
พฤติและ นิสัย ใจคอ กันได้ดี
กว่าพ่อ.

บุญช่วย เขาคิดอยู่ ผมไม่ขอใดที่จะ
คิดเขาได้.

หมอน่วม นั่นเจ้าหมายความว่า เขาจะ
เถียงของเจ้าได้ตลอดดะซี.

บุญช่วย มิได้ครับ ผมไม่รับรองเช่น
นั้น เพราะคนเราอาจเปลี่ยน
ใจและเปลี่ยนความคิดได้ไม่ว่า
เวลาใด ๆ .

หมอน่วม จริงอยู่ ฐานะของพ่อแม่เรา
ก็ไม่ต่างไปจาก ฐานะของเรา
พ่อรู้จัก ตูกรอดเขาเป็น

เพื่อนของพ่อ แม่เพิกเคย
เห็นเขามาแต่เด็กแต่เคย.

บุญช่วย งั้นคุณพ่อเห็นจะตกตง ถ้าชาว
นั้นเป็นชาวจริง.

หมอน่วม พ่อยังไม่ตอบ แต่ถ้าพ่อตกตง
เจ้าจะไม่ขอทองคงหรือ เจ้า
ต้องเข้าใจว่า หน่อมนั้นเป็น
น้องของเจ้า.

บุญช่วย คุณพ่อเป็นพ่อ ผมเป็นเพียง
แค่พี่ ย่อมแล้วแต่คุณพ่อ.

หมอน่วม เอา. เช่นนั้นพ่อจะได้ด่าหรือ.

นางสาวอ่อนเข้าประตูหลัง

น.ส. อ่อน คุณพ่อคะ ตาทองแกหอบเอา
เครื่องยามาหลายอย่างคะ.

หมอน่วม งั้น พ่อต้องไป (ออก
ประตูหลัง)

น.ส. อ่อน คุณพ่อพูดอะไรกับพ่หรือ ด
หน้าตาพี่แจ่มใสผิดปกติ.

บุญช่วย เป้าไม้มีเรื่องอะไรมากดอก
น้อง (จึงดูหน้าอ่อนแฉวยม)

น.ส. อ่อน พอดีจริง ๆ มองหน้าแล้วก็
หัวเราะ คงมีเรื่องอะไรดีก
อย่างแน่ คุณพ่อว่ากระไร
หรือพ เต้าไหของพบบางซ.

อาจารย์ปิ่น มนต์ดี เข้าประตูซ้าย

อาจารย์ปิ่น อ้อ หาดานอยู่ดอกรั้ว พ่อเจ้า
อยู่ไหน.

บุญช่วย อยู่ในเรือนครัว.

อาจารย์ปิ่น เออ เจ้าไปบอกมาที่ ว่าชา
มาหา (บุญช่วยออกประตู
หลังแล้วอาจารย์ปิ่น พุดกับ
น.ส.อ่อน) ใจ, หาดาน, เป็น
ผู้ติดดอกหรือ.

น.ส.อ่อน ดับายด๊ะ คุณปู่ดับายด๊ะ
หรือคะ.

อาจารย์ปิ่น ก็เป็นผู้ติดดอกหาดาน เป็น
ผู้รักฐานคนแก่ ปู่เห็นหาดาน
เข้า ทำให้ปู่รักถึงแม่ของ
หาดาน ไม่ควรจะมรณภาพไป
เสียเลย เจ้ายงนกจำแม่เจ้า
ได้ไหม.

น.ส.อ่อน ยังจำได้ดีเทยวคะ จำได้ดีติดตา
อินจะไม่ได้ลืมท่านเลย.

อาจารย์ปิ่น หาดานก็เป็นแม่ของหาดานนั้น—
แหละ รูปร่างลักษณะเหมือน
แม่ทุกอย่างไม่เหมือนพ่อ.

หมอน่วม เข้าประตูหลัง

อาจารย์ปิ่น (มีด้อมหมากพลู ตำหมาก

พลางพุดพุด) อ้อ หมัดการ
พระเถระหาดาน ใจเป็นผาสุก
กันหรือ น้ำไม่ได้มาเยี่ยม
เยือน วิถีชนาบัสดัสด้วยนาน
อีกโหล่ที่ หาดานเอ๋ยเห็นเข้าวัด
เข้าวา ยังไม่พินม้นรบกอน.

หมอน่วม ไกรรบกอนนักดะน้ำ.

อาจารย์ปิ่น อ้ายพวกตก ๆ หาดาน ๆ บ้าน
โกตเรือนเคียงนั้นแหละ มันพา
กันมากวนขอข้าพระพทมนต์
ว่าไป เสกคาถาปากไม่แห้ง.

หมอน่วม น้ำมูชะไรที่นั่นหรือ.

อาจารย์ปิ่น เออ, นักอกรายหนึ่ง (หันไป
พุดกับ น.ส.อ่อน) หาดานไป
ทำกิจอื่น ๆ เสียเถะ ไม่ใช่
กิจการที่เจ้าจะฟัง เดียว
(น.ส.อ่อนไหวแล้วออกไป แล้ว
อาจารย์ปิ่น หันมาพุดกับหมอน
่วม) เป็นเหตุหัดเดิมด้วย
กิดรอด ออเพิ่น ภริยาสามี
ชักชวนกันมากرابไหว้ วัน-
ทนาการน้ำมากเจยวละ น้ำจะ

ดูสภาพนี้เสียให้ชัด เขา
ไม่ได้.

หมอน่วม เรื่องอะไรกัน.

อาจารย์บน อดทนมันเกิดจากเจ้าวงษ์ลูก
ชายเขา เกิดมีอุปาทานปฏิ-
พัทธธรรมในร่างกายของ
หนูแดงอ่อน เป็นอวดอ้าง เขา
มาอาราธนา น้าเบน เถาแก่ มา
ขอหนูแดงอ่อนจิตสาวของเขา
ให้แก่เจ้าวงษ์ลูกชายหนุ่มของ
เขา น้ามาจินตนาการนึกจะ
บัดเดียวไม่รับอะไร ก็คิดเป็นการ
คดมีคดของเด็กทั้งสองไปคิด-
รอด ออเพิ่ม ส้มภูฐานเขาก็
ไม่ทุพสภาพ เจ้าวงษ์มันเป็น
เด็กดี จิตใจของเขาจะไปสู่สัตว์
ได้ น้ามัจฉาเช่นนี้ หาดานจะ
วิสัยนามบัสสาสะดังภาเถา.

หมอน่วม ลูกของฉันทกสมควรจะมีหยาบ
เรือนแถว ฉันทกจะปลุกฝังอยู่
เหมือนกัน มันเป็นห่วงผูกคอ
ฉันทกอยู่.

อาจารย์บน น้ามาฯ ควรจะขยักกรรมได้ ก็

ขยักเสียทันตาเห็น เออ, หาดาน
เอ๋ย คนเราอนิจจังไม่เที่ยง มี
มรณะภาพเป็นของคน เมื่อ
เห็นว่าเป็นการเสื่อมสภาพ ก็
ตกแดงไปเสียเถิด จะได้ให้อิทธิ
สันหวัง.

หมอน่วม ขรรคมดาพ่อแม่ก็ หวังจะให้ลูก
ได้ดี.

อาจารย์บน น้ากเห็นว่าเขาดี จึงได้รับปฏิ-
สันฐาน มาวิสัยนามบัสสาสะ
กับเอง.

หมอน่วม ทิดรอดแม่เพิ่ม ฉันทกไม่สงสัย
อะไรเขาหรือ เขาเป็นเพื่อน
ของฉันทกรู้จักเขาดู พ่อวงษ์
ก็เบียดคนเดียวของเขา ฉันทก
เต็มใจใจยวน้ำ แต่ขอผัด
ครกครกของลูกเวลาดูเถาะ พรงัน
ฉันทกจะคอยให้ทราบแน่นอน.

อาจารย์บน ดแถวหาดาน เชื่อนาเถาะ
น้าเห็นคอกโฮ จะได้เป็นส้ม-
พินชมคร ทอแผ่นเดียวกัน
ก่อนหน้าหน้าจะมาน น้าได้
ตรวจดูคำรา ส้มมะพงษ์ แถว

หนุ่มสาวคนมันตกโศกตกใจมาก
 น่าจำได้ว่าหนแดงอ่อนมันเกิด
 บุกน บินนเจ้าตกกระไดเรือ
 ขาเค็ดต มาจนถึงบนอายุได้
 ๓๗ ถูกใหม่ละ.

หนอน่วม ถูกแต่น้ำจำได้แม่นยาด่มาก.

อาจารย์บน เจ้าวงษมนเกิดบระกา แกกว่า

หนแดงอ่อน ๒ ปี ตกนาคล้ม
 มะพงษตวเคยกน หนแดง
 อ่อนตกทโอรุณาค เจ้าวงษตก
 หัดตอ ตเตศนุกแหด ทายว่า
 เมียจะชมช ผัวได้ ผัวก็ตามใจ
 ให้เมียชมช เมียชมผัวโตมก
 นำไปสู่สัจตเท้าน.

หนอน่วม เมียชมชผัวเกินไปนีก ก็ไม่คิด
 ผัวชมช เมียเกินไปนีก ก็ไม่คิด
 ถอยท ถอยอาศัยกน มันถึง จะ
 ได้ความต.

อาจารย์บน เจ้า วงษนา บัดสาละ เช่นนุก

ถูก แต่ผัวหนุ่มเมียสาวอะไรๆ
 มันก็เดินไปสู่สัจต อะไรๆ มัน
 ก็ปฏิพัทธหรรษาคนใด ทงน
 เราเองก็เคยเป็นมากับตัว ย่อม
 สอดคล้องกันได้ไม่ขัดเขิน.

หนอน่วม ฉะนั้นดีมาก มีส่วนที่จะตกลง
 ได้มากเทียว.

อาจารย์บน ดีแล้วๆ น้ำซอฮุโมทนาใน
 ส่วนกุศลด้วย.

หนอน่วม ขอผลดีปรึกษาพี่เขาค เขาจะ
 ว่ากระไรบ้าง เมื่อได้ความ
 ประการใด ฉันทจึง จะ บอก ให้
 ทราบ.

อาจารย์บน เออ. ก็ควร แต่เขาคง ไม่ขัด
 ขวาง เขาก็อยากให้หลานเดิน
 ไปสู่สัจตภูมิเช่นเราเหมือนกัน.

หนอน่วม ฉันทจัดการเรือนเรียบรอยแล้ว
 ฉันทก็จะเข้าวัดบวช ฉันทจะบวช.

อาจารย์บน หน, หน, เจ้าคิดถูก ไม่ม่
 อะไร ดีเท่า เกิดมา เป็นคนให้ร
 จัก เอาตัวรอด อย่าง หน ชน
 มัวหลงใตภัย โผฏฐัพพ กามา
 รมณไม่ได้หรรอก คำพระว่า
 “อศคาหอคคโนนาโต” คน
 เป็นทพงแก่คน ต้องเอาพระ
 คำสั่งนาเป็นทพง ต้องคมนามค
 กับ พระ นิ พาน บัจะโยโหตุ
 ต้องคมนามคกับสัจตภูมิ (ยก
 มือท่วมหัว) ถ้าชนิพานะบัจะ
 โยโหตุ สาธุ สัจตภูมิ.

หมอน่วม น้าแก่แล้ว ควรจะเข้าวัดเข้า
วามวชเสียบ้าง.

อาจารย์บ่น โอ, หลานเอ๋ย น้าอยากบวช
จนตัวสั่น แต่เดี๋ยวมันนึกคิด
คิดขี้หน้าอดข้าวไม่ได้ หิว
มากเข้า ตะก เป็นลมชัก หน้า
เขียว ถ้าท่านอนุญาตให้นั้น
จัญหันเย็นได้บ้าง ก็พอจะค่อย
ยังชิว พรุ่งนี้บอกให้รู้ น้า
จะต้องหมัดการตาเจ้าไปที่ จะ
ได้วิเศษหน้าบัสดำล่ะ ให้คิด
รอดออกเพิ่มเข้า.

หมอน่วม ต่แล้ว - น้า.

อาจารย์บ่น น้ามนักจวนมรณภาพ อยู่แล้ว
สังขาร ร่างกาย มัน บบ ส่าย
เตมท ตกทงทม นคังกรอม
แกรบ เผาะแผะไปหมดทั้งตัว
เพราะว่า เมื่อน้ำ ลึก ออก มา
ใหม่ ๆ น้าทำการหักแรงมาก
ได้บรเพ็ดช่วยจนหาไม่ก็มรณ-
ภาพเสียหนานแล้ว ของเจ้ามี
มากไม่ใช่หรือ ขอให้น้ำลึก
แค่แขนเออะ น้าจะเอาไปดำ
ปนกับกับหมาก น้าชอบกิน.

หมอน่วม ได้ซิ น้า ถมไป แต่มียู่ทาง
หลังบ้าน งนตงทางนเถอะ.

อาจารย์บ่น ไหน, ยাত্রาไปทางนหรือ
(พากันออกประตู ซ้าย)

นายท้วม เผ่าแพทย์ เข้าประตูหลัง

นายท้วม (ถือไม้โตพดเค็ดเสมอ) บ้า-
ไม่มีหมาล็กตัวเดียว ไหนว่า
น้าบ่นมาทั้น ไปเสียออกแล้วซิ.

บุญช่วย (นายบุญช่วยเข้าประตูหลัง)
อ้อ, คุณลุงมา.

นายท้วม ไปข้างไหนกันหมด-หา เจ้า
น่วมเขาไปไหน.

บุญช่วย เห็นจะอยู่หลังบ้านครับ.

นายท้วม ชอบอยู่ข้างหลัง ไม่ชอบอยู่
ข้างหน้า ต, ต้มาก นื่องเจ้า
ไปไหนเจ้า.

บุญช่วย เห็นจะอยู่ในสวนดอกไม้ครับ.

นายท้วม ชอบชมสวน, ชอบกินดอกไม้อะ
หรือ ต, ต้มาก ไม่เปิดต้องข้าว
ก็เจ้าไปไหนมาล่ะ.

บุญช่วย ผมอยู่ที่สนามหญ้า ดูให้รัก
คัทยา.

นายท้วม ชอบอยู่ที่สนาม ชอบกินหญ้า
รี ต, ต้มาก เอาจานเอากาวรี

- ด้วยกันทุกคน บ้านทั้งนั้นได้
จะโมยขึ้นทั้งหมดกัน.
- บุญช่วย ผมจะไปตามคุณพ่อ.
- นายท้วม อย่า, ให้เขาอยู่ข้างหลังนั้น
แหละ ดีแล้ว เขาชอบของเขา
เจ้าบุญช่วยเจ้านะ เป็น คนชน
บ้างรึยัง.
- บุญช่วย (บึ้ง) เอ๊ะ, นี่เห็นเราเป็น
อะไรไป (กับนายท้วม) ผม
ไม่เข้าใจคำถามของคุณตง.
- นายท้วม ข้าหมายความว่า, เจ้านะ, เป็น
ผู้หลักผู้ใหญ่ชนบ้างหรือยัง.
- บุญช่วย (บึ้ง) ตอบยากจริง (กับ
นายท้วม) คุณตงเห็นผมเป็น
อย่างไรไปหรือครับ.
- นายท้วม ข้าเห็น เจ้า เป็น เด็กทารก อยู่
เต็มอ ถ้าเจ้าไม่ประพฤติดัง
ให้ล้มรปร่างของเจ้า ข้าจะ
บ้อมเจ้าด้วยดีก็กระเทาน (ชู
ไม้เท้า)
- บุญช่วย (บึ้ง) ไม่ไหวบ๊ายเดียว
กระอักเลือดแน่ (กับนายท้วม)
ผมก็ประพฤติดา คำ ตั้งสอน
ของคุณตงเต็มอ.
- นายท้วม โห่ ต้องทำทำให้ข้าดู.
บุญช่วย (ตึง) ทำท่าอะไรครับ.
นายท้วม ท่าผีใหญ่ชะว่ะ.
บุญช่วย (ตึง) ทำยังไง ผมทำไม
ถูกรับ.
นายท้วม ก็โห่เจ้าว่า เจ้าได้ประพฤติดัง
ตาม คำตั้ง สอน ของ ข้า ตะยัง
งี้เท่า.
- บุญช่วย ยากจริง นี่ผมเข้าใจว่าผมทำ
อยู่แล้ว.
- นายท้วม ระวัง, เจ้าต้องเอาใจได้ต่อไม้
เทอาหนี่ไหนมา ๆ (ชูไม้เท้า)
- บุญช่วย (บึ้ง) ชอบถ่อเสียด้วย.
- นายท้วม หมุนพ้อเจ้าเขาเป็นอย่างไรบ้าง
- บุญช่วย ผม ไม่เห็น ท่าน เป็น อย่างไร
ครับ.
- นายท้วม เขาไม่คิด จะหา แม่ใหม่ให้เจ้า
บ้างดอก.
- บุญช่วย เห็นจะไม่คิด ท่านบอกว่าท่าน
จะไม่ม้อกเป็นอันขาด ท่าน
จะบวช.
- นายท้วม หนอย, ไม่ม้อกเป็นอันขาด
หนอย, จะบวชเหมือนชนพว่ะ

- ข้าไม่เชื่อ นามนต ของอายคน
 หตงเมยพนนน.
 บุญช่วย ผมไม่ทราบได้ละครับ ท่านว่า
 ให้ด้วยเป็นนางฟ้า และขอให้
 มารวต่อน้ำท่าน, ท่านก็ไม่
 ปรารภนาทจะแยแ่.
 นายท้วม ชะ, แม่ของเองนี่ส่วยเป็น
 นางฟ้ารึ ทำไม่ถึงแยแ่ได้
 ข้าเห็น หตงจน เยหน้าไม่ชิน
 แม่ของเองบอกว่าไปเค็มค่างมี
 ก็นอรรยนัก พอเองกกันได
 คงเดอน ข้าแะแ่บได้แทนข้า
 ยอยากดพอเองบวชนก.
 บุญช่วย ท่านว่างนแะละครับ ถ้าท่าน
 บวชจริง ผมยินดีมาก.
 หมอน่วมเผ่าแพทย์ เข้าประตชัย.
 หมอน่วม อ้อ, พมา พมานานแะวหรือ
 ฉันทงใจจะไปหาควานนทเคยว.
 นายท้วม เองชนทงบานยัง คงได้
 ด่อนแก่นวนทง.
 บุญช่วย น้ำบ้นแะวขอบรเพ็ด พาแะไป
 เอาทหตงบ้าน.
 นายท้วม ไปแล้วว.
 หมอน่วม ไปแล้ว (บุญช่วย ออกไป)
 นายท้วม รายนทเหมอนกน ไปหาทบ้าน
 เชาบอความาทน ตามมาทน
 โพดไปเสียทบ้าน แะแะวยัง
 อยู่ไม่สุช แะมาชชะอะไร.
 หมอน่วม มาชชอนอชน.
 นายท้วม อ้ายบักกาม ชาคิอ้ายโคแ่
 มาทนจะให้มันตมใจ, นี, (ชู
 ไม่เท้า)
 หมอน่วม พี่เข้าใจผิด แะขอให้เจ้าวงษ
 ทกทตรอด.
 นายท้วม ยิงนตอกริ แะวเองตกตงยง
 ใจตะ....
 หมอน่วม ฉนผดตทวริชพเสียกชน.
 นายท้วม เองเต็มใจจะให้เขาไหมตะ.
 หมอน่วม พี่วาคฉนทให้เขา.
 หมอน่วม ให้เขา ให้เขา, ไม่ค้องหวงไว้
 ให้เป็ดอชชาวดัก ก็นชาวดัน
 หตายแะวชนแะว.
 หมอน่วม พดกตง ฉนทักคกตง.
 นายท้วม เจ้าวงษ ทาทางมันพอละเป็น
 คน ทดทอ ชะไร ๆ มันค้หมค
 เสียอยางเคยวชตคคเป็นตงเม—
 ดายไหม เมื่อบวชเงินบ้งสุกุด

ไม่ได้ตกเรียนเสียเลย คงไม่
ใคร่ออก ยิ่งเมื่ยแล้วก็ไม่ให้
หมากิน.

หมอน่วม ขเหนียว หน้อยด^๕ จะได้ไม่ยาก
จน. แค่วอน^๕ น^๕น^๕งไม่ได้
ถามน^๕ง^๕หน^๕เขา เขาจะเต็มใจ
หรือจะปฏิเสธก็ยังไม่รู้เขา.

นายท้วม อ๊ะ, มันจะใช้ได้^๕รึ ไม่เต็มใจ^๕
เขาไม่รักเท่าซัดมันลงไป ถูก
มันจะดีไปกว่าพ่อแม่ใดหรือ.

หมอน่วม ขรร^๕ม เนียม หน่ม^๕ด้าว^๕ เดียว^๕
เขาไม่เหมือนอย่างเราแต่เก่า
ก่อน เขาหาว่าขรร^๕ม เนียม^๕เรา
เป็นขรร^๕ม เนียม^๕โบราณ เป็น
ขรร^๕ม เนียม^๕จับ^๕พระชน^๕แกะ^๕เดียด^๕
นี่เขาคงได้พูดจา^๕กับ^๕เคย^๕ เห็น
ออกเห็นใจกันเสียก่อน.

นายท้วม ถูก^๕ดะ, ถ้า^๕ม^๕ถูก^๕เสีย^๕สัก^๕คน^๕หน^๕ง
ก่อน แล้ว^๕จ^๕ง^๕ด^๕ง^๕งาน^๕กัน^๕จะ^๕เป็น^๕
สมัย^๕เจ^๕บ^๕บ^๕ต^๕เดียว^๕ ไหน^๕อยู่^๕ไหน^๕
เรียก^๕มา.

หมอน่วม (เรียกบุญช่วยเข้ามา) น้อยอยู่
ที่ไหนไปตามมานี้ (บุญช่วย
ออกไป)

นายท้วม เจ้าบุญช่วยนี่เด่า ถ้ามันอยาก
จะเป็นสมัยใหม่ ก็เชิญมัน,
เชิญมันไปเห็นออก เห็นใจกับ
หนักพิศของข้า จะเอาให้
เจ^๕บ^๕ย^๕ง^๕ใจ^๕เ^๕า^๕ ด้^๕ร^๕กับ^๕ผู้^๕ใหญ่^๕
ไม่^๕ค^๕า^๕ให้^๕กระ^๕บ^๕า^๕น^๕ด^๕ง^๕ก็^๕อย่า^๕ด^๕อง.

นางสาวอ่อน เข้าประตูหลัง

หมอน่วม ไปไหนมา ดุงเรียก.

น.ส. อ่อน (ไหว้ นายท้วม) อิด^๕น^๕อยู่^๕
ในสวนดอกไม้ คุณดุงมี^๕ระ^๕
อะไรหรือคะ.

นายท้วม ไม่ใช้^๕ระ^๕ของ^๕ดุง เป็น^๕ระ^๕
ของ^๕เจ้า มา^๕พ^๕ด^๕กับ^๕ดุง^๕ให้^๕ด^๕ร^๕ง^๕
ไป^๕ด^๕ร^๕ง^๕ มา^๕เก^๕ระ^๕ด^๕ง^๕ ไม่^๕ช^๕อ^๕บ^๕พ^๕ด^๕
อ้อม^๕ค^๕อ^๕ม^๕โย^๕ก^๕โย^๕ พ่อ^๕เจ้า^๕กับ^๕
ดุงจะ^๕ด^๕ง^๕เจ้า^๕ให้^๕ม^๕เ^๕ห^๕ยา^๕เร^๕อ^๕น^๕เจ้า^๕
จะ^๕ว่า^๕กระ^๕ไร.

น.ส.อ่อน (นั่งยอง)

นายท้วม ไม่^๕ค^๕อ^๕ง^๕น^๕ง^๕เป็น^๕ท^๕อ^๕น^๕ไม้ เพราะ
เจ้า^๕ไม่^๕ใช้^๕ท^๕อ^๕น^๕ไม้ จะ^๕ว่า^๕กระ^๕ไร^๕
ก็^๕ว่า^๕ ดุง^๕ค^๕อ^๕ย^๕พ^๕ง^๕อยู่^๕เด^๕ว^๕

หมอน่วม พด^๕ไป^๕ซ^๕ด^๕ก^๕ พ่อ^๕ก^๕ค^๕อ^๕ย^๕พ^๕ง.

น.ส.อ่อน อิด^๕น^๕ อยู่ กับ^๕คุณ พ่อ^๕ก^๕ ส^๕บ^๕าย^๕ด^๕
เด^๕ว^๕น^๕คะ.

นายท้วม ข้าไม่ได้ถามถึงว่าสบายหรือไม่สบาย ข้าถามว่าจะแต่งงานหรือยัง

น.ส.อ่อน อัดันยังไม่อยากแต่งงานหรอกค่ะ

นายท้วม ถ้ากระนั้น เจ้าใจไม่มากนะซี

หมอน่วม พอกับตงเจ้า เห็นสมควรแล้ว เจ้าไม่ต้องวิตกในข้อใด ๆ ถ้าเจ้าตามใจพ่อ ออกพ่อจะโต้งมาก.

นายท้วม ถ้าเจ้าตามใจตง ตงจะเห็นว่าเจ้า เป็น ลูกผู้ หญิง คนหนึ่ง อย่างแน่นอน.

น.ส.อ่อน ใครที่ไหน อัดันไม่รู้จักกับคนกับเขานะ

นายท้วม สมัยใหม่, สมัยใหม่, รู้จักหรือไม่รู้จัก ข้อสำคัญมันไม่ได้โดยตรงน่ะเตยเตอมนะรู้จักกันเอง ฮายรู้จักกันเสียก่อน เมือหน้ายกนเร็ว รู้จักกันภายหลังค่อยเห็นออกเห็นใจกัน ค่อยเป็นค่อยไป รักกันนัยยาว เชื้อตงเถอะ เจ้ามาจากเมืองจีน ห้วนอนปลายดินอยู่ที่ไหน แต่มามักหาดานเต็มไป

น.ส.อ่อน คนเราไม่เหมือนกันน่ะ.

นายท้วม เหมือนกัน จะต่างกันก็เล็กน้อย

หมอน่วม ไม่ใช่ใครที่ไหน พ่อวงษ์ตก ทิศรอดเรือนเอง เขากมาเที่ยว บ้านเราบ่อย ๆ นี่ตก.

นายท้วม อ้อ, มาบ่อย ๆ ด้วยร เห็น จะรู้จักตงซี หือ, ว่าไ

หมอน่วม พ่อ, ตง, พี่, ของเจ้าเต็มใจ หมดทกคน.

นายท้วม ถ้าเจ้าเต็มใจออกคนหนึ่งก็ครบ องค์ & พอดี.

น.ส.อ่อน อัดันเป็นลูกเป็นหลาน ไม่ทราบว่าจะพดอย่างไรลกตงคะ.

นายท้วม ยิงน, ยิงน, พุดยงนและ ลูกแล้ว

หมอน่วม สมควรแล้วตงตก

นายท้วม เหมาะทีเดียว ให้มันดาดยงซี ตงจึงจะชอบ แล้วตงจะรับไหวเจ้า ๕,๐๐๐ บาท แต่ต้องเห็นใจเจ้าอย่างแน่นอนไม่มากดอกเพียงเจ้ามดก ๕ คน เท่านั้น (กับหมอน่วม) แล้วส่งข่าวไปให้เขารับเสีย และเถยนตแต่งกันเสียเดือน ๓๒ ที่

เดียว เจ้าบุญช่วยกับหนุทพีย
ก็ให้ แ่่ง พร้อมกัน เดียว จะไม่
เปลือง คนชเห็นยวเขาคงชอบ

หมอน่วม หัวอกพ้อโง่ไปมาก ตกแ่ง
เจ้าเรียบร้อยแล้ว พ้อจะเข้า
วัด พ้อจะบวช

นายท้วม เจ้าน่วม เจ้าอย่าพ้อไปนัก
หมอน่วม ฉันทจะบวชจริง ๆ นา

นายท้วม (ทำเอามือบีบคั้น) ข้าไม่อยาก
ไต่ยีนค่านของเจ้าเลย รำคาญ
หนวกหู.

หมอน่วม พ้ออย่าพ้อประมาท

นายท้วม ขอให้อยู่ได้ที ข้าจะไปละ
ลงไปก่อนละหาดาน (น.ส.
ออกเดินตามออกประตูซ้าย)

นางลำไย แสงสสิน เข้าประตหลัง

หมอน่วม อ้อ, แม่ลำไย วนนมาถึงน
'เชิญนั่งเสวยข้างบนคักว่า (ซ
เกาฮ)

นางลำไย ข้างเถะคะ (แ่งตัวด้วยม
ถาดรองชามมาด้วย)

หมอน่วม ฉันทไม่ได้พบปะนาน สบายดี
หรือยะ.

นางลำไย ไม่ใคร่สบายคะ อิดันมานี้ ก็
เพื่อจะขอความกรุณา คุณ
หมอช่วยตรวจโรค และขอ
ยารับประทาน

หมอน่วม ได้ซี อาการเป็นอย่างไร เด่า
ให้นั่งฟัง.

นางลำไย อาการมคอให้เวียนศีรษะ อา
เจียร ชักหน้ามืด รับประทาน
ไม่ใคร่ได้ นอนก็ไม่ใคร่หลับ
ครัน หลับลง ก็มัก จะ ฝัน ร้าย
ต่าง ๆ.

หมอน่วม มีอาการหลายอย่าง แต่ที่จริง
ก็นักเกิดจากสมุฏฐานอันเดียว
ก็นั่นแหละยะ เป็นมานาน
แล้วหรือยะ.

นางลำไย เป็นมา ๓-๔ เดือนแล้วเจ้าคะ.

หมอน่วม อ้อ, ฟังเป็น ไม่เป็นอะไรมาก
มายหรือกะ ไม่ควรตกใจ
เป็นด้วยเลือดเจือไปด้วยข้าง-
อาไปธาตุพิการ แค่นิดหน่อย
กินยาหมอเดี๋ยวก็หาย.

นางลำไย เจ้าคะ อิดันตกใจเพราะไม่
เคยเป็น.

หมอน่วม ลูกตะยะ ไม่เคยเป็นกตกรใจ
 หน้อย แต่ไม่เป็นไร อย่ากลัว
 ส้มภูฐานมันเกิดจากเลือด ถ้า
 ไม่รีบรักษาเสีย อาจตาย
 เป็นอันไปได้ ผู้หญิงก้มเลือด
 เป็นเจ้าเรือน ผู้ชาย ก็โรค
 กระส่าย มันหนีส้มภูฐาน ๒
 ประการนี้ไม่พ้นหรือยกยะ โรค
 ชนิดหมอลำหวังเขากว่า เริ่ม
 ต้นที่ปอดจะพิการ.

นางลำไย ถึงอย่างนั้นเถยหรือคะ.

หมอน่วม เป่ถ่าน่า แม่ลำไยอย่าตกใจ
 นั้นเป็นตัวยทางดำเนินของตัว-
 ราผิดกัน ต่าง คร ต่าง อาจารย์
 แต่งปดายมันเข้าไปรวมกันไม่
 หายก็ตายเหตอย่างเดียวกัน.

นางลำไย คุณหมอลำโปรดให้ยาอีฉัน ให้
 ดื่มน้ำ หน้อย เกิดเจ้าคะ.

หมอน่วน รับ ประกัน ว่า หมอลำเดียว หาย
 เป็นปดิดทั้ง คำๆ ให้คนมาเอา
 ฉันจะปรองไว้ให้.

นางลำไย เจ้าคะ, เป็นเดชพระคุณ ประ
 ทานโทษ คุณหมอลำจะรับ
 ประทานคำยาดีเท่าไร.

หมอน่วน ช่าง ช่าง ไม่เป็นไร เอาไว้
 ช่วยฉันเวทนาฉันจะบวชเถย.

นางลำไย อ้อ, คุณหมอลำจะบวชหรือคะ
 ดั่งเดี๋ยนี้จะ อีฉันเต็มใจที่จะช่วย
 เต็มที่ (แก้ห่อขามสาเกเชื่อม)

หมอน่วน หน้ะไรละจ๊ะ เอามาทำไม
 เต้า ถ้าปากเป่ถ่าๆ ฉันไม่ใช่
 หมอकिनของก้านัดหรือ.

นางลำไย มิได้คะ อีฉันทำเอง ทำอย่าง
 วิถีใหม่รุดันนะคะ.

หมอน่วน อ้อ, ชอบใจมาก พ่อแม่เขา
 อยู่สบายดีหรือยะ.

นางลำไย เอ๊ะ, นี่คุณหมอลำไม่ทราบ
 หรือหรือคะ เขาเด็กกับอีฉัน
 เสียมานานแล้ว.

หมอน่วน อ้อ, ยิ่งหรือ อีฉันจางฉัน
 ไม่ยกทราบ.

นางลำไย เขาเด็ก กับ อีฉัน ๓ ปี กว่ามา
 แล้ว เขาไปดำรงทิศใด อีฉัน
 ไม่ทราบเรื่องราวของเขา.

หมอน่วน พุทโธ, พุทโธ, ไม่น่าจะเป็น
 ได้ถึงเพียงนั้นเถยยะ.

นางลำไย คนเช่นนั้นอีฉันอยู่กับเขาไม่ได้

เขาก็อยุกับอิดันไม่ได้ ชะตา
ไม่ถูกกัน.

หมอน่วม กะเบิน กะเบิน คนที่ไม่รักกัน ก็
เป็นอยู่ทำอะไรมันไม่ถูกตาถูก
หูกใจกัน.

นางลำไย ย้ำคำ อิดัน จะให้ คนไข มารับ
ประทานยา อิดันกราบลาตะ
เจ้าค่ะ.

หมอน่วม อ้อ, จะไปละหรือ ยะ ยะ ให้
พระเถระยะ อ้าวขามนี้ละยะ.

นางลำไย ไม่เป็นไรช่างก่อนก็ได้ค่ะ คน
มารับประทานยา ให้ไป ด้วยก็
แล้วกันค่ะ.

หมอน่วม อ้อ, ยิงงนหรือ ได้เหมือนกัน
(ลำไยออกประตูซ้าย) นั, นั,
เป็นควอย่างอนติ ผัวเมียก็
ไม่ถูกใจกัน อาจเป็นได้ถึง
เพียงนี้ นางลำไยคนรูปร่าง
ก็ไม่เลว ด้วยราวกับนางฟ้า
ดูดี ผัวยังไม่รัก ไม่ไหว ๆ
ต้องบวช ๆ เพื่อทำความยุดิ
ธรรมให้แก่คนที่เรารัก (ยก
ขามดำเกเชอม คงบนโต๊ะเปิด
ฝาหีบกันชนหนึ่ง) เอ๊ะ, อร่อย

คั ยั เอาอีกชนนะ มะ อาร่อย
พอใช้ ดองอีกชนเถะ (พอ
ดำเกชนที่ ๓ จะเข้าปากก็พอด
บีตม่าน)

องกที่ ๒

ฉากเดิมเวลากลางวันตอนบ่าย
ล่องมาจากองกที่ ๑ สี่ห้าวัน

เบ็ดม่าน

นายบุญช่วย กับ นางสาวอ่อน

นั่งพูดกันอยู่

บุญช่วย

หมั่นคนพอเรา เป็นยังเง บ้าง
น้องได้ดังเกิดหรือเปล่า.

น.ส.อ่อน

น้อง ต้อง การ จะถาม พ้อย
เหมือนกัน ดูจิตท่านเป็นยัง
เงไป ผิดกว่าแต่ก่อน.

บุญช่วย

พเห็นของท่านเป็นหนุ่ม ชนมาก
กระปรกระเปร่าแดงตัวหรรษา
เปลี่ยนโฉมเป็นคนตะคน.

น.ส.อ่อน

จะแปลว่ากระไรกัน.

บุญช่วย

แปลว่ากระไร ก็แปลว่าท่าน
หาแม่ใหม่ให้น่าชั.

น.ส.อ่อน

ฉันไม่ต้องการ.

บุญช่วย เราไม่ต้องการ แต่ท่านต้องการทำให้เรา.

น.ส. อ่อน อ้ายตาย ท่านเปลี่ยนใจเร็วจริง.

บุญช่วย ว่า แค่นี้ ก็น่าจะเชื่อง ชามหน้างหรือเปล่า.

น.ส. อ่อน เปล่า, พัดละ.

บุญช่วย ชนเดียวพวกนี้แหละต้อง คุณพ่อคนเดียวหมด และท่านก็เป็นหนุมมาตงแถวหนน.

น.ส. อ่อน พัดรวกกับด่าเกเชื่องมันเป็นอย่างวิเศษ.

บุญช่วย พัดส่งนกอ้ายด่าเกหนน อ้ายพัดกหัวใจคุณพ่อให้เป็นคนตะคนโตคนเดียวหรือ.

น.ส. อ่อน เป็นได้นาฬ เส้นหย้าแปดมันแน่ เขาว่าทเมของตครตะเป็นหนง.

บุญช่วย พัดส่งนะ พัดไม่เชื่อความจริง อ้ายด่าเกหนนคงไม่ถบใจคุณพ่อได้แน่ละน้อง

น.ส. อ่อน เป็นได้นาฬนา ดยายมาตาอาชียายมาว่าไรตองเป็นหนน ชนกเป็นนก ชไม่เป็นไม้ เวตาเกโกรธแก่ด่าอารวกกับดักตอง

บุญช่วย น้องก็ หนนตาอาแก่ด้ายมาไม่ได้ค้างหาก ตาอาตอแก่ท่ากระด้าย ยายมาท่าช้าง.

น.ส. อ่อน แต่จะมีจริงหรือไม่จริง ก็ไม่ทราบละ เขาว่ากันยงน.

บุญช่วย แค่นี้ไม่ถบนางพಾಯาทคุณพ่อว่าหนน ท่านว่าดักท่านแข็งพอ ท่านไม่ใช่เรือใบ ท่านเป็นเรือไฟ เออ. หรือนางดำโยเขาจะด้วย เกิน นางฟ้าคุณพ่อถึงใครกเขา พัดไปก็ยาก นางฟ้านางสาววรรคจะด้วยดักเพียงไร พัดยังไม่เคยเห็น.

น.ส. อ่อน ตามที่ท่านเถะ ท่านก็ยังไม่แก่เฒ่านัก.

บุญช่วย ชอนน พกรูเหมอนกนว่า พ่อเรายังไม่แก่เกินแก่ท่านอยากมกมเกิด แต่ถ้าจะไปควาเอาฮนางปลาราน มาดะพ ไม่เต็มใจเลย ตมันยงสาวเกินทจะเป็นแม่เตยงเราได้.

น.ส. อ่อน ฉีก ไม่พอใจและไม่เต็มใจ เราช่วยกันห้ามเสียไม่ได้หรือพ.

บุญช่วย ห้ามมิได้หรอก แต่ท่านจะเชื่อ
หรือไม่เชื่อ นอนบนเตียง
ปัญหาหนึ่ง.

น.ส. อ่อน ถ้าเช่นนั้น เราควรจะเล่าเรื่อง
ให้คุณตงฟังจะดีกว่า.

บุญช่วย คงทำให้ท่าน หายงง ชนได้บ้าง
แต่เราอย่าวิพากษ์จนเกินไป
ดีไม่ได้เกิดกับคนจน

น.ส. อ่อน พี่ว่าถูกแล้ว น้องไม่ทันคิด
นะ เลี้ยงผีเท่าท่านมาแล้ว
(หมอน่วมเข้าประตูซ้ายแต่ง
ตัวหรรษาเปิดทองทุกข ใต้แขน
กบแก้ว ผูกนาฬิกาข้อมือทอง
คำ หรือสายสร้อย หวดสำเภา
มาผดหนึ่ง นายบุญช่วยกับ
นางสาวอ่อน มอง ตากันแล้ว
ยิ้ม ร้องจนพร้อมกัน ทำ
เสียงคล้ายขานนาถ) ด่า-เก.

หมอน่วม (ส่าย) นี่เจ้าร้องบ๊าวะไร
กัน รวากับขานนาถจะบวช.

บุญช่วย กับน.ส. อ่อน (พูดพร้อมกัน)
ผม } เห็นคุณพ่อหวดสำเภา
อิน } กัดใจ จะได้ขอคุณพ่อรับ-

ประทานบ้าง.

หมอน่วม ท่านน้แหละ ข่านขอสำเภา
กับจะบวช ไม่ได้การจะพากัน
บ้าใหญ่เสียแล้ว (วางสำเภา
บนโต๊ะ)

น.ส. อ่อน คุณพ่อได้มาจากไหนคะ (หยิบ
สำเภาไป)

หมอน่วม พ่อเลี้ยงเล่าหาเสียได้มา
ผดเดียว (รับแย่งมาวางอย่าง
เต็ม)

บุญช่วย คุณพ่อชอบสำเภามาก เราหา
พินิจ มาปลูกไว้กินบ้างก็ดี.

หมอน่วม พ่อกลัวค้อย (กับ น.ส. อ่อน)
อ้ายส่วนคอกไม้ของเจ้า ทำ
เป็นสวนสำเภาเสีย เจ้าจะเห็น
เป็นยังงี้.

น.ส. อ่อน อ้อ, ไม่ได้หรอกค่ะ เขาตั้งนาม
ให้ว่าดักว่า.

บุญช่วย ไม่ได้หรอก ตั้งนามให้ว่าทำสวน
ดักดีกว่า คุณพ่อท่านชอบ
รับประทานเหมือนกัน.

หมอน่วม อ้อ, ข่านบอกกับเจ้าว่าข่านชอบ
เจ้าพุดยังงี้.

น.ส.อ่อน ดัดกระ ลำเก็นฉันจะเชื่อม
ให้คุณพ่อรับประทาน (หยิบ
สำเกไปอีก แล้วส่งให้บุญช่วย)

หมอน่วม (โต้แย้งกลับมา) ช่าง, ช่าง
เถอะ, อย่าว่านวาย, เจ้าเชื่อม
ไม่อร่อย พ่อจะเอาไปวานแม่
ตำโยเขาเชื่อมให้พ่อกิน (ส่ง
คนหิ้วเรา) อี, นี่เจ้าชบชั้น
อะไรกัน-พิลึกแท้ ๆ จะบ้า
เสียดอกกระมัง.

น.ส.อ่อน เปดาคะ หัวเราะที่นึกได้ไม่
ผิด ว่าคงไม่ได้กิน ก็ไม่ได้
กินจริง ๆ นะแหละ คุณพ่อ
คงรับประทาน เสียที่บ้านแม่-
ตำโยหมด.

หมอน่วม เอาเถอะ แล้วพ่อจะหัดมา
ฝากบ้าง ฝีมือเขาเก่ง พ่อกิน
สำเกเชื่อมมานานักฉันนึก ไม่มี
ใครทำ อร่อยสู้ แม่ตำโยได้เขา
เขาทำดีจริง ๆ.

บุญช่วย (บึ้ง) นี่อะไร, มีไรล่ะ,
เจ้าสำเก เชื่อม ทำคุณ พ่อผิด
ตำแดงแน่นอน.

น.ส.อ่อน นั่นเอง, ฉันได้กินคุณพ่อ,
พรรณาดังสำเกเชื่อมชามนั้น
ไม่หยุตปาก.

หมอน่วม เจ้าทำความเกินไป พ่อพูด
๒-๓ คำเท่านั้น.

บุญช่วย พรรณาดัง แม่ตำโย เจ้าของ
สำเกด้วย.

หมอน่วม เขาทำดี, ทำอร่อย, จะไม่ให้
ชมเขาหรือ.

น.ส.อ่อน แล้วคุณ พ่อเวียน ไปมาหาเขา
บ่อย ๆ ด้วย.

บุญช่วย แล้วเขาก็เวียน มา บ้านเรา
บ่อย ๆ ด้วย.

น.ส.อ่อน นั่นแปลว่าเขามาเยี่ยมตอบ.

หมอน่วม เอ๊ะ นี่เจ้าพดียงใจกัน เปด
อย่างนี้ เจ้าช่างแปลนักไปทำ
การ กรม ราช บัณฑิต เห็นจะ
เหมาะ แปลเอาเองตามชอบ
ใจ เขาเป็นคนใจของพ่อ พ่อ
ก็ต้องไปเยี่ยมเขา เขามา
บ่อย ๆ ก็มาขอยา มันจะ
เป็นไรไป.

น.ส.อ่อน ทำไมต้องไปบ่อยนักล่ะ.

บุญช่วย เพราะเขามาน้อย ๆ ก็ต้อง
เยี่ยมคบเขาน้อย ๆ เป็น
ธรรมดา.

หมอน่วม ไม่^๑เป็น^๒เรื่อง^๓เดียว^๔แต่^๕เจ้า^๖เหต^๗าน^๘
เอาอะไรมาพูด, พูด^๑ยัง^๒งั^๓กั^๔น.

น.ส.อ่อน คุณพ่อคะ, อีฉันขอถามจริง
จริง และคุณพ่อตอบจริง ๆ
ด้วยนะคะ.

หมอน่วม เจ้าจะมามีกับบุญ ซาพ่อ ยัง
งั^๑น^๒ร.

บุญช่วย (กับ น.ส.อ่อน) พี่จะตอบแทน
คุณพ่อเขาใหม่ละ.

หมอน่วม ไม่ใช่^๑ธุระ^๒ของ^๓เจ้า^๔ ปาก^๕ขำ^๖มึ^๗,
แต่^๘ว่า^๑เม^๒เจ้า^๓อยาก^๔ตอบ^๕ซำ^๖กั^๗จะ^๘
ตอบ.

น.ส.อ่อน คุณพ่อไม่รักเขาหรือคะ.

หมอน่วม (ถูกที่คัน) รัก^๑ใคร^๒ ๆ^๓ หา, หา,

น.ส.อ่อน รัก^๑แม่^๒ดำ^๓โย^๔คะ

หมอน่วม ใคร^๑รัก^๒แม่^๓ดำ^๔โย^๕-หา,

น.ส.อ่อน คุณพ่อเจ้าคะ

หมอน่วม เจ้า^๑เหต^๒ะ^๓มัน^๔ร^๕ุด^๖น^๗ก^๘ ร^๑ั^๒จ^๓น^๔เหต^๕ว^๖
โหด พ่อบอกแต่^๑ว่า^๒ไม่ใช่^๓หรือ^๔
บอกว่าเขาเป็น^๑คน^๒ใช้^๓ของ^๔พ่อ,
เขาเป็น^๑คน^๒ใช้^๓ของ^๔พ่อ, ยัง^๑จะ^๒ชน,

บุญช่วย แต่^๑เขา^๒จะ^๓เป็น^๔ภรรยา^๕ของ^๖คุณ-
พ่อ^๑ด้วย.

หมอน่วม เจ้า^๑เหต^๒ะ^๓ร^๔ุด^๕น^๖ก^๗ ขำ^๑บ^๒อก^๓กับ^๔
เจ้า^๑ไท^๒น^๓ ขำ^๑ร^๒ัก^๓เขา^๔เม^๕ื่อ^๖ค^๗ร^๘ง^๙
ไร^๑ เขา^๑เป็น^๒คน^๓ใช้^๔ของ^๕พ่อ ไม่^๑
ร^๑ัก^๒เขา^๓ได้^๔ว^๕.

น.ส.อ่อน คุณพ่อเองเหต^๑ะ^๒ค^๓ะ^๔เป็น^๕ผ^๖บ^๗อก.

หมอน่วม ผิด^๑ละ, พ่อ^๑บ^๒อก^๓กับ^๔เจ้า^๕ไท^๖น^๗
พ่อ^๑ร^๒ัก^๓เขา^๔เม^๕ื่อ^๖ค^๗ร^๘ง^๙ไร^๑ พากั^๑น^๒
เถ^๑ะ^๒เถ^๓ะ^๔ไม่^๕ใช่^๖เรื่อง^๗ พ่อ^๑
อยาก^๑บ^๒อก^๓กับ^๔เจ้า^๕น^๖กั^๗.

น.ส.อ่อน คุณ พ่อ ไม่ ได้^๑บ^๒อก^๓ ด้วย^๔ปาก^๕
หรือ^๑ค^๒ะ^๓ แต่^๑อา^๒การ^๓ของ^๔คุณ^๕พ่อ^๖
บ^๑อก.

หมอน่วม อา^๑การ^๒บ^๓อก, บ^๑อก^๒ยัง^๓งั^๔, พากั^๑
กั^๒น^๓จึ^๔ม^๕ไ^๖ห^๗อ^๘จึ^๙บ^{๑๐}พ^{๑๑}ริ^{๑๒}บ^{๑๓} อย^๑่า^๒หั^๓ด^๔
เด^๑า^๒ด^๓ว^๔ย^๕ง^๖น^๗ซึ^๘ พ่อ^๑ไม่^๒ร^๓ัก^๔เขา^๕
หรือ^๑ก^๒ เขา^๑เป็น^๒คน^๓ใช้^๔ของ^๕พ่อ.

บุญช่วย คุณพ่อครับ, คุณพ่อจะบวช
ไม่ใช่^๑หรือ.

หมอน่วม (คุณ) ก็^๑ใคร^๒บ^๓อก^๔กับ^๕เจ้า^๖ว^๗่า^๘
พ่อ^๑จะ^๒ไม่^๓บวช^๔เด^๕่า^๖ หรือ^๑อา^๒การ^๓
บ^๑อก^๒อีก.

น.ส. อ่อน คุณพ่อจะบวชเมื่อไรคะ

หมอน่วม นั่นไม่ใช่ธุระของเจ้า ถ้าไม่
เขาเรื่อง.

บุญช่วย คุณพ่อจะบวชวัดไหน วัดสวน
ดาโยไม่ควรบวชนะครับ.

หมอน่วม (อุณ) เจ้ายุ่ง, ยุ่งมาก,
พูดกวนโมโห.

บุญช่วย คุณพ่อครับ, คุณพ่อก็ยังไม
แก่นัก จะมีภรรยาอีกก็ได้
ผมต้องคนพี่น้องจะไม่กีดกัน
อันใดเลย ผู้หญิงอื่น ๆ ผม
แะน้องจะไม่ ทัก ท้วง ดัก คำ
เดียว แต่ตรงแม่ดาโยแล้วผม
ไม่เต็มใจเลย.

น.ส. อ่อน ดิฉันก็ไม่เต็มใจเลยคะ.

หมอน่วม ทำไม, เจ้าเห็นเขาเป็นยังงี้
เจ้าไม่ควร จะ เอาเขา มา พูด
เพราะเขาเป็นคนใช้ของพ่อ.

บุญช่วย เห็นว่าเขายังสาวเกินไป.

น.ส. อ่อน สาวเกินไป, ถูกแล้วค่ะ คุณพ่อ

หมอน่วม สาวเกินไป, สาวเกินไปนั้น
แหละดี, เอ๊ะ, ไม่ได้สำหรับคน
แก่เช่นพ่อ พ่อกรูเหมือนกัน

แต่พ่อไม่รักเขาหรอก อย่าพา
กันหัวนี้ไหวไปเลย พ่อเถียว
ซึ้งกับเขา เพราะเขาเป็นคน
ใช้ของพ่อเท่านั้น

น.ส. อ่อน คุณพ่อเชื่อฉันเถอะคะ อย่า
เถียวซึ้ง กับผู้หญิงคนอื่นเลย.

หมอน่วม พ่อ บอกหยก ๆ เดียว ว่า
(บุญช่วยพูดพร้อมกับ หมอ
น่วม) เขาเป็นคนใช้ (หมอ
น่วมหยุดซึ้ง บุญช่วยพูดต่อ
ไป) ของคุณพ่อ (หมอน่วม)
เจ้าต้องคนนี้ จะไม่เป็นเรื่อง
ใหญ่เสียแล้ว พูดจะเถอะเถอะ
เหลวไหลไม่เป็นไร พูดซ้ำ
พูดซ้ำบอกให้เต็มท้ออย่าพาล
กันนักเลย มีธุระอะไรก็ไปทำ
กันเถอะไป พ่อหนวกหูนัก.

บุญช่วย (บึ้ง) ไม่ไหว, ไม่ไหว,
สู้สู้เกาะเชื่อมไม่ไหว อ้ายสาเก
ทำพิษ (กับ น.ส. อ่อน) ไป
ข้างนอกเถอะน้อง คุณพ่อ
ท่านว่าความท่าน.

น.ส. อ่อน คุณพ่อจะไปเยี่ยมใช้ชกหรือคะ

หมอน่วม ดูเขาเถอะ ไม่ใช่ธุระของเจ้า
เถย ได้ให้ไปยังจะถามว่าไร

บุญช่วย คุณ พ่อ จะ กลับ รับประ ทาน
ข้าวเย็นไหมครับ.

หมอน่วม บอกว่าไป, ไปเดี๋ยวนี้คนเดียว,
ถามจุกจิก (สองคนพี่น้อง
ออกประตูลง บุญช่วย ไป
โผล่หน้าต่างร้องดังเถ) อ้าย
นี่, ลูกอะไรพดกมแทงหัวใจ
คน อ้ายยังบดมนยงคฺยชน
นี่นรใดยังใจ อ้อ, อ้อ, ถก
เถ, เป็นคฺยพดกเถเชื่อมมน
มากเกินไป ไม่ได้การคฺย
เด็กพดกนเศยท อ้ายพอหมาย
ถกคฺยนี้มัน ตำบากใจจริง ๆ
ให้ถกนรท

นางลำไย เข้าประตูลง

หมอน่วม อ้อ, แม่ลำไยมา ดีใจจริง
(ลำไยยอบคฺยดังให้ว) เฌ
นงชยะ อ้าว, นงทนนทำไม
เถ่า นงเศยบนเถาคดก
(จับมือจงให้นงเถาค) ฉนค
ใจจะไปเยยมอยเดยวทเดยว.

นางลำไย ยังนหรือคะ อฉนคอย ๆ
เห็นคุณหมอยหายไป.

หมอน่วม (ซัดเถ) เพราะเถาเถนงะชยะ

นางลำไย ทำไมคะ

หมอน่วม ทำไมเถ, เฌยวเถ่าหาเศย
เกอบวณยังค้ำ จะเอาไปให้
หฺดฺยนเชื่อม ฉนขอใช้ค้ำว่า
“หฺดฺยน” ขอโทษนงะ

นางลำไย คุณหมอยชอบรับประทานเถาเถ
มากหรือคะ

หมอน่วม แต่ก่อนนี้ไม่ได้ชอบนทหรือคะ
คฺยแต่หฺดฺยนเชื่อมมา ให้ฉนฉน
เถว ฉนรเศยชอบชนมาก
เถยว ฉนคคใจฉนมอหฺดฺยน
ใครค้ำก็ไม่วอยเถ่า

นางลำไย อฉนฉนคมาก คุณหมอยชอบ
ฉนมอฉน.

หมอน่วม ยิ่งกวาชอบเศยอีกจะ ถึงกับ
นงนฉนเห็นหฺดฺยนค้ำดังเชื่อม
เถาเถ.

นางลำไย อะไร, ถึงอย่างนเถยวหรือ
คะ ไม่น่าเชยเถย,

หมอน่วม เพราะคคใจฉนมอหฺดฺยน ยังใจ
จะ, โรคภัยหายเป็นปรกคค
เถวหรือยังจะ,

นางลำไย ยังเจ้าคะ, อฉนมานกเพื่อจะ
มารบกวณคุณหมอยนนหฺดฺยคะ

หมอน่วม ไม่ควร จะ ใช้ คำ ว่า รบ กวน,
เพราะฉันคิดและเต็มใจ ไม่
มีข้อรังเกียจข้อใดเลย ตรง
ตัวหัดนอนแล้วฉันเต็มใจที่สุด
เต็มใจทำทุกอย่าง. ถ้าหัดนอน
จะใช้.

นางลำไย ขอบพระเดชพระคุณตะกะ,
หมอน่วม ยังเป็นยังใจอีกตะยะ,

นางลำไย คงแคว้นประ ทาน ยา ของ คุณ
หมอน่วมอาการต่าง ๆ ที่เคย
เป็นนกหายไป เดียวหมอน่วมอาการ
แปลกมากใหม่คะ เวลาคิด
ตื่น, ตัดังโหยง, ตกใจตื่น
แหว่งทันท้ายใจก็ไม่หลับลงได้
ง่าย ๆ.

หมอน่วม ข้อ, หมอน่วมให้ตัดังโหยงหรือ
ยะ เห็นจะ เกี่ยว กับ โรคเส้น
กระดูก หัดนอนเห็นจะเป็นโรค
เส้นตัดังเสียแล้ว.

นางลำไย เจ้าคะ

หมอน่วม ถ้าหัดนอนไม่รังเกียจ ฉันอยาก
จะขอตรวจเส้น,

นางลำไย ไค้ชะ, เขียวเถะชะ, ไม่
รังเกียจอะไรมิได้,

หมอน่วม ชื่นใจจริง ๆ หัดนอนไม่ถึ
เนือถึตัว แต่ว่าฉันก็ค่อนข้าง
แก่แล้ว ไม่น่าจะถึหรือถึ
ยะ งนก, ประเดียดก่อนจะ
(ถูไป บิด ประคุดต่าง พด
พดาง) เด็กเด็กมันจะเห็น
เข้า มันจะเข้าใจผิดต่าง ๆ
น่าเกลียด ถูใหม่ถ้ายะหัดนอน
ความจริงก็ตรง ไป ตรง มา
แต่ว่าอ่า เรียบร้อยดี
แล้ว เอาตะยะ (ตงมือตรวจ)
ไหน, ยื่นมือมาให้ฉันคลำ
ชำระ (จับมือ) เอ๊ะ, เห็น
จะไม่เข้าเสียแล้วตะยะ (วาง
มือไปเปิดประตูหน้าต่าง) บิด
ประตู อ้อ! เด็กเด็ก มันจะเห็น
เข้ามันจะสงสัยเข้าใจผิดต่าง ๆ
น่าเกลียด ถูใหม่ถ้ายะหัดนอน
ความจริงก็ตรงไปตรงมา แต่
ว่า อ่า เรียบร้อยดีแล้ว
เอะตะยะ ไหน, ยื่นมาให้ฉัน
คลำชำระ (จับมือ) เอ๊ะ, เปิด
ประตูหน้าต่างไว้ดูไม่เหมาะเลย
(อยู่ในท่าจับมือ)

นางลำไย ช่างประดักประเดิดจริง.

หมอน่วม แต่ว่า ช่างเถอะ ความจริงก็
ตรงไปตรงมา (ตรวจ)
ซัพพราเคนเป็นปรกคิต (บุญ
ช่วยแอบตักน้ำค้าง) เดือด
ฉุดแรง (คลำลงไปถึงหัว)
หมอน่วม เรียว รวด กับ ตำเทียน
งามน่าชมชะละ.

นางลำไย วุ้ย, อีนันไม่ได้เจ็บทนต์
หรือคะ.

หมอน่วม มิได้จ๊ะ, มันเด่นคตตอถึงกัน.

บุญช่วย (บ๊อง) มันเด่นคตตอถึงกัน
จริงของท่าน.

หมอน่วม ไหนจ๊ะ, โปรดหันหลัง, ทว่า
ตั่งไหยง, ตั่งข้างหน้าหรือ
ข้างหลังชะ.

บุญช่วย (บ๊อง) ตามพิลึก

หมอน่วม (คลำหลัง) อ้อ, อ้อ, เส้น
เกียดหลังไม่ตั่ง อากาเรตั่ง
ไหยงเห็น จะเกิดจากเส้นเอง
แต่ก่อน ๆ เคยตั่งบ๊อย ๆ
หรือชะ.

นางลำไย ไม่เคยเถยชะ.

หมอน่วม เส้นและด้ายมาก ตามตำรา
ท่านเรียกว่าเส้นนิทา เส้นนิทา
นี้แหละคตตอเนื่องกันไปถึงศีรษะ
ถ้าเป็นมากจะเจ็บ รวด ขึ้นไป
ถึงศีรษะ ทั้งไฉนอาจเจ็บ
รวดถึงมาถึงขมับและแก้ม(ทำ
ท่าจะจับแก้มลำไย)

นางลำไย (ซมัยฮาย) วุ้ย, คุณหมอน
ตรวจขมับยาม เดยตำราเถย
ชะคะ.

หมอน่วม มิได้จ๊ะ, ไม่เถย, มันเด่นเขตต์
ที่สุดของเส้นนิทา.

บุญช่วย (บ๊อง) อ้อ, เส้นนิทามันที่
สุดตรงนเถา คนพอนวดตำรา
แพทยศาสตร์ตักขงมาก.

นางลำไย คุณหมอนช่างรู้ละเอียดชะออ.

บุญช่วย (บ๊อง) แน่นอน, หาคัวจ๊ายาก.

หมอน่วม จ๊ะ, ฉันทตรวจให้หล่อนเป็น
อย่างคตตอ คนอื่นฉันทไม่ตรวจ
ให้อย่างนหรือจ๊ะ.

บุญช่วย (บ๊อง) ถูกระ, ไม่ต้องบอกก็
จะเห็นได้.

หมอน่วม แรกเป็นจ๊อบเบองตาก่อน แล้ว
จ๊อบค่อย ๆ ตามขึ้นไปเบองบน

ถ้าตามลงไปถึงขุมบ่ และแก้มได้
ตะกรกษายากเต็มที ต้องใช้
ยาทเขาตนจุมพิตจึงจะหาย.

นางลำไย เขาตนออกพิศมคนแยบวิคะ.

หมอน่วม ไม่ใช่คนออกพิศ, คนจุมพิต,
เจ้าของมกทอง ต้องชื้อหากัน
แพงๆ

บุญช่วย (บ๊อง) ชื้อแปลก, คุณพ่อ
มีความรู้สูงมาก รู้ทั้งแพทย์
ศาสตร์ พฤษศาสตร์ และ
โถกยศาสตร์.

หมอน่วม (คลำเส้นเถิดยว้าง) อ้อ,
เส้นเป็นปรกต เส้นตาม
ตำราท่านเรียก ว่าเส้น บึงคลา
เป็นคกบเส้นอทา ต่อเนื่องจน
เบองบนท่านของเคยวกัน แต่
ว่าพอชนไปถึงหัวไหล่เปิดย
ทางตงเบองคาง แยกตงทางแขน
ถ้าเป็นมามากมามีอาการชักให้
กำมือ ไม่ต้งไหยงเหมือน
เส้นอทา.

บุญช่วย (บ๊อง) ตงแต่เป็นพอเบตง
กันมา พงเห็นประจักษวา
ท่านมีความรู้เป็น อย่าง ยอด

เยี่ยมวนนเอง หาดวิจัมยาก.

หมอน่วม (กำมือดำไยไว้) ไม่เป็นมาก
มาย ตึงนตน้อยเท่านั้น หา
หมอนวดเดี่ยวครึ่งเดียวก็หาย
การนวดนิกพอจะเข้าใจบ้าง.

บุญช่วย (บ๊อง) เส้นบึงคลา มีอาการ
ให้มือกำของท่านจริง (หลบ
ไป)

หมอน่วม เนื้อเย็นเย็น.

ลำไย วัย, (หัดมือ) เถยตำราเดี่ยว
แต่จะกะ.

หมอน่วม เส้นด้วยแท้ ๆ ศัพท์ไหนจะ
(จับเถิด)

ลำไย อย่าจับแรงนัก เดี่ยวของฉนั้น
จะจับ.

หมอน่วม (ขยู่ในท่าจับมือ) ฉนั้นเห็น
ผู้หญิงมากันนัก แต่ไม่ถูกตา
เหมือนหัดอนเดย.

ลำไย ขอบพระเดชพระคุณทศคุณหมอน
มีความเอ็นด

หมอน่วม ยิ่งกว่าความเอ็นดเสียอีก ฉนั้น
ถึงกับรัก, รักอย่างจับขอกจับใจ
หัดอนไม่สาวเกินไปนะจะ

ลำไย ทำไมหรือคะ.

หมอน่วม เป๋ตั๊ยะ ไม่ส่วเกินไปทีจะ
ได้.....จำ.....ผิวแก่เช่นฉัน.

ลำไย คุณหมอนนะหรือคะแก่ (เต็นตา)

หมอน่วม หล่อนเห็นยังไม่แก่หรือ ยังพอ
ไปวัดกับหล่อนได้หรือ ชนใจ
ของพี่.

ลำไย อีนันมา, ทำให้เสียเวลาการ
งานของคุณหมอนมาก จะต้อง
ถาตะคะ.

หมอน่วม ที่ไหนได้, ตรงกันข้าม, หล่อน
มานนแหละ ทำให้นันมีงาน
มากจน.

ลำไย อีนันมา ทำให้คุณหมอนมีงาน
มากขึ้น ทำงานมากคงเหนื่อย
มาก อีนันจะต้องถา.

หมอน่วม ตรงกันข้ามอีกยะ ไม่เหนื่อย
เลย นิสสัยฉันชอบทำงาน

ลำไย อีนันถาตะคะ.

หมอน่วม อ้อ, จะไป (นางลำไย ให้อ
แด้วยนฉัน หมอน่วมเดินคลอ
ก้น) ดูกียังพอเคียงให้เคียง
บ้างก็ได้ ไม่น่าเกลียดหรือ
จ๊ะ อ้อ, หล่อนเอาสาเกไป
เชื่อมให้ด้วย (หัวสาเก) ทำ

ให้อร่อยๆ หน่อยนะยะ แด้ว
เย็นๆ ฉันจะไป (ออกประตู
ซ้าย ทั้งสองคน)

นายบุญช่วยเข้าประตูหลัง

บุญช่วย ไม่ไหว ๆ ๆ เต้นอิทา เต้น
บึงคตา ตามตงถึงขมับและ
แก้ม ถึงขมับอเดียวแล้วไม่ไหว
แน่ ปากหักเป๋เต้า สาเกเชื่อม
นี้ร้ายมาก ผิดตำแดงดักขง
แต่อย่างไรก็ดี ต้องตองดัก
ตงหนึ่ง ไม่ตำแรกก็เด็กกนท

หมอน่วมเข้าประตู ซ้าย

บุญช่วย (ทำหน้าเศร้าหลังโกง ยึดตัว
ตรงจนเจ็บครวงโยยค่อย ๆ)
คุณพ่อ ครบผมเป็น อะไรไปก็
ไม่ทราบ นอนหลับ ๆ สดุ้ง
โหยงตกใจตื่นรำไป คุณพ่อ
ช่วยตรวจให้ผมทีเถอะ

หมอน่วม (พาชื่อ) ไหน ให้พ่อดูทีหรือ
(จับหลังตรวจเส้น)

บุญช่วย เห็นจะเกี่ยวกับ โรคเส้นกระดูก
สดุ้งข้างหน้าหรือข้างหลังผมก็
บอกไม่ถูก โอ-โอย, นันนัน-

เดินที่ทานั้นแหละ (หมอน่วม
นั่งลงด้วยอยู่ในท่าที่ หน้า)
เดี๋ยวของบน ถึงศีรษะแล้ว
ครับ

หมอน่วม อ้าวละ บ๊อบน้อย ๆ ก็เดิน
ขึ้นศีรษะ

บุญช่วย โอ๊ย-โอ๊ย, ตามลงไปงั้น
และแก้มแล้วครับ

หมอน่วม (รู้สึกถูกล้ออย่างมือโกรธ) โรค
ของ เอง เห็นละ ต้อง นวดด้วย
พดอง

บุญช่วย ไปรดจับเดินบ้างคราอีกหน่อย
เถอะครับ บ๊อบแรง ๆ ผมก็
ทนได้

หมอน่วม บ๊อบแรง ๆ ต้องบ๊อบด้วยพดอง
(บ๊อง) อ้ายนั่นแอบดูหรือไง

บุญช่วย ไร, คุณพ่อพูดเล่น ผมจะ
ต้องรับประทาน ยานานที่เข้า
คันจนพดใหม่ครับ

หมอน่วม ยานานที่เข้าคันพดองดีกว่า.

บุญช่วย คุณพ่อละก็ พูดเล่นรำไป น
คุณพ่อ ไม่เห็น ว่าผม เจ็บเป็น
อะไรหรือครับ

หมอน่วม เจ็บซี, เจ้าจะเจ็บมากทีเดียว

ถ้าถูกพดองเข้าดีก็สองที(บ๊อง)
ไม่ไหวใจประตุหน้า ต่างอยู่แต่
คนเดียว

บุญช่วย ไร, ตรวจให้ผมเป็นอย่างดี
ที่ตักตักหน่อยเกิดครับ

หมอน่วม ตรวจให้อย่างดีที่สุด มันต้อง
ตรวจด้วยพดอง

บุญช่วย ไร, คุณพ่ออย่าพูดเล่นเลย
ครับ ผมนอนดังโหยงจริง ๆ
เดินที่ทานั้นเดินบ้างคราผมก็เดิน
ตลอดถึงกันใหม่ครับ

หมอน่วม ตลอดซี, ถ้าเขาไม่พดองคือ
เข้า เจ็บบุญช่วย, เจ็บแอบ
ขาว, เจ็บขาว, เจ็บ
จนมาก, พ่อเถียงเจ้ามาโต
แล้วเจ้าต่อพดใหม่ได้ เจ้าจะ
เสียคน เจ้าแอบดูผู้หัดผู้ใหญ่
ซักด้วยชาวบ้านเขาจะนึกหาได้
หาไม่ละ นวด เสีย ด้วย พดอง
จริง ๆ

บุญช่วย คุณพ่อครับผมขอรับประทาน
โทษ ผมขอสารภาพว่าผมผิด
แต่ที่ผมแอบดูคุณพ่อก็ด, ผม
ถือคุณพ่อก็ด, ผมทำเพราะ

ผมรักคุณพ่อ ผมหวงคุดต่อ
คุณพ่อ

หมอน่วม หวังคุดต่อซำ ข้าเห็นตรงกัน
ซำม ถ้าเจ้าไม่ใช่ลูกข้า ข้า
ต้อง เห็นเจ้าเป็น ศัตรู ของข้า
เจ้าตาบตาบต้องเขาคิดเข้ามา
ในแนวรบของข้าเข้าใจไหม

บุญช่วย ผมเสียใจมาก ที่ทำให้คุณพ่อ
โกรธ แต่ผมได้พุดอ้อนวอน
ขอรับรองคุณพ่อกันแต่เดิมแล้ว
ว่าอย่าเถียงของกับผู้อื่น คน
นี้ คุณพ่อกับผม และปฏีเสธ
ด้วยว่าไม่รักเขา ผมจึงทคดของ
คุดเพื่อจะรู้ความจริง.

หมอน่วม ซำวานเองไปช่วยทคดของหรือ
เองเป็นพ่อซำหรือ ซำจึงจะ
ต้องรับ สารภาพ ต่อเองว่า ซำ
รักเขา

หมอน่วม ผมพุดอย่างไรงี้ คุณพ่อกับไม่
ฟังเสียง ผมก็ไม่มีทางใดที่จะ
ห้ามคุณพ่อได้ เพราะผมหวัง
อยู่ว่าคุณพ่อกคงกระตาคงเล็ก
คงไม่เถียงของต่อไป.

หมอน่วม เจ้าคนดี, เจ้าคนวิเศษ, ผิดถูก

ข้าไม่รู้หรือ, ข้าเป็นพ่อเจ้า
เจ้าไม่ได้เป็นพ่อข้า, เจ้าอว
มานะซำ เข้าใจไหม.

บุญช่วย (บึ้ง) เส่จ, กตายเป็นนัย
มานะไปดิบ (กับหมอน่วม)
ผมผิดไปแล้วคุณพ่อจงยกโทษ
ให้ผมเถิด คงแทนต่อไปผมจะ
ไม่ทำความกวน ใจคุณพ่อให้
เดือดร้อนอีกเลย (บึ้ง) ไม่
ควรจะไปยุเจ้า

นายท้วมเข้าประตูหลัง

นายท้วม हा, हा, เจ้าบุญช่วยเหลวไหล
มากวี่ เจ้าน่วม.

หมอน่วม ไม่เหลว ไหลอะไร มากหรอก
พ (บึ้ง) นี่ทะเล้นมาทำไม
อีกวะ.

นายท้วม ก็ทำไมคุณเลี้ยงต้นปะตะ (บุญ
ช่วยจะไป) ไปไม่ได้เจ้าบุญ-
ช่วยนั่งลงเถิดอย่างเดิม (บุญ-
ช่วยนั่ง)

หมอน่วม ไม่เรื่องอะไรหรอกพ ว่า
ยาก, หิวแข็ง.

นายท้วม ว่ายากหิวแข็งวี่ เอาไม้เท้ามา

- เดี่ยวเดี่ยวก่อน แต่ให้มันแน่
 เกอะใครหัวแข็ง เจ้าบุญช่วย
 หรือเจ้า.]
- หมอน่วม นี่พถามอย่างไร.
 นายท้วม ถามอย่างไร คำถามง่าย ๆ
 ตอบไม่ได้. ขำขันนา, ขำ
 ยืนฟัง ยืนท ประคได้ ยืน หมด
 เจ้าเองแหละว่ายากหัวแข็ง.
- หมอน่วม (บึ้ง) ทำไมพากันประพฤติก
 เหตุใหญ่ แอบดแอบฟังความ
 ของคนอื่นทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่.
- นายท้วม ถ้าเหตุเกิดจากเจ้า เจ้าบุญช่วย
 บุญช่วย ไม่ใช่ เกิด จากผม หรือครับ
 ผมเป็นแค่ปตายเหตุ.
- นายท้วม ก็เจ้าแอบดเขา เจ้าเห็นอย่างไร
 บ้างเล่ามาข้าจะฟัง ต้องเล่า
 ให้ถ้วน.
- หมอน่วม กฟแอบฟัง, วัเรื่องหมดแล้ว
 จจะต้องให้มันเล่าทำไม.
- นายท้วม ขยาก็ฟังอีก เล่าไปเจ้าบุญช่วย
 หมอน่วม อย่าให้มันเล่าเลย เรื่องดัมเพ
 หาระพนนน.
- นายท้วม เรื่องดัมเพหาระพนนน อาย นายท้วม
- หรือ, เล่าไปเจ้าบุญช่วย.
 หมอน่วม อย่าเล่านะเจ้าบุญช่วย.
 นายท้วม เล่าไปเจ้าบุญช่วย.
 บุญช่วย (บึ้ง) เอ๊ะ, นี่จะเล่นมอข้าง
 ไหนดีละ.
 หมอน่วม ชนเถาคอยคุดนะ.
 นายท้วม ชนไม่เถาคอยคุดนะ.
 บุญช่วย (บึ้ง) เล่นอย่างนี้ตายโหงกัน.
 นายท้วม ไม่เถาร, คำตั้งของข้าต้อง
 เป็นคำตั้ง ข้าจะดเจ้าให้หัว
 แต่งเดียน เล่าไป, อย่าซักช้า,
 ข้าไม่ชอบ, ไม่เถาร (เงอ
 ไม่เท่า)
 บุญช่วย (บึ้ง) ไม่ไหว, ป้าบเดียน
 กะอึกเถอดแน่ (กับนายท้วม)
 ครับ, เล่าเดียนแหละครับ
 คุณพ่อโกรธผมว่าผมแอบด.
 ว่าไป.
 บุญช่วย แม่ถ้าโยเซามาหาคุณพ่อครวด
 โรค เขาบอกคุณพ่อว่านอน
 หลบ ๆ สดุ้งโหยง ๆ ตกใจคน
 รัไป.
 นายท้วม สดุ้งโหยง ๆ ว่าไป.

บุญช่วย แล้วคุณพ่อกำลังตั้งข้างหน้า
หรือตั้งข้างหลังละ.

หมอน่วม ซากามยงนเมอไร-เจ้าน.

นายท้วม ไม่ใช่ธรรของเจ้า ว่าไป,
ต้นกต.

บุญช่วย แล้วคุณพ่อตรวจเดินธทา.

นายท้วม เดินอะไรนะ.

บุญช่วย เดินธทาแล้ว คุณพ่อก็ จับแก้ม
แม่ดำโย.

หมอน่วม เจ้าน. เจ้าเตอะเทอะ ซ้ำทำ
อย่างนั้นเมอไร.

นายท้วม บอกว่าอย่าว่าน ไม่ใช่ธรรของ
เจ้า เจ้านวมหมกความมั่ง
มาก หมอหตวงดีไม่ได้.

หมอน่วม ซ้ายพตอยเป็น ทารกไปหน้อย
เตย เซอถอะไรมัน.

นายท้วม หน้อย, เจ้าไป.

บุญช่วย คุณ พ่อ ว่าต้อง กิน ยา เจ้า คน
จุมพิต.

หมอน่วม เจ้าน-เจ้าไม่รู้จักจุมเตย.

นายท้วม เก่ง, เก่งมากทีเดียว คน
จุมพิตปร่ามมันเป็นอย่างไร-
หาเจ้านวม.

หมอน่วม ไม่รู้ไม่ช, คนโต ๆ ด้วยยัง

เดินเป็นทารก.

นายท้วม คอไป.

บุญช่วย เมื่อตรวจเดินธทาแล้วก็ตรวจ
เดินบึงคตา ซึ่งทำให้มีอาการ
ชักมือกำ.

นายท้วม มือใครกำวะ.

หมอน่วม พี่, ถามว่าไรจริง ๆ.

บุญช่วย มือใครกำตรงนมพังไม่ถนัด
แต่ผมเห็นมือคุณพ่อ กำข้อมือ
แม่ดำโย.

หมอน่วม ซ้ำทำยังงั้น อย่ายูจกจุมมัน.

นายท้วม (โบกมือ) ไม่ใช่ธรรของเจ้า
คอไป.

บุญช่วย ผมแอบดูเพียงนี้ ค่อยไปทาน
จะตรวจเดินอะไรอีกหรือเปล่า
ผมไม่ทราบ.

หมอน่วม ตรวจเดินธไร ตรวจเดิน
พตองนะซี.

นายท้วม เจ้านวม, เจ้าเดินกตให้ถูก
คตต้นมาก

หมอน่วม เชอมนเถอะ

นายท้วม (เหลือบเห็นเครื่องแต่งตัวของ
หมอน่วม คั่งขอมอมมาตุ) บ๊ะ,

หรรหาวังไวย หนุมตะกอดี้
ไม่ได้

หมอน่วม (ดัดมื่อ) เถ่นเหมื่อนเต็ก
ทวรก.

นายทว่ม เจ้าชู้แก่ ๆ.

หมอน่วม แก่-แก่, ทำไม, ฉันทักยังไม่
แก่นกน จะแต่งตัวเช่นนี้ไม่ได้
เชียว

นายทว่ม หนอย, แต่งตัวเช่นนี้ไม่ได้
เชียวรี พ่อโคแก่, พ่อท้าว
ฉันทัก, จะต้องถูกเผาไฟ
ทั้งเป็น ทำไมเจ้าไม่รัดตัว
บ้างคอกรี อีนางดำโยคนน
ผิวของฉันทักยังอยู่ เจ้าไม่ห
ไม่มีตัว

หมอน่วม ฉันทักทงหงดา

นายทว่ม เจ้ามัจจรัง, แต่เจ้าไม่ได้ใช้
มันเบะท่าเข้า มาจะควักกระ-
เบ้าเจ้า เข้าใจว่ามันรักรูป
วางรี-เปเต้า มันสาวออกพรัง
เจ้าแก่จนจ ะบดชบหรือ มันจะ
รัก มันรักกระเบ้าเจ้า เจ้า
ต้อง ระวังกระเบ้า ของเจ้าให้

มาก ๆ ลูกของเจ้าสองคนจะ
กลายเป็นลูกหมาสองตัว

หมอน่วม (เถียน) กลายเป็นลูกหมา
สองตัว พุทโธ, ลูกคนแท้ ๆ
ให้มัน กลายเป็นลูกหมาให้
ทเถอะ

นายทว่ม เออน่า, เจ้าจะได้เห็น

บุญช่วย คุณลุงครับ, ผมไม่ได้เกียจ
กันไม่ให้คุณพ่อมีภรรยาใหม่
เลย มีเถอะผมไม่ว่ากระไร
ผมขออย่างเดียว ขอไม่ให้
เกียจของกับนางดำโยคนนเท่า
นั้นผมรังเกียจ, รังเกียจอย่าง
ที่คุณลุงว่า ส่วนตัวผมเอง
ไม่เป็นไรผมเป็นผู้ชาย ตั้งตัว
น้องน้องเป็นผู้หญิง

หมอน่วม เจ้าคนดี, เสริมคันทัก

นายทว่ม เจ้านวม, เจ้าต้องเด็กกับผ
หญิงคนนั้น เจ้าต้องเซ่อช้าถ้า
เจ้าอยากมีข้าจะหาให้

หมอน่วม ไม่อยากมีอยากแม่ ฉันทักไม่ได้
รักรักเขา ฉันทักเกียจของกับ
เขา เพราะเขาเป็นคนใจ
ของฉันทัก

นายท้วม เขาไม่หมก ตามอด เหมือน
เจ้า

หมอน่วม รักษาโรคมากนัก ไม่เคยมี
มดกินเลย

นายท้วม มันแน่ชะ, เจ้ารักษาตรงไป
ตรงมา ใครเขาจะว่าเจ้า

หมอน่วม นี่ไม่ตรงไปตรงมาดอก

นายท้วม ยิ่งกว้างเดี่ยอก เจ้าสมบใด

หมอน่วม ฉันไม่สมบด้าบาด หยาบคาย
ยังงั้นฉันไม่เคยทำ

นายท้วม ชะ หยาบคายยังงั้นไม่เคยทำ
การสมบ ด้าบาด หยาบ คาย
โรงศาลเขาทำอยู่เดิมอ หยาบ
คายเขาจะท้าว

หมอน่วม กัดมันไม่ใช่โรงศาล ฉันไม่สมบ

นายท้วม อย่างเจ้านะ ข้ายคนกตวเมย
มัน-ก้อ-มเมยโตแคคนเดียว
เท่านั้น ครนได้อีกาสพบผู้-
หญิงอื่นเขา ก็เป็นบาไดงายๆ
พบ คนไหน ก็คน นั้นแหละเป็น
นางเทพธิดา เมยตายกรองให้
คดกเมยชมกโป่ง ได้พบ
ใหม่กตมเก่า ฉันจะไม่เมย
เป็นอนชาตชะ, ฉันจะเข้

ชะ, ฉันบวชะ, ให้ด้วย
เป็นนาง พามา ว่าต่อ หน้าไม้

ปราธนาจะแยแ่งชะ, กตวจะ
หาไม่ได้เหมือนคนเก่าชะ, ยัง
งั้นชะ, ยังชะ, นางดำไยมัน
เห็นจะดีเลยคนเก่าของเจ้าหรือ
มันด้วยเกินนางฟ้า-หือเจ้าน่วม

หมอน่วม ไร, อย่าก่อนแะว่าเด็ก ๆ
น้อย ๆ นึกเลย ฉันแสบหุเต็ม
ทแ้ว.

นายท้วม แสบหุ, เมื่อไรจะบวชะ,
พ้อหมอจำ.

หมอน่วม ไม่ใช่ธุระกการของพี่ ฉัน
อยากบวชะเมื่อไร ก็บวชะ
เมื่อนั้น.

นายท้วม ไม่อยากบวชะเมื่อไร ก็จะไม่
บวชะเมื่อนั้น อยากเบียดเมอ
ไรก็จะเบียดเมื่อนั้น วายง
เป็นยังง.

หมอน่วม ไม่ไรไมชะ, อย่าเข้มากนัก
เลย.

นายท้วม หนอยโกรช, โกรชว, ข้ำขอ
ห้ามเจ้าเป็นครงทต้อง เจ้า
อย่าไปเกยวข้อง กับผู้หญิงคน

นี้ เจ้าของเล็ก, เจ้าอย่าไป
รักษามัน เจ็บป่วยอะไรกับ
มันตั้งโฮย ๆ ตั้งเหยง ๆ
เจ็บหาเหตุ เจ้าต้องระวังกระ-
เปาะของเจ้าให้มาก ๆ เจ้าขึ้นไป
ดู เจ้าจะเลยคน เจ้าต้องเชอซา
ถ้าเจ้าไม่เชอซา ๆ จะตดเจ้าทั้ง
เหมือนคนนกด้วยที่ตดเครือแถว
เข้าใจใหม่, ซามานหมายจะ
พูดเรื่องระเบียบที่จะจัดการ
แต่งงานลูกชายและลูกสาวของ
เจ้า แต่เจ้าไม่ยอมยกพูดแล้ว เจ้า
มันบ้านก (ออกประตูหลัง)

หมอน่วม เจ้าบุญช่วย, เจ้าคงพอใจมาก,
ดูเจ้าดำ ขำ เด่น ราว กับ ลูก
หลาน ขำจนใจว่าเป็นพทม
บุญคุณ หาไม่ซ้ำจะต้องดี
ดังคงหน่ง เจ้ากลัวลงมากกว่า
กลัวพ่อ เพราะเจ้าเป็นลูกเขย
เขา.

บุญช่วย ไม่เช่นนั้นหรือกลัวกับ คุณพ่อ
ผมกลัวทั้งกลัวทั้งรัก, การ
ที่ผมขัดคอจิตใจคุณพ่อ ผม
ทำโดยความรักและ โดยความ

จำเป็น

หมอน่วม เจ้าทำเพราะเจ้ารักข้า เจ้าพูด
ดีมาก, เพราะเจ้ารักข้าสูง
เจ้าจึงได้ชานข้าใหญ่

บุญช่วย ไม่ใช่เพราะผม, เพราะแม่-
ด้ายต่างหาก.

หมอน่วม (โกรธ) เจ้านพูดโยได้ ข้า
ไม่ยอมฟังน้าเลี้ยงเจ้า ข้า
เกลียดน้าหน้าเจ้านัก (เดินคัง
คังออกประตูขวา)

บุญช่วย แก่ไม่คก ผิดตำแดงดักขง (นั่ง
ครอง)

นางสาวอ่อนเข้าประตูหลัง

น.ส. อ่อน อะไรเลี้ยงคุณลุงเอ็ดใหญ่.

บุญช่วย อะไรเลี้ยงอีกเล่า ชานเขา
คุณพ่อเจ้าน้า.

น.ส. อ่อน ชานเรื่องอะไร.

บุญช่วย จะม้เรื่องอะไร เรื่องเมียอด
ชีวิตของท่านนะ.

น.ส. อ่อน พี่ฟองคุณลุงหรือ.

บุญช่วย พี่ฟองพี่ไทน์ พี่กับคุณพ่อ
กำลังเถียงกัน ท่านมาขอได้
ยินเข้า พี่เกือบจะถูกไม้เท้าหัว
ทุ้งไปด้วย.



น.ส.อ่อน ทำไมล่ะ.

บุญช่วย ทำไมล่ะ ท่านบังคับพี่ให้เล่า
เรื่องให้ท่านฟัง.

น.ส.อ่อน แล้วคุณพ่อว่าอะไรบ้าง.

บุญช่วย จะว่าอะไร ก็ทำหน้าเมื่อย
ไปเท่านั้น.

น.ส.อ่อน ทำทางคุณพ่อเป็นอย่างไร จะ
ฟังเสียงท่านไหม.

บุญช่วย ไม่ไหว ค่อยให้เขาข้างคุณ ถ้า
เราขึ้นวันวายมากไปคุณพ่อจะ
คั่ง หรือไม่เราถูกพลอง
ไม่พินเสียแล้ว ใครๆ ก็ด่า
ถ้าเถียงไม่ได้ ผิดตำแดงดักขิง.

หมอน่วม เข้าประตขวา

น.ส.อ่อน คุณพ่อจะไปข้างไหนอีกหรือคะ.

หมอน่วม (เปิดยื่นเครื่อง แต่งตัวใหม่)

ธุระอะไร ถามทำไม ดคอย
ระวังราวกับเป็นนักโทษ นี่เจ้า
เป็นผู้คุมหรืออย่างไร.

น.ส.อ่อน อีนี่ไม่ทราบ ก็ถามคุณหน่อย.

หมอน่วม ไม่ให้ถาม นิดหน่อยก็ถาม
ไม่ได้ เจ้าไม่มีหน้าที่อะไรจะมา
ซักไซ้พ่อแม่.

บุญช่วย (บึ้ง) เอาสิ - เอาสิ.

หมอน่วม อย่ามาจู้จุกจิก ดมย่งไม่ค่อยอยู่.

น.ส.อ่อน อีนี่ไม่ทราบว่าคุณพ่อไม่ด.

หมอน่วม อ้ายตลกก็ตาย เป็นพ่อ เป็นแม่
อ้ายพกกตาย เป็น พ่อ เป็น แม่
บังคับบัญชาต่าง ๆ นา ๆ อืม -
เคยพอคั่ง ขนมาบาง ก็จะได้
ดุดกัน.

บุญช่วย (บึ้ง) ไม่ควร, ไม่ควร,
ไม่ควรจะเอาไฟไปจ่อเข้า.

น.ส.อ่อน อีนี่ขอโทษเถอะค่ะ.

หมอน่วม ทำไม, แม่ถ้าโยมนั้นเป็นอย่างไร
ถึงมีคนพากัน เกิดดขงนัก ไม่
ใช้ชนโกด ฝ่ายเจ้าตลกทั้ง ทั้ง
พ่อ, หิงทรัพย์สมบัติ ฝ่ายเจ้า
ตลกจก, อิจจาจนออกนอก
หน้า เห็นว่าเราไ้เมยสำดด้วย
ห้ามกันไว้สำหรับตัวเอง อย่า
ไปเกยวข้องด้วย, อย่าไป
รักษา, ต้องระวังกระเป๋าของ
เจ้าให้ดี ข้างพตนักราวกับ
ใครเขาไม่รู้เท่า ความที่ถุชยา
ถึงกับจะตักตักหนอยแน่, ข้าง
ว่าจาจะตดเจ้าทงเหมอนตดตด
กด้วยทตคเควอแล้ว ชะ ๆ เข้า

ใจพุดนั้ (นึ่งคึด) เฮ้า, คัด
 เป็นคึดเกอะวะ เลี้ยงญาติเพราะ
 เมียให้มันตอชอเสียด เป็นโรค
 เป็นไปรับแม่ดำโย มา อยู่ด้วย
 เดียวแหละ (เดินคั่งคั่งออก
 ประค้าย)
 บัดมาน

องค์ที่ ๓

ฉากเต็มเวลากลางวันตอนเช้า
 ล่วงจากองค์ที่ ๓ ราวเดือนหนึ่ง
 เป็ดมาน

นางสาวอ่อน เผ่าแพทย เข้าประค้าย

บุญช่วย (นึ่งอัยเต๊ว) อ้อ, นึ่งมารี,
 วนนพรดักคืบแคบใจเค็มท.

น.ส. อ่อน นึ่งกักตุมใจเค็มท คุณพ่อ
 ท่าน เป็น ยังใจ ไปก็ ไม่ทราบ
 เหมือนท่านเกลียดเราเสียเหลือ
 เกิน จนชนหน้าก็ไม่อยากมอง
 ทำอะไรก็ไม่ถูกออกถูก ใจท่าน
 เสียทงนน.

บุญช่วย นึ่งเฮย คั่งแต่นคอปไป ความ
 ดุกับเรานับวันนับจะไกลกัน
 และนับวันความทุกข์จะเข้ามา

แทนท.

น.ส. อ่อน นึ่งไม่เคยนึกถึงเลย ว่าเรา
 จะเป็นไปได้ถึงเพียงน.

บุญช่วย คึดเกะนึ่งท่านพลกหนามอเป็น
 หลังมือไถ้งายตาย ใครจะนึก
 จะฝันบ้าง อะไรๆมากดับกตาย
 วิปริตแปรปรวนไปหมด นึ่ง
 ซึ่งเคย ได้รับ ความชมเชย ว่า
 เป็นแม่เรือนทตัก กตายเป็นคน
 ที่ใช้การอะไรไม่ได้ ทำอะไรไม่
 เป็น พ, ซึ่งเคยได้ยินว่า เป็น
 ลูกทริก กตายเป็นลูกทกเกลียด
 เป็นลูกทกคึดหวางตา.

น.ส. อ่อน นิจจา คุณพ่อ (ร้องไห้)

บุญช่วย อ้าว, อ้าว, อย่าทำใจเสาะยัง
 งนช (เอามืออดบศัระะปลดอบ
 ไม่เป็นไรชั่ววอดพยงอยู่ พจะ
 อัมช่นองโดยดุดักด้าง อย่า
 ร้องไห้ อย่าเสียใจ เกิดมา
 เป็นคน มีโชคคักค้องมีโชค
 ร้าย ปลดอยมันไป ปลดอยมัน
 ไปตามเรื่องคักควา.

ยายเพิ่งเข้าประคุดหลัง

นางเพิ่ง (ยกตำรับกับข้าวเข้ามา)

ตายโธแล้วคนหมอยังไม่กลับ
บ้าน^๕นกหวแย^๕ วัน^๕นาย
ดำโยแกงเลี้ยงไปคำตั้ง^๕ สัน
ปดอย่างปดกรอบเป็นครึ่งไม้
นำแกงชนคต^๕ นากัน-นากัน
กำลังร้อนควน^๕นย ชดคตของค
ตนัก^๕ ยิงงตะโฮกเดี่ยวหัวอก
โถ่ง แต่กว่าคนหมอจะกลับ
มา นากต^๕จะเย็นชดเดี่ยวหมด
(ออกไปยกสิ่งอื่น)

บุญช่วย ความคิด^๕พเกิดชนใหม่อย่างหนึ่ง
แล้วตะน้อง^๕ คิดได้^๕ดีด^๕ๆเดียว
นเอง.

น.ส. อ่อน พักคิดอะไรได้.

บุญช่วย คุณพ่อท่านว่า “ข้าไม่หลง
เขา เจ้ามัน^๕อิจดาเขา” น้อง
อยากดู^๕ให้เห็นประจักษ์ใหม่ตะ.

น.ส. อ่อน พี่จะทำยังไง.

บุญช่วย เขาเถอะ^๕นำ ว่าแต่อยาก^๕ดูความ
จริงใหม่ตะ.

น.ส. อ่อน คุณ^๕พักคิดอย่างไร.

บุญช่วย ไม่ยากลำบากอะไร เถยง่ายนิค
เดี่ยว^๕ น้องคอย^๕ดัก^๕แต่^๕วกัน
(ตรงเข้า^๕เปิด^๕ฝาชาม^๕แกง^๕เลี้ยง

ริน^๕น้ำ^๕แกง^๕ทง^๕ เขา^๕นำ^๕ท่า^๕เคิม^๕
ตง^๕บัต^๕ฝาย^๕อย่าง^๕เคิม^๕) เท^๕น้ำ^๕
เหทะ^๕ เรา^๕รับ^๕ออก^๕ไป^๕กัน^๕เถอะ.

น.ส. อ่อน ก็ชอบกต.

นางเพ็ง (ถือ^๕ชาม^๕ข้าว^๕เข้า^๕มา) ไป^๕หมต
เหทะ^๕-กัต^๕ขวาง^๕ คือ^๕ว่า^๕กัต^๕
ขวาง^๕นาย^๕ดำ^๕โย^๕ ยัง^๕กะ^๕รว^๕หนาม^๕
เขา^๕เถอะ^๕ ๆ น้ำ^๕ตา^๕จะ^๕คอง^๕เซ็ด^๕
หัว^๕เขา.

หมอน่วมเข้าประตูหลัง

หมอน่วม หิว^๕จริง^๕ กับ^๕ข้าว^๕พร้อม^๕หรือ^๕ยัง

นางเพ็ง แล้ว^๕ ๆ เจ้า^๕กะ^๕เชิญ^๕คน^๕หมอ
รับ^๕ประ^๕ทาน^๕เถอะ^๕กะ^๕ คือ^๕ว่า^๕วัน^๕
นาย^๕ดำ^๕โย^๕ แกง^๕เลี้ยง^๕ ไป^๕คำ^๕ตั้ง^๕
กัต^๕น^๕หอม^๕ ดุ^๕ย^๕นำ^๕ รับ^๕ประ^๕ทาน^๕
นัก^๕กะ.

หมอน่วม แกง^๕เลี้ยง^๕ไป^๕คำ^๕ตั้ง^๕ สมนัก^๕ นาย
แก^๕เขา^๕ไป^๕ไหน^๕ตะ.

นางเพ็ง คือ^๕ว่า^๕เห็น^๕จะ^๕อยู่^๕ข้าง^๕นอก^๕ อด^๕น^๕
จะ^๕ออก^๕ไป^๕ตาม^๕ (ออก^๕ประ^๕ต^๕
หลัง)

หมอน่วม (ตง^๕มี^๕อก^๕กิน^๕ข้าว^๕) แกง^๕เลี้ยง^๕ไป^๕
คำ^๕ตั้ง^๕ (เปิด^๕ฝาชาม^๕ตม) น้ำ

อว้อย! (ต้องพี่น้องแอมดุก
หน้าต่าง) สมนึกอยากมา
นานแล้ว ราวกับหัวใจ (ซด
น้ำแกง) เออ-ซนใจ กล้อง
คอดีจริง ๆ โด่งหัวอก รส
กลมกล่อม.

บุญช่วย (พูดบ๊องกับ น.ส.อ่อน) ใจ,
น้องเห็นหรือยัง รสยังกลม
กลมไม่ไหวเลยจริง.

หมอน่วม ฝีมือเจ้าหล่อนทำของกินไม่ว่า
อะไร ช่างเริ่ดอว้อยถูกปาก
ผักต้ม น้ำพริกนี่ ไม่ใช่เล่น
แต่เป็นรื่องแกงเคียง (ซดน้ำ
แกงอีก) เออ, ให้น้ำไต่ยัง
งี้ ถึงจะว่าฝีมือทำกับชาว.

บุญช่วย (บ๊องกับ น.ส. อ่อน) แกง
เคียงเค็มน้ำอว้อยด้วย.

น.ส.อ่อน (กับบุญช่วย) บางทีจะคง
อว้อย คุณานพุดหน้าเฉยตา-
เฉยนี้คะ.

หมอน่วม ตั้งแต่จำความได้ ไม่ได้กินฝ
มือใครอว้อย เหมือน ยังเด
ยายพูดไปเด็กมันกว่าเราหลง

ที่จริงไม่หลง คิดใจฝีมือเจ้า
หล่อน.

น.ส. อ่อน (กับบุญช่วย) คุณานพุด
น้องกระดากแทน (หลบไป
ทั้งสองคน)

หมอน่วม ท้องกางแน่ (ซดแกงอีก)

เออ, แซ่บ แซ่บหัวอกโด่งราว
กับเอามือแหวก (นางดำใ
เข้าประคอง) อ้อ, หล่อนรับ
ประทาน ชาว แล้วหรือ มา กิน
ด้วยกันซิ สายแล้วนี่.

นางดำใ ช่างเคอะ อิดนัยังไม่หิว แกง
เป็นอย่างไบบ้างคะ อิดนัย
ได้ชิมให้ยายเพิ่งเกษม.

หมอน่วม (บ๊อง) ดิทร คนอื่นชิมยัง
อว้อยถึงเพียงนี้ ถ้าเจ้าหล่อน
ชิมเอง จะเคี้ยดักเพียงไหน
(กับนางดำใ) อว้อยเหตือเกิน

กลมกล่อมไม่มีที่ตราวดกับหัวใจ
นึ้นนึกอยากแกงเคียงไปคำดัง
มาหลายวันแล้ว หล่อนทำของ
กิน ไม่ว่า อย่างไหน ช่างเริ่ด
อว้อยเลยจริง ๆ น้ำคั้นน้ำแกง
เหมาะเจาะได้ดั่ง มือไม้ช่าง

เป็นยังไฉน (จับมือนางดำ-
โยด)

นางดำโย อ้ายอนักเคยกะ อร่อยก็เคย
รับประทานให้มาก ๆ เกอะกะ.

หมอน่วม ไม่ต้องสงสัย ฟุงปลิ้นแล้ว, ดู
ซิ (ตบฟุง)

นางดำโย อีนันจะร้องเพลงให้ฟัง เพื่จะ
ได้ช่วยให้การ รับประทานครึก
ครื้นขบถใหม่กะ.

หมอน่วม ยิงนร, ดัจริง, เหมาะจริง,
นินนากะให้ร้องอวยเจวณทเดียว
แต่นักเกรงใจจึงนั่งเสีย หัวใจ
ข้างตรงกันราวกับหัวใจ เขียว
ซีบะ นินนต้องการมากทีเดียว.

(ในระหว่างที่ นางดำโย ร้องเพลง

หมอน่วมนั่งฟังเพลินจนลืมข้าว เผลอ
ตัวจนเกือบว่า ชมว่าเพราะจริงเรื่อยไปจน
จบเพลง)

ร้องลำเขมรโพธิสัตว์ ๓ ชั้น (บทเก่า)

โอ้พ่อพ่ายสายสวาลัดของพิมพ์เอ๋ย
พ่อไม่เคยห่างเหินหา
นอนหอยด้วยน้องสองเวลา
พ่อเคยพาพิมพ์พิไรวน

นินนชชกสัพยอก

เข้าหยอกดังจะกดินไม่ไกลหมอน

แขนซ้ายเคยหนุนให้เมียนอน

ยามร้อนก็พัดกระพือลม.

หมอน่วม เพราะ, เพราะจับใจ ถ้อยคำ
ของเขากะ ทำนองโศกครวญ
ความหวานเข้าทรวงอก เคียง
วงเงวราว กับจัก กระ จันเรไร
ร้องหรีดเมื่อยามเย็น.

นางดำโย อีนันเห็นจะกินดกยออมละฉนั้น.

หมอน่วม ไม่ขอ ชมจริง ๆ อิมดัดแล้ว
ท้องกางเขี้ยว แกรงเคียงอรวัย
ที่ ๑ ให้ยายเพ่งเก็บไปเถอะ.

นางดำโย รับประทานหวานเสียก่อนซิคะ
(ตักขึ้น)

หมอน่วม บ๊อนด้วยรี (อ้าปากรับและ
พูดบ๊อง) คนก่อนไม่ได้ยั้ง,
(ตัง) นึกไม่ใช่เดว (ขนม
อะไรก็ออกช้อนั้น) รดหวาน
กลมกล่อม (อ้าปากไว้คอย
ท่า) อร่อยมาก (อ้าปากไว้
คอยท่าอีก แต่ ดำโยทำเป็น
เผลอเสีย) อ้าปากคอยเมื่อย

ซาตะไกรแก้วจ๊ะ (บ๊อง)
วิเศษ วิเศษมาก พอแก้วจ๊ะ
เดียวไฟซาตะจ่อย่อยไม่ทัน ยิ่ง
กินยิ่งเพ็ดนิ เก็บได้.

นางลำไย (เรียกยายเพ็ง) เก็บตำรับ
ไปเถอะ คุณหม่อมอ้อมแก้ว.

นางเพ็ง ค่ะ (เก็บออกไป)

นางลำไย น้ะ น้าชา น้ะ, หมา.

หม่อน่วม (บ๊อง) ก็เขาคิดยังน ฐักปฏี-
บัตว์ตกากจะไม่ให้ชมเขายังใจ
(กับนางลำไย) หด่อนแหละ
หาตัวจับยาก ข้างดีพร้อมทุก
อย่างรปว่างก็งามส้มทรวงดทรง
เลี้ยง ก็เพราะ รวกับ เลี้ยงนก
การเวก จะนั่งจะเดินก็งาม
พร้อม ทำอะไรก็ง่ายร้อย
เล็ด ค้พร้อมทุกอย่าง (เอียง
ตัวเข้าไปใกล้) ยิ่งจะไม่ให้รัก
ยังใจ (ทำท่าจะกอด แต่ลำไย
เขาแซนกันไว้)

นางลำไย อู๋, ออย่าคะ เดียวใครเขา
เห็นเข้า อายเขา คุณหม่อมชว่าง
ยอคนคั่น.

หม่อน่วม เรียกฉันเพียงแต่ “คุณ” เอะ
นะ จะได้เหมาะสม.

นางลำไย งั้นหรือคะ, คุณคะ, คุณของ
อฉัน.

หม่อน่วม น่าน, น่าน, ง่าน, เพราะมาก
ทีเดียว.

นางลำไย คุณหม่อคะ.

หม่อน่วม อ้าว-อ้าว.

นางลำไย โอ๊ย, ขอโทษคะ อฉันผิดไป.

หม่อน่วม อย่าผิดอีหะ.

นางลำไย คงแต่ฉันมาอยู่กับคุณ มี
๘ ๘๘ เป็นทกตขวางคดรองความสูง
ของคุณตงมากหรือคะ.

หม่อน่วม ที่ไหนได้ กลับเพิ่มความสูง
ให้ฉันอีกหลายสิบเท่านะไม่ว่า,
ฉันจะเปรียบให้ฟัง ก่อน ๆ
ความสูงของฉันก็เพียงแค่ โถก
มนุษย์ หด่อนมาอยู่ด้วยความ
สูงเขียบจนถึงสวรรค์ ๘ ชั้นฟ้า
เทียบหด่อนเฮีย ความสูงที่ฉัน
มีมาแต่ครั้ง ไหน ๆ ก็ไม่เท่า
ครั้ง.

นางลำไย (ยิ้ม) อฉันตั้งใจ ที่คุณค้แผ่
ความในใจของคุณให้อฉันฟัง

เช่น ฉันจะต้องไปรับประทาน
เลี้ยง.

หมอน่วม ให้กินเลี้ยงด้วยกันก็ไม่กิน หน้อย
โรคเดินกระตัก ก็ระกำเรียบ
อีกเท่านั้น (นางตำไยออกประ
ศุหลัง) ดุซ (พูดทางคนดู) ไม่
แกตงชมเลย เคนเยออย่าง
กรตกรายงามเหลือเกิน แชน
เรียวยังกระวงช้าง เห็นผู้หญิง
มากิน ไม่ดีพร้อมเหมือนคน
นเคย ตูกมันหาว่าเราหง มี
ว, คนอย่างเราหงใครมี
ไม่หงให้ตออะไร รักเจ้าหตอ
หน้อยเท่านั้นแหละ ก็เจ้าหตอ
ดีพร้อมทุกอย่างจะไม่ให้รักยัง
ไว้ คนเราจะเอายังไงนักหนา
เมื่อสุขใจ สุขตา สุขกาย ก็
พอแล้วไม่ใช่หรือ.

ยายเพ็งเข้าประศุหลัง

นางเพ็ง (ถือถาดรองชามใส่แกงเคียง
ต้องดู มีช้อนคนหนึ่ง)

หมอน่วม เอาอะไรมาอีกเต้า-ยายเพ็ง.

นางเพ็ง คือว่าแกงเคียงใบคำดังเจ้าคะ.

หมอน่วม คายโง นี่แกจะเกณฑ์ให้ฉัน

กินแกงเคียงใบคำดังให้พุงกาง
เชียว.

นางเพ็ง คือว่าไม่เป็นเช่นนั้นหรอกเจ้าคะ.

หมอน่วม คือว่า คือว่าเช่นไหนกันละ ชน

เขามาถึงต้องชาม คว่าเข้าไป
อีกต้องชามตักถึงคอชอกแน่.

นางเพ็ง คือว่าเคยจนเกิดดังด้วยชนเจ้าคะ

นางตำไยให้เอามาต้องชาม จะ
ได้เปรียบกัน.

หมอน่วม จะไปเปรียบแกงทำไม มีแต่
เปรียบมวดย, ปลา, ไก่.

นางเพ็ง คือว่า คุณหมอน ไม่รอฟังฉัน
พูดให้ตลอดเรื่องเดียวกันนะ.

หมอน่วม เป็ดย่นเป็น “เป็นคันทว่า”
บ้างได้ไหม.

นางเพ็ง คือว่า.....

หมอน่วม เออ ๆ เอาเถอะ.

นางเพ็ง ชามนี้ (ชี้) เหลือจากคุณ
หมอนรับประทาน ชามนี้คก
จากที่เหลืออยู่ในหม้อ ชามที่
คุณหมอนรับประทาน ทำไมถึง
ได้ผิดปรกคินัก เปรียบกันดู
ซิคะ ชามนี้ทำไมถึงคันทเต้า.

หมอน่วม ขามทณกันมันจะนอนกันขาม
ดะม่ง ไหน, ดังมาดัก (รับ
มาด)

นางเพ็ง คอว่านอนกันขามอะไรคะ ต้อง
ชิมรสตงตองขามชักระ

หมอน่วม (เอาช้อนคน) เออ, นมมัน
ยังเิง แงงหม้อเดียวกัน ขาม
คนคนตัก ขามนี้ได้ใจจัง

คนเท่าไรก็ไม่ค่น เวลาดัก
แกไม่ค่นให้หัวหม้อกระม่ง

นางเพ็ง ที่ไหนได้ อึ้นตักกาดังเดอด
คตัง ๆ ข้าเอากะจ๋าคนแล้ว
คนเฒ่า

หมอน่วม (ชิมตงตองขาม แต่ชิมขาม
ได้ก่อน) ออะ, ไม่มีรสชาติ
อะไรเลย เออ ที่ขามนรตกลม
กต้อม ชิมค่นน้อยยังรู้สึกคตอง
คอ เอ, นมมันยังเิงกนหอ กิน
เมื่อสักครู่ทำไมรส ถึงกตม
กต้อม โต้งหัวอกยังกะเขา
ม้อแหวก แงงขามเดียวกัน
เป็นได้ ถึงตองรส ที่เคยว หรือ
อี่, ดังดัยนะ (ชิมอีก) ออะ,
นมมันยังเิง เมื่อสักครู่ทำไม

รสถึงเฮ็ดคอร่อยด ไม่ชัด
เหม่อนยง แกจะเขานาเคม
ตงไปแถวตมเสียดอกกระม่ง

นางเพ็ง วายกะค่นหงโตดเค็ดเคมที่

หมอน่วม เวตาแยกตำรับมา มีใครอยู่
ในห้องน้างหรือเปล่า

นางเพ็ง มีกะ คุณบุญช่วยกับคุณ—
อ้อนอยู่

หมอน่วม แน่แล้ว ๆ อ้ายเรมิกว่านทำ
เข้าไปพอกการแล้วหรือนี่ (เรียก)
เจ้าบุญช่วย (บุญช่วยขาน
รับแล้วออกมา) แกไปใด
ยายเพ็ง (เพ็งเอาขามออกไป)
เจ้าแอบมาชดแกงเตียงใบคำ—
ตงหมดแล้วเขานาทำเคมไว้หรือ

บุญช่วย แกงเตียง ใบ คำตัง ที่ไหน ครับ
(บ้อง) ชดโศก ๆ คตองคอ
รสกตมกต้อม จะมาเกิด พิสุจน์
อะไรบ้านนเฒ่า

หมอน่วม แกงเตียง ในตำรับ ที่เขา ยกมา
ให้ข้ากิน

บุญช่วย คุณพ่อตงดัยว่ามกน หรือครับ

หมอน่วม แน่ละ

บุญช่วย (บ๊อง) ไม่ได้การ รู้ว่าเรา
ทำเป็นต้อง ถูก พดอง แน่นอน
(กับหมอน่วม) ผมไม่ได้ชด
กินน้ำแกงหมด แล้วเอาน้ำ
เติมไว้ให้คุณพ่อกิน (บ๊อง)
ตอบตรงคำถามเบ่ง ไม่ใช่ปด
(กับหมอน่วม) ผมเสียใจ
คุณพ่อเขา เรื่อง มีดี มีร้าย มา
ถามผมเช่นนี้ ราวกับผม
ตะกตะกตามเสีย เหลือ เกิน
ชะโมยชดกินจนกระทั่งแกงเคี้ยว
ไปคำตั้ง

หมอน่วม ข้าเจ้ายังไม่เมื่อไร ข้าอยาก
รู้ตัวคนทำต่างหาก เจ้าไม่ได้
กินแน่

บุญช่วย ครับ ไม่ได้กินแน่

หมอน่วม ก็น้องเจ้าละ

บุญช่วย คายจริง หญิงสาวอะไรจะ
ตะกตามยังงั้น ผมรับรองแทน
ได้ เมื่ออ่อนนักไม่ได้แอมชดกิน
และไม่ได้เติมน้ำ

หมอน่วม เจ้าเห็นเหตุเป็นเชิงแฉะแฉะเมื่อ
ข้าถามโดยข้าอยากรู้ตัว เจ้า

ไม่ได้ทำอันตรายอย่างใดๆ แก่
แกงเคี้ยวขามนนแน่
บุญช่วย ผมไม่ได้กิน หมดแล้ว เติมน้ำ
(บ๊อง) ต้องคอบเคี้ยวไม่พดอง
ไปที่ แต่ไม่ได้ปด (กับหมอน
่วม) ผมขอโทษ คุณพ่อ
หวนจนกระทั่งแกงเคี้ยวไปคำตั้ง
เที่ยวหรือ

หมอน่วม ข้าไม่ได้หวน ข้าอยากรู้ว่าใคร
เอาน้ำเติมไว้ให้ข้ากิน รู้ตัว
แล้ว ข้าจะให้เขากิน ไม่พดอง
บ้าง

บุญช่วย (บ๊อง) นั้นอะไร มิใช่ละ

หมอน่วม เอาเถะ ไม่รู้ตัวก็แล้วไป รู้
เมื่อไรต้องให้กินไม่พดองเมื่อ
นั้น เจ้าบุญช่วยเจ้าต้องระวัง
ตัวให้มาก ๆ (ออกไป)

บุญช่วย ไม่ไหวเสียแล้ว ไม่เคยพบก็
ได้พบ ได้สวนเรื่องแกงเคี้ยว
ไปคำตั้งก็มี อ้ายเวลายชด
โหย ๆ ทำไมไม่ส่งสัย ยามรัก
น้ำตมผลึกกวาวหวาน นมข้น
ร่ายยักกว่าน น้ำตาแท้ ๆ รด
กลมกล่อมเหลืออร

อาจารย์ปิ่นเข้าประตูซ้าย

บุญช่วย อ้อ, คุณปิ่นมา เจริญนิจครับ

อาจารย์ปิ่น เจ้าหนูบุญช่วยวี พ่อเองเขา
อยู่ใหม่

บุญช่วย อยู่ครับ

อาจารย์ปิ่น เจ้าเบนไรไฟ ดูพักตราหงอย
ก้อยราวกับไม่ได้จำวัดสัก ๒-๓
คน

บุญช่วย ผมไม่สบายใจครับ

อาจารย์ปิ่น โรคของคนหนุ่ม ก็มีอาพาธ
ในใจนั้นแหละเป็นคน ตาเคย
เป็นหนุ่มมาตารดี สมบูรณ์
ของโรคมันเกิดจากปฏิพัทธ
หรรษานั่นแหละเป็นมูล

หมอน่วมเข้าประตูหลัง

หมอน่วม น้ามวี มีธุระอะไรอีกเด้าน้า

อาจารย์ปิ่น น้ามนักคอกหนังหนาไฟนั้นแหละ
เข็ดไม่รู้จักหยดจกหย่อน น้า
พระพุทธรูป มนต์ ก็ต้อง ทำวันละ
หลาย ๆ เศกคาถาปากเบี่ยง
เต็มที ทดรอยดอเพิ่มกษัตริย์
กันมากกราบไหว้วันทนาการนำ
รำไป (บุญช่วยออกไป)

หมอน่วม สงสัยอะไรอีกเด้า

อาจารย์ปิ่น ข้อมือติดกังขาอื่น ๆ ก็ไม่ปฏิ-

สนจวนทรอก ดังบรรมคาม
ดั่งแล้ว ยังกระดืบกระด้ายอยู่
อีกขอเดชะ คอเรือนหอเขา

จะขอ เรือน ให้เป็น บาทจย ให้
เจ้าตราดลงไปเขา เห็นว่าจะ
ดีกว่า จะได้เอาบาทจยมาใช้
จ่ายในกิจวัตรทางอื่น อ้าย

เด้านั้น นิ วาศ์ ด่าน ก็มี อยู่
ด้ายด้ายแล้ว ไม่ควรจะปฏิสัง
ขรณ์ขึ้นอีกให้รุงรัง น้ารับ
ปฏิสังฐานเขามา เช่นนั้นแหละ
เจ้าจะวัดขนาดอบเขาตั้งถา

หมอน่วม เขาคงการเช่นนั้นหรือ ได้
เหมือนกัน

อาจารย์ปิ่น เจ้าจะเอาเขาเป็นมุดค่าเท่าไร

หมอน่วม ๔,๐๐๐ บาท

อาจารย์ปิ่น ขาดตัวจำกัดสินไช้เขี้ยวนะ ไม่
มีการต่อรองอีกเดชะ น้าจะ
ได้ไปถนถนการณให้เขาทราบ

นางลำไยเข้าประตูหลัง

หมอน่วม อ้อ, หล่อน, ไหว่น้ำปิ่นแกเสีย

แทเป็นหน้าฉัน

นางลำไย (ไหว้) คุณน้าบายหรือคะ
อาจารย์ปิ่น นมัสการพระเกตุยะ (กับหมอน่วม)
อุบาสิกาคณนคอใคร
หน้าไม่เคยประดับพัศตร์

หมอน่วม แม่ตำไยกรรยานัน

อาจารย์ปิ่น อ้อ, นี่เจ้ามุกตึยะกรรยานันแล้ว
หรือ

นางลำไย (กับหมอน่วม) วนนคุณจะ
รับประทานกับเข้าอะไรคะ

หมอน่วม ไหน, สำหรับมอเยนรี

นางลำไย ค่ะ, แกงเตยงไปคำตั้งอีกเป็น
ยังใจคะ

หมอน่วม อย่าเลยหล่อน

อาจารย์ปิ่น พังคักโอซารัดดินหถาน คตอง
คอดนิก

นางลำไย งน, อะไรถึงจะคิดตะคะ

หมอน่วม คัมโคตังเออะ คัมโคตังหัว
ปลากูเตา

อาจารย์ปิ่น นึกไม่ใช่เด่นอีกเหมือนกัน หัว
อกโด่งคั่นัก

นางลำไย อิดนึจะไปสั่งยายเพ็ง (ไหว้
แล้วออกไป)

หมอน่วม (ตะโกนสั่งตามหลัง) หล่อน
ต้องระวังให้คั่น้อยนะ อย่า
ให้เหมือน แกง เตยง ไปคำตั้ง
อีกนะ

อาจารย์ปิ่น เจ้ามัเมียใหม่แล้ว หน้าไม่ยก
ไต่ยีนใครโฆษณาการ นี่เจ้า
กระทำการคมนาคมกับเขาโดย
สถานใด แต่งงานกันหรือ

หมอน่วม ไม่ได้คักแต่ง ไต่กันเงียบ ๆ
งนเหตุน้า

อาจารย์ปิ่น ไต่กันเงียบ ๆ มีน้าตะ กิตติ-
ศัพทจึงไม่กระทบโลศตร์ นี่เขา
ปลาวรรณาคัวแก่เจ้านานแล้วหรือ

หมอน่วม เร็ว ๆ นี่เอง เป็เคนยากจน
ฉินตังดาร์ จึงเตยงไว้

อาจารย์ปิ่น ขัตภาพของเจ้า ก็มออายะระมะ
มานแล้ว นนเขาตัวออกพรัง

หมอน่วม เจ้าจะเตยงคปเสื่อเขาไหวหรือ
เห็นจะไม่เป็นได้ ดเขาอกเขา

ใจประจบประแจงฉินค้อย

อาจารย์ปิ่น นามักความปรีดคักไปว่า ขรรวม
คาวัวแก่ ย่อมจะเป็นคเบือ
แก่กรรยาดาว งุ่มง่ามไม่เป็น
ที่ถูกลใจถูกลดาเขา

หมอน่วม ฉะนั้นไม่แก่นักหน้า

อาจารย์บน นั้นแหละหลานเอ๋ย “มาตุลา-
โมนามะ” ขรรคมดาว่ามาตุ-
คาม ถ้าผิวปฏิพัทธหรรษา
เขานัก เขามักจะเด่นผิว ผิว
จะต้องลงเป็นเบยต่างเขา

หมอน่วม คงไม่เป็นได้น้า

อาจารย์บน น้าเตือนสติหรือ กหาของนงค์
ของเจ้า อรเนงน้อยจมนัก
ระวังตัวให้จงหนัก อย่ายอม
ให้เขาเป็นเบยบนใดเป็นอันขาด
เถยวนะ

หมอน่วม ดีแต่ทหน้าเตือนสติ

อาจารย์บน (สัพยอก) นี่เจ้าแอบเขา
ตำหรับทำผงอิทธิเจ ที่น้ำให้ไป
ใช้ดอกกระมัง ของน้าศักดิ์
สิทธิ์นัก ฮะ ฮะ เจ้าบอกกับ
น้าว่า เจ้าจะอุปสมบท เจ้า
เคยสร้างโยมอุปถากที่เดียวหรือ

หมอน่วม (ทำโกรธ) น้าตะกี้ ยังสั่ง
ไม่ให้รู้จักจบ

อาจารย์บน น้าสัพยอกเด่นดอก อย่าโกรธ
น้าเลย น้าขอเตือนสติเจ้าอีก

ครั้งวาอย่า พิศวาท นาฏของนงค์
ให้มากนัก จะไม่เดินไปสู่
สุคติภูมิ

หมอน่วม ที่เขาแก้กว่านั้น เขายังมีได้
สาว ๆ พรุ่ง ๆ ถมไปน้า

อาจารย์บน เขาเถอะ. เขาเถอะ มันก็ล่อ
ล่อต้งกัน ไม่ได้ สันติ สันม นัก
หญิงสาวกันชายชราอายุสละมะ-
ภาพนัก ย่อมเป็นชาติกแกกัน
อ๋อ จจะหมั้นกับป็น ถุกกัน
เขาโทรแดงทกท เจ้าของระวัง
อย่าให้เกิดคำหั้นชนจะได้ความ
อภัยศ พักตราเจ้าจะต้อง
หมองศรี

หมอน่วม คำเตือนสติของน้าข้าพเจ้า ฉันทจะจำ

อาจารย์บน น้าบอก อนุธำสน์แต่ดง สอน
ไปตามการ เจ้าจะเชื่อหรือ
ไม่เชื่อก็ตามที่เถอะ เรื่องผู้หญิง
ยิ่งเร็ว น้าเองไม่มเจตสิกจน-
ตนาการ คำนึงน้าไม่ผิด ถึงแต่
ด้วยอายุระตะนทง ๖ ของน้า
มันดักหรือจนแน่น หับหับ
หึงกหึงกเต็มทแล้ว หมามาเห็น

ชาวเป็ดอกกกค้อ นานแหละ น้ำ
จะต้องนมัสการตาเจ้า ไปที่ตะ
จะได้ไปเฉยไซ ให้ทิดรอดค้อ
เพิ่มเขาทราบ ๔,๐๐๐ บาท
ขาดตัวเที่ยวจะ

หมอน่วม น้า

อาจารย์ป็น บอกขาดควยงงแต่ละแถว อ้าย

พดก้นไม่รู้จักจบน้ำเมื่อเหมือน
คอกันเป็นคอกคอกคอกคอก น้ำ
ไม่ใส่น้ำ

หมอน่วม ไปด้วยกันซิ น้ำ ฉนั้นจะไประ
เหมือนกัน

อาจารย์ป็น อ้อ, เจ้าจะบทธงไปด้วยกัน
หรือ ไปซิ เจ้าจะโคจรจาริก
ไป ณ ที่ใดเล่า

หมอน่วม ฉนั้นจะไปเยี่ยมไซ

อาจารย์ป็น (ยังไม่ลุกขึ้น) เอ้อ, ตั้งขาร
ร่างกาย พุท ภาพ เต็ม ที่ แล้ว
ทุกหนท มั่นคงกรอกรบ
กรบกรบไปหมด (ลุกขึ้น,
คราว) โอ้ย, อ้อ, อ้อ, เสียง
ดังกรบ หาดานไคยใหม่ (เขา
มอทุบหรือหวดหลัง) อ้ายทำ
การหักแรงเมื่อหนุ่ม ๆ นี่ไม่ดี

เลย (ออกประตูซ้ายทางต๋อง
คน)

นายบุญช่วยกับนางสาวอ่อนเข้า

ประตูหลัง

บุญช่วย (เดินพดก้น) จวนเจียนไป
เที่ยวเอง จวนเจียนตกพดของ
หากว่าพดตกจ้งรอดไปได้

น.ส. อ่อน ค้องปดรี

บุญช่วย ก็ไม่เชิงปด เป็นแค่แอบแฝง
นิดหน่อย จะอนูโลมเข้าใน
ฉายามด้าวทักไม่ถนัดนัก

น.ส. อ่อน นื่องได้ห้ามแล้ว พักไม่ฟัง

บุญช่วย ก็ใครจะไปรู้ว่าเกิดไต่สวนกัน
จนจนกระทั่งแกงเต๋ยงใบคำดัง

น.ส. อ่อน เขายังคอยจะจับผิดเราอยู่ เรา
อดล้าห์รักษาตัวไว้ให้มาก ๆ

ดึกว่า เชื่อน้องเถอะ

บุญช่วย จริง พี่จะต้องส่งบวชธรรม
เสียที

นางลำไยเข้าประตูหลัง

นางลำไย (ชวนทะเลาะ) ฉนั้นขอถาม
หน่อยเถอะ ดูข้างจ้งเกิดยด
จ้งช้งฉนี้เสียเหลือเกิน ฉนั้นทำ
อะไรให้

บุญช่วย นี่มาพูดหาความ กับฉัน เช่นนี้
ทำไม ฉันไม่ได้จึงเกลียดจงชั่ว
ใครที่ไหน ฉันเลี้ยงยมเจียมตัว
ฉัน อย่ามาหาเหตุชวนทะเลาะ
กับฉันเลย

นางคำไย ฉัน จะ ชวน ท่าน เจ้า ของ บ้าน
ทะเลาะได้หรือ ฉันเป็นคน
อาคัย ฉันไม่ใช่คนโปรตปราน
(นางสาวอ่อน กระพัดกระเพียด
ถูกลงไป) แหม-คชท่านเจ้า
ของบ้านท่านกระทบคนรดกระ
บานหัวให้

บุญช่วย ฉันขอถามหน่อยเถอะ นี่จะมา
หาเหตุฉันด้วยเรื่องอะไร

นางคำไย เห็นฉันเสียหยาอย่างไร ถึงได้
รุมกันนั้นหาให้ร้ายฉันนัก

บุญช่วย ฟังดูซิ ช่างหาเหตุบนานาเป็น
ตัว ฉันนั้นหาให้ร้ายที่ไหน มี
พยานคนไหนรู้เห็นกับเขาต่อปาก
ต่อคำกันซิ ว่ากันเด่นเปล่า ๆ
จะใช้ได้ที่ไหน

นางคำไย แหม-นะ-ฟังซิ ช่างเสียต
ให้ ก็ใครเป็นผู้ห้ามปรามคุณ

พ่อเธอเถอะ ห้ามปรามไม่
ให้คบค้าสมาคมกับฉัน เห็น
ฉันเป็นคนชั่วช้าสำมาญยังไ
จะนึกทว่ากัน ถ้าวาดหน้าต่อ
ตาซิ อย่าแอบกดลับหลังยัง
งนช

บุญช่วย อ้อ นั่นไม่ใช่แอบกดลับหลัง
ใคร ๆ ก็มีความ ชอบ ชรร
มที่จะพูดได้ ฉันห้ามพ่อฉัน
ไม่อย่าให้พ่อฉันเกี่ยวข้องกับ
คนที่ฉันไม่พอใจ

นางคำไย ไม่พอใจข้อไหนก็ว่ามาซิ

บุญช่วย อย่ามาชวนฉันตีฝีปากเถอะ ฉัน
ยอมแพ้ ฉันไม่ชนสู้กับแม่คน
เขื่องด่ากัด (ถูกลงออกไป)
นางคำไย ด่าคุณมาก ต้องให้รู้จักผม
เสียบ้าง (นั่งหน้าบง พอหม่อ
น่วมเข้ามาทำร้องไห้ด่าอวย)

หมอน่วมเข้าประต้าย

หมอน่วม อ้าว, นี่หัดนอนเป็นไรไป หัดนอน
ไม่สบายหรือ หรือเกิดเรื่อง
อะไรขึ้น

นางคำไย คุณมีคุณฉันพินแหวะ แต่
อิฉันเห็นจะอยู่ผิดของคุณต่อไป

ไม่ได้ ต้องกราบลาตะเค (ร้อง นางเพ็ง ^๕คิดว่าเขาเกลียดนายดำโย ^๕คิดว่า
ให้มากชน)

หมอน่วม (ตาดูก) ทำไม ทำไม ใครว่า
อะไร บอกพามาเร็ว

นางดำโย เชิญคุณตามยายเพ็งดูเถระคะ
อิฉันไม่พูดตะ เขาจะว่าฟ้อง ^๕นางเพ็ง
เด็กฟ้องน้อยลำออยฉวี

หมอน่วม (เรียกเร็ว) ยายเพ็ง ๆ ๆ ๆ
นานเร็ว (เพ็งขานรับแล้ว
เข้ามา) ใครทำไมนายเขา

ใครว่าอะไรเขา บอกมาเร็ว
(เพ็งทำท่าอิดเอื้อน) บอก

ซิ ไม่มีปากกรี ยายเพ็ง

นางเพ็ง มีเจ้าคะ

หมอน่วม มีทำไมไม่พูดเต่า, พุดซิ,
ไม่พุดรียายเพ็ง (ทำท่าจะต)

นางเพ็ง อิฉันพูดตะเจ้าคะ

หมอน่วม อ้ายคนอยากกรื่องราวเร็ว ๆ
ทำคะมิดคะเมียนร่ำไรอยู่ได้ ต
ซิ นิงเสียดอกแล้วค้ายายเพ็งเสียด
ที่เถระวะ (เงอไม้)

นางเพ็ง (มิด) อิฉันพูดตะเจ้าคะ คือ
ว่าคุณบุญช่วยเจ้าคะ

หมอน่วม เจ้าบุญช่วยวี ทำไม ๆ

หมอน่วม พุดให้มันเร็วทันใจหน่อยเถะ
อย่าให้คางมันยานักเถะ

นางเพ็ง ^๕คิดว่า, ^๕ว่า, ^๕ห่อ, ^๕นิง ^๕ลำ ^๕ออย ^๕ออก
พรัง ไม่ควรจะได้กับคุณพ่อ
แก่งำออกปานนั้น ^๕คิดว่า
ห่อ, ^๕นิง ^๕ลำ ^๕ออย ^๕ออก

นางเพ็ง ^๕คิดว่า, ^๕ว่า, ^๕ห่อ, ^๕นิง ^๕ลำ ^๕ออย ^๕ออก
ดำโย

หมอน่วม (กับนางดำโย) กอดได้ไหม
ห่อ, ^๕นิง ^๕ลำ ^๕ออย ^๕ออก

นางเพ็ง ไม่ได้หรรอกเจ้าคะ นายดำโย
ไม่ยอม แล้วเขาจะจูบอีก
เจ้าคะ

หมอน่วม (กับนางดำโย) มันจูบได้
ดำเร็วไหม

นางเพ็ง ไม่ดำเร็วหรรอกคะ นายดำโย
ไม่ยอม ^๕คิดว่า, ^๕ว่า, ^๕ห่อ, ^๕นิง ^๕ลำ ^๕ออย ^๕ออก
ตูก คุณหมอมายะพ้อง แล้ว
เกิดทะเลาะกัน

หมอน่วม (โกรธงุ่นง่าน) อ้ายนี้ร้าย
มาก แกเห็นอย่างนั้นเชียว

นางเพ็ง ทำไมจะไม่เห็น คือว่าอินแถม
ดูข้างฝา เขาเห็นว่านายดำโย
ไม่เด่นด้วย เขาโกรธใหญ่
ค่านายดำโยเสียเป็นปีไม่มีชนิด
คือว่านายดำโยขายแพบจะแซก
แผ่นดินไป • ฝ่ายคุณอ่อนไม่
ฟังธรรมาธรรม จึงเข้ามาช่วย
ค่านายดำโยเสียเบิ่งเซียดเจ้าคะ
อินเข้ามาห้าม เขาถกถกถน
หงอกอินเสียเบิ่งเซียดเจ้าคะ เขา
ว่าอแก่มองอย่าเลือก ไม่ใช่พระ
กการของมิ่ง

หมอน่วม (กับนางดำโย) ดูพร เวียง
ออกใหญ่โต หุดฮ่นยังวาเวอง
เด็กนอย ยิงนงเสียได้

นางดำโย อินเจียมคักเจ้าคะ

หมอน่วม (โกรธมาก) อ้ายนี้สำคัญมาก
เพียงมันไม่ได้ มันจะแทนคุณ
พ่อแล้ว จะเอามันไว้ทำไม
(เรียก) อ้ายบุญช่วย ๆ ออก
มานี้ (บุญช่วยออกมา)

นางดำโย (ทำเป็นห้าม) อย่าดู่นวดย
เลยคะ ชาวบ้านเขาจะนินทาได้

หมอน่วม อ้ายบุญช่วย มิ่งจะแทนคุณ
พ่อร มิ่งจะดตอง คุณพ่อร
(เขาไม่เท่าทตตบุญช่วย ๆ กับ
โดยอแยงกไปมา)

บุญช่วย พทอิ คุณพ่อตตตทำไม ผม
มีความผดยงใจ บอกกถ่า
ให้ผมมีบางช (อยู่ในท่าอ
แยงก)

หมอน่วม มิ่งจะจนแม่ดำโยเขา มิ่งจะ
กอดแม่ดำโยเขา มิ่งดำแม่
ดำโยเขา มิ่งว่ากแก่ง่า หม
ดำโยไม่ควรเป็นเมยก ควรเป็น
เมียมิ่ง มิ่งจะตองถามคนอื่น
ทำไม จงถามตัวมิ่งเอง ไม่
ปดอัยรอ้ายบุญช่วย มิ่งจะดู
พ่อร

บุญช่วย แล้วกันซิคุณพ่อ พงความข้าง
เดียว ให้ผมมีโอกาศพดบางช

หมอน่วม มิ่งไม่ต้องพด มิ่งไม่ต้องแก
คัว ขยายเพงเป็นพยานอยທန
นึ่งมิ่งยังพดอัยรเขาด้วย ประ
เดียดกจรรบม้อมัน (เลือกใส่
กันไปมา บุญช่วยแกตตต
กับดำโยกตงใจ)

นางลำไย ไชยคายแก้ว ช่วยด้วย (น่วม

ผดะออกจากบุญช่วย ต้องคน
กับยายเพ็งช่วย กัน ประคอง
ลำไย)

หมอน่วม โอ้ แม่คุณของพี่ ถูกตรงไหน
เจ็บมากหรือ ไม่หลบหลีกให้

บุญช่วย (เดินไปทางหนึ่ง เหวี่ยงไม้
เท้าไปข้างฝา ร้องให้ดัง) พุทโธ
พุทโธ นี่คุณพ่อแท้ ๆ นี่
ให้ความยุติธรรมแก่ผมบ้างสิ

หมอน่วม เอ้า, เอ้าชะ จะให้ความ
ยุติธรรม แก่ผมเดียวแหละ
(เอาไม้ตีบุญช่วย ๆ รับทัน
ยอแย่งกันไปมา) นับประสา
อะไรกับหลังมึงจะไม่ทำ คือ
หน้าต่อต้ามึงยัง คำใดถึงเพียง
นี้ กูมึงกยงดู,

บุญช่วย ผมสู้คุณพ่อเมื่อไร (ตั้งต้น
กันไปมา บุญช่วยแถมมือ
น่วมเพื่อจะแย่งไม้ทั้ง น่วม
ขันปัดป้องไม้ร้องเอ็ดตะโร)

หมอน่วม (ขุ่นแสบ) โอ๊ย ๆ ขาวบ้าน
ชาวเมืองช่วยด้วย อ้ายบุญ-

ช่วยทำร้ายร่างกายหักท้าว.

นายท้วมกับนางสาวอ่อนเข้าประตูล้าย

นายท้วม (ตั้งตงเข้ามา) ห่า, ห่า, นี่
มันยังไถกันวะ เจ้าน่วม (ตุด
ยายเพ็ง)

นางเพ็ง โอ๊ย, คือว่า ตุดเอา อีนี่ เข้า
แก้ว (เพ็งแตะลำไยเตี้ยออก
ไป เพ็งเดินชดตะโพก)

หมอน่วม (ซอฮอน) มึงดำคึกมาก
ระวังตัวให้ดี.

นายท้วม นี่เรื่องราวมัน เป็นยังไถ กันหา
เจ้าบุญช่วย.

หมอน่วม ฉันทมัน มันต่อสู้นัน ทำร้าย
ร่างกายหักท้าว ถูกอบาบทอะไร
ทำร้ายจนกระทั่งพอ.

บุญช่วย คุณพ่อหาว่าผมพยายามจะจับ
กอดแม่ลำไย แม่ลำไยไม่ยิน
ยอม ผมแตะแม่อ่อนช่วยกัน
คำเขา คำเดียวคุณพ่อก็ไม่
ได้ถามผม นวยไม่ได้ใคร
เขาถามผม ผมไม่ได้ต่อสู้เป็น
แต่จับไม้ตั้งมา นวยคุณพ่อชั้น
ท่าน หาว่า ผม ทำร้าย ร่างกาย
หักท้าว.

หมอน่วม ข้าหาความเจ้าวิ เจ้าพยายาม
จะจับ จะกอด เขา จึงไม่ใช่
ยายเพง เป็น พยาน ยน ยน อยู่
ทั้งคน.

นายท้วม แดงจากเชอของงนช อาย
บองคน.

หมอน่วม บองคนยงใจ พยานยนยนอยู่
ทั้งคน.

นายท้วม เจ้าบุญช่วย เจ้าทาเซ่นหน
จริงวิ.

บุญช่วย พทอิ คุณลุงครับ ผมหรือ
จะกตาทาเซ่นหน จะเอาผม
ไปตวงตะกวดชงนลงนาลุยไฟ
ที่ไหนก็ได้.

หมอน่วม นนเป็นขอแกควของเจ้า เจ้า
ไม่มี ลูกชพยาน คนใด อ้างอิง
ฝ่ายแม่ดาโยเซามพยาน.

บุญช่วย เป็นคราวเคราะห์ร้ายของผม
จะอ้างน้องเป็นพยานหรือ ก็
ถูก เป็น จำเลยเสีย ออก คนหนึ่ง
ผมไม่ทราบว่าจะอ้างใคร คน
ไม่เห็น ผัสาง เทวดาคง เห็นว่า
ใครผิดใครถูก.

หมอน่วม ขาตมึง จะจับที่ไหน.

นายท้วม นางหน่อเอ็งละ เจ้าดำเขา
จริงไหม.

น.ส. อ่อน คุณตงเจ้าขา อิดนคอบไม่ถูก
เพราะไม่รเห็นอวิได้ เป็นการ
ได้ความแท้ ๆ อิดนหรือจะ
กล้าทำเช่นนั้น (ร้องไห้)

นายท้วม เด็ก เหล่าน มินลูกเจ้า ไม่ใช่
มันไม่ใช่ลูกไฟร์ ลักด ไม่ใช่
ดี-ตวน และ วงจามัน จะหยาบ
คายตงเพงนนเทยววิ คิดดู
บางช เจ้ามนบาคณหา.

หมอน่วม ยงนช ฉนมมนบาคณหา เจ้า
กบมพน.

นายท้วม ขาเนรวเรากับเด็กเหล่าน เจ้า
ค้องพดไให้นาพงหนอย เด็ก
เหล่านมนเป็นแคเพงทธานของ
ข้า เจ้าเป็นพอมนแก่จนจะบด
ขบ มีเมยสาว หตงจนจะเงย
หน้าไมชนแดงหงจนกระทั่งตก
เกือบ จะถูก ขดาง ควาย แดงวิ
คัวใหม่.

หมอน่วม ไม่ค้องพดมาก ตากันเล่นข้าง
เดียวไม่ใช่ของตมึง

นายท้วม ดั่ง ๆ ขี้ได้ห้ามเจ้าไม่ให้
คบผู้หญิงคนคงแตกนมอแดง
เจ้าไม่เชื่อค ตกเตือน ของข้า
เจ้าไม่เชื่อ ว่าข้าเบญพ เพราะ
ฉะนั้นข้าคิดเจ้าคงเหมือนคน
กลัวยักตักเครือแดง เจ้าคง
คิดขี้คงเหมือน คนคนกลัวยัก
ตักเครือแดง

หมอน่วม เอา, ตักเบญพติ จะเป็นไรไป
นักหนา

นายท้วม เจ้าน่วม ดั่งแดงไป ข้าไม่
ใช่พี่เจ้า เจ้าไม่ใช่ของข้า หมัด
เขตคพของกนก

หมอน่วม (ไต่ลูก) ไป, มั่งไป, ไปอยู่
ที่ไหนได้มั่งไป ไปทงสองคน
กูไม่ให้ยู่บ้าน กุดคิมทง
เหมือนตักกลัวยักเครือแดง
เหมือนกัน (โกรธคังคังออก
ไป เด็กสองคนร้องไห้ดัง
ต่อนมาก)

นายท้วม หนอยแน่ เจ้าน่วม ตกในได้
ยังไต่เสียได้ (กับเด็ก) เจ้า
ไม่ต้องร้องไห้ให้เสียหน้าคา ไป

อยู่กับตง ดั่งจะแดง ทรัพย์
ดั่งบักอะไรทงต้น ไม่ต้องเอา
ของ เขา ไปจน กระทง คีตางค
เดียว ของตงมั่งไป ดั่งจะ
ให้ นีตงจนใจ มีฉะนั้นจะให้
แกมข้างโยนส่งไปเสียด้วย ไป
ผัดเอาที่บ้านตง แต่หอบมา
โยนส่งให้เขาที่หลัง

น.ส. อ่อน เป็นเวรกรรมของฉิฉินแล้วคุณ
ตงเจ้าข้า (กอดเท้านายท้วม
ร้องไห้)

บุญช่วย คุณตงจง กรุณา แดง ผมและ
น้องผมไว้ด้วย ผมไม่มีทพ
ที่ไหนแล้ว (กอดเท้านายท้วม
อีกข้างหนึ่งร้องไห้)

นายท้วม เจ้าไม่ต้องเสียใจ ไปอยู่
ตง ไป, ไปด้วยกันเดียว
(นายท้วมออกหน้าถ้ามานบุญ-
ช่วย และ น.ส. อ่อนตามหลัง
พอออกประตูซ้าย ถับควไป
ทง ๓ คน น.ส. อ่อนวิ่งกลับ
เข้ามาอีก)

น.ส. อ่อน (รำพรรณพตางร้องไห้พตาง
หันหน้าไปทางประตูขวา หรือ

จะนั่งคุกเข่าดังก็ได้ คุณพ่อชา
จงกรณายาขับไล่ลูกเตี้ยเตี้ย
ลูกไม่มีความผิดจริง ๆ ไร
เอ๋ย ถูกเกิดมาตั้งแต่เด็กจนโต
ยังไม่เคยได้รับความทุกข์เหมือน
ครั้งนี้เลย จึงเอนคตลูกเกิดคุณ
พ่อเจ้าชาคุณพ่อท วักรของลูก

บุญช่วย (เข้ามา) อ้าวพี่น้องไปไหน
(เห็น, เข้าไปหา) ไปเถอะ
น้อง คุณตุงคอย ใช้ให้พม่า
ตาม

น.ส. อ่อน พี่จำ น้องไม่อาจจากคุณพ่อ
และจากบ้านไปเลย

บุญช่วย พี่มีความอาลัยมาก แต่คุณ
พ่อท่านขับไล่ไม่ให้เราอยู่ เรา
จะอยู่อย่างไรเด้าน้องเอ๋ย

น.ส. อ่อน น้องคิดถึงคุณแม่ ถ้าคุณแม่
ยังอยู่คงจะไม่ใช่เช่นนี้ (ร้อง
ไห้มาขึ้น)

บุญช่วย พี่คิดถึง ท่าน มาก เหมือนกัน
คุณแม่ที่รักของลูก (ร้องไห้
สอกลั่นมากทั้งสองคน พิน
พาทยทำเพลงโอด พอสุด

เสียงพิณพาทย หมอน่วมออก
มาทางประตูชา เงอไม้จะต
ไม่ต้องพูดว่าอะไร ก็พอดี
นายท่อมสวนเข้ามา หมอน่วม
รีบหลบไป นายท่อมไม่ทัน
เห็น)

นายท่อม (เหลือบ เห็นหูดาน ทั้งสองโศก
มากทั้งรัก, น้ำตาคลอตาโดย
สังสารเขาแซนเซตนาตาแข่งใจ
พูด) พี่เจ้ายิ่งอาลัยอาวรณ์
อะไรกันนัก อยากให้เขาดีให้

โครงรอนหรือยังเงิ ดงบอกว่า
ตุงจะเลี้ยงเจ้าไม่ต้องเป็นทุกข์
คุณตุงเจ้าชา อิดนึ้มความ
อาลัยเหลือเกิน (ว่าพรอน
ตั้ง) คุณพ่อเจ้าชา ขอให้อยู่
เป็นสุขเถิด ลูกขอตา ลูกจำ
ใจจาก คุณพ่อไม่เลี้ยงลูกแล้ว.

นายท่อม เจ้าน้อยอยากโครงรอนจริงๆ

บุญช่วย กรรม ของ เรา แล้ว น้องเอ๋ย
ต้องกิน หน้าทนมกรรม ไป
เถอะน้อง.

นายท่อม มันไม่มีกรรมมีเวรอะไรหรอก
หา กลับจะสมายไปเสียอีก

ไป, ไปเดี๋ยวนี้ เดี่ยวจะวิ่ง
หนีมาเสียออกหอรอก นางหน—
อ้อนออกหน้าอย่าว่าไร (เด็ก
ต้องคนออกหน้า ฝ่ายนาตาจน
ออกประคองว่า นายท้อมตาม
หลัง)

เปิดม่าน

องก์ที่ ๔

ฉากเดิมเวลากลางวันตอนบ่าย
ตอนนั้นเวลาล่วงมาจากองก์ที่ ๓

หลายเดือน

เปิดม่าน

นางลำไยกับนางเพ็งนั่งพูดกันอยู่

นางเพ็ง ก็บอกว่า คุณนาย ไซ่ เปิดตงนัก
นี่คะ.

นางลำไย มัน ไม่เป็น ที่ฉัน ไซ่เปิดตง คน
เดียวหอรอกยาย เจ้ากรรม
นายเวรมันช่วยผตามุด้วย.

นางเพ็ง คุณนายให้เขาช่วยผตามุดองจะ
มาโทษใคร

นางลำไย มันจำเป็นหน้าซี

นางเพ็ง ก็คือจำเป็นอย่างไร

นางลำไย จำเป็นเสียเงินดีกว่าเสียชีวิต

นางเพ็ง ก็ว่า ถ้าไม่มีจระกน ก็ตง
เสียชีวิตออก

นางลำไย เวรกรรมของฉันหนเวรไม่พิน.

นางเพ็ง ทำไมจะหนไม่พิน ไม่หนักหน
ไม่พิน ปล่อยให้เป็นธุระฉัน
เขาใหม่ละ.

นางลำไย ยายจะทำยังไร.

นางเพ็ง จะยากอะไร ทำพิชิตโดยบาป
ปล่อยเวร ปล่อยกรรมเสียที่
ก็ว่า ไม่ยอมให้มัน เกาะเรา
ต่อไป.

นางลำไย ไม่ได้หอรอกยาย ถ้าพิชิตแตก
จะเดือนรอนึ่งกวน.

นางเพ็ง ยายเรองกลัวตาย นแหละ ยาก
จริง ๆ

นางเพ็ง ความตายใครจะไม่กลัว

นางเพ็ง ให้มันปรากฏไปเกิดหน้า ตง
คู้ปะไร

นางลำไย มันยากเรองตงตาย.

นางเพ็ง ชะลาตคาชาวเกินไป จะเป็น
ไรหนักหนา ถึงที่ตายตายเอง
ก็ว่า ไม่ ยาก ตายมัน ก็ตาย
ตงคู้ตงเกิดใหม่.

นางลำไย ถัดลง, เมื่อตายแล้ว แล้ว
จะกลับเป็นได้อย่างไร.

นางเพ็ง จักถามใจเถอะ ไม่มีอะไร
จะพูดด้วย (ออกประตูหลัง)

นางลำไย ถัดมาใจจริงๆของปล่อยขุดความ
กิดยายเพ็งแคว่ ไม่ได้ๆไม่
ไว้ใจ ความสุข เป็นของ มีปาก
ยอมบิบนั่นคนที่ครองไว้ไม่ได้
เช่นเรา เป็นโทษที่เราหาได้
ตัวเราเอง กิดชนมามันน่าแค้น
นัก อ้ายมาร, อ้ายมารใจ
ร้ายมันแกดั่งสังหาร.

นายแม่น แสงสสิน เข้าประตูซ้าย

นางลำไย (พูดอย่างโกรธ) ดั้นะ,
ข้างกล่าวหาญชน มาถึงบนเรือน
ใครเขาเชื่อเชิญ.

นายแม่น ไม่จำเป็นต้องมีใครเชิญ ดั้น
ฉันมี ฉันเชิญตัวฉันเอง เมื่อ
วานฉันตั้งให้เขาเงินไปให้ฉัน
ทำไมถึงไม่เอาไป แปลว่ากระ
ไรหา แม่รูปงาม.

นางลำไย นี่เธอเหยียดฉันเป็นทาส เป็น
ทาสที่ไม่มีความเป็นไทย.

นายแม่น เปตาไม่ใช่ทาส เป็นลูกเงิน
๗ เป็นลูกเงินทโมนาหนัก.

นางลำไย แกดั่งทรมาทรรกรรมประหัด-
ประหารฉันเสียเหลือเกิน.

นายแม่น ไม่ต้องพูด ฉันไม่ได้ตั้งใจมา
ทะเลาะ ฉันตั้งใจมาเอาเงิน
ค่าที่ฉันตั้งจะความดีของฉันให้
แก่हत่อน

นางลำไย เธอรวบกวบ้อยๆ ดั้น ฉัน
จะต้องพ้อง.

นายแม่น พ้องอ้ายนี้หรือ (ควักบั้นชู)

นางลำไย ดุย, (ถนัดดีแต่เขาบาตรใหญ่
เข้าชมเท่านั้น.

นายแม่น นี่เป็นบั้นไม้ใช้บาตรฉันไม่ต้อง
การอะไรที่हत่อน นอกจาก
เงิน หต่อนจะไปสารทิศใดฉัน
ไม่ว่า บัญหาสำหรับฉันมัน
อยู่ที่เงิน ถ้าहत่อนจนฉันไม่
รวบกวบ หต่อนได้ผวมึงมต้อง
เอามาแบ่งให้ฉันใช้ เข้าใจ
ไหม (เอาบั้นไม้กระเบ้า)

นางลำไย พุดชมชู ช่มเหงหน้าใจเหลือเกิน.

นายแม่น ฉันไม่มีเวดามาก ว่าใจจะให้

เงินหรือไม่ให้ ถ้าไม่ให้เงิน
ก็ให้ชีวิต จะให้สิ่งไหนก็จง
เลือกให้มา อย่าว่าไร, นี่
ไม่ใช่บ้านของฉัน.

นางคำไย (อึ้งวอน) โห้, นายแม่น
มาเร่งรัดเขาแต่เงินที่ฉัน ฉัน
จะเอาที่ไหนมาให้หนักหนา ฉัน
ให้เสียจนไม่มีจะให้แล้ว.

นายแม่น ไม่จริง, มี.

นางคำไย โห้, ไม่มีจริง ๆ หนา เงิน
ต้องร่อยรัง นายแม่นใช้บ้าง
ฉันใช้บ้างจนไม่มีเหลือ ยัง
แถมเข้าของ ทมิ รวาคากำนำ
จนหมดสิ้นแล้ว.

นายแม่น ฉันไม่เชื่อ เขาถูกกฏเงา
ฉันจะค้นเขาเอง.

นางคำไย โห้, บอกอะไรก็ไม่เชื่อ ไม่มี
จริง ๆ ไซ้ของเขาจน หมดสิ้น
เจ้าของไร่เขาคงโกรธใหญ่ ฉัน
ก็เป็นหมาไปอีกเท่านั้น โห้,
ช่างไม่ เวทนา ปรานี ฉันบ้าง
เธอเป็นผู้ชาย ฉันเป็นผู้หญิง
อย่าทำกรรมเวรให้ฉันน่ะเลย.

นายแม่น นี่แปลว่าไม่มีประโยชน์ต่อไป
แล้ว ยิงงนร

นางคำไย โห้, เธอจะมีผกฉันเป็นทาส
ไปถึงไหน ปล่อยให้ฉันเป็น
ไทยบ้างเถอะ นี่กว่าปล่อยถูก
นกตลก

นายแม่น ซ้าย, ไม่ต้องพูดมาก อย่าพูด
มากเกินไป ไม่ให้จริง ๆ ไร

นางคำไย โห้, ฉันจะเอาที่ไหนมาให้
บอกว่าไม่มีจริง ๆ

นายแม่น เอ้า, ฉันจะปล่อยให้เป็นไทย
ละ จงคงดีดอารมณ์ให้ดี จะ
ขึ้นสวรรค์หรือจะลงนรกก็ตาม
ใจ (ควักปืนออกมาจ้องคำไย)

นางคำไย (กอดมากดงนังคุกเข่าร้องไห้
อึ้งวอน) พ่อแม่นำจำงเช่นนี้
ของขอชีวิตไว้ดีกว่าเถอะของ
ไม่มีจริงจริง ขย่ำว่าแต่ ๓๐๐๐

บาทเดย เท่าไร ๆ นั้งก็จะ
ให้ จงกรณาไว้ชีวิตนั้งก่อน
นั้งคงจะมีโอกาสทด แกรแทน
คุณในเวลาภายหลัง จงเห็น
แก่ความดีของนั้งที่เคยมากับ
พ่อแม่นั้งเถิด ถ้าไม่เห็น

อย่างอื่น ก็จงเอาบุญ
นายเมี้ยน ย่อม, คิดยอนิด ๆ หาไม่จะ
ถึงชนสัตว์รรคเสียเลยจน จง
ระวังตัวให้ดี (เขาเป็นไล่กระ
เป้าออกประตูซ้าย)

นางลำไย (ร้องไห้มาก) เหวกรรมอะไร
เช่นนี้ไม่รู้เกิดมาเป็นผู้หญิง
ถ้าไม่ใช่ ความใคร่ ครอบให้
ควนไต่ใจเร็ว ก็เป็นเช่นนี้แหละ
สัตยาตผู้ชายใจเดระฉานปอก
ดอกผู้หญิงก้นไม่มีปัญญา เสีย
ชาติเกิด เกิดมาทำไมหนักแผ่นดิน
ดิน ครองที่สุดแล้วต้องดำรงภาพ
คือคุณหมอนั่น (เข้าเรือน)

ยายเพ็งเข้าประตูหลัง

นางเพ็ง (ถือไม้กวาด ๆ พดาง, บ่น
พดาง) ข้า, นี่ไปข้างไหน
ล่ะ เค็มท้าง ๆ ขธาดดา
ขาว ว่านะมันจะฆ่าคนเล่น
ง่าย ๆ ง่ายเดียวหรือ บาน
เมืองมีขอมแม่ ไปกลัวอะไร
มัน มันฆ่าเราตาย เราเรียกว่า
ตำรวจจับมัน ได้ความแล้ว

ยังไม่เอา เงินทองเป็นกำย
เป็นกอง เอาไปบำรุงบำเรอ
มันจนหมดสิ้น คุณหมอนัก
เหมือนเต่าเหมือนคูน ข้างไม่
รู้สึกเสียเลย คือว่า “งมงามะ
งาหร่า” ได้แก่คุณหมอนั้น
แหละ.

หมอน่วมเข้าประตูซ้าย

หมอน่วม ยายเพ็ง, นี่นายแกเขาไปไหนล่ะ
ยายเพ็ง เห็นจะอยู่ ในสวน ดอกไม้หรือ
ในแหละคะ เดี่ยวคะ, อีนี่จะ
ไปตาม (ออกไป)

หมอน่วม เออ ค่ะ, ไปไหน, อยู่ที่ไหน
ถ้าไม่ ได้เห็น หน้าแม่ ลำไยล่ะ
รู้สึกเสียใจ แต่พอได้เห็นหน้า
เห็นตเห็นอวยมาหายเป็นปกติทั้ง

นางลำไยหน้าเศร้าเข้าประตูขวา

หมอน่วม (เห็น, โผเข้าไปจะรับขวัญ
แต่เห็นหน้าลำไยผิดกั้งก) เอ๊ะ
หัดก่อนไม่สบายไปรี หน้าตา
เศร้าซัด หรืออาายบุญช่วยมัน
มาข้ามเหงอย่างไรอีก.

นางลำไย อีฉัน ไม่เจ็บ ไร้อะไร หรอกคะ
แต่ว่าความที่นาย...ง่า...แม่น

หมอน่วม (ตกใจ) เจ้าแม่นกลับมาแล้ว
รี มั่นอยู่ที่ไหนคะ

นางลำไย เขาอยู่ที่ไหนก็ไม่ทราบ เป็น
แต่รู้ว่าเขากลับมาแล้ว.

หมอน่วม มันไม่ได้ยุ่งไถ่ ๆ นี่คอกวี จะ
วิตกทำไม.

นางลำไย อีฉันมีความวิตกนัก เขาเป็น
คนสำคัญอยู่ด้วย เขาจะมาทำ
ไหนหรือไม่กี่ไม่รู้อใจเขา.

หมอน่วม ก็หัดสอนเด็กกับเขาแล้วไม่ใช่
ชาวบ้านกรเห็น เขาไม่ได้
เพียง ดู หัดสอน มาถึง ๔,๕ ปี
ผิด ชรรณ เนียม ภรรยา ดำมี
หัดสอน ได้ ประกาศ ในหนังสือ
พิมพ์บางหรือเปล่า.

นางลำไย เปล่าคะ อีฉันเคยเห็นแค่ผู้ชาย
เขาประกาศ เขามักผูกพยา-
บาทเก่งด้วย.

หมอน่วม ช่าย, มันขึ้นมาเอะอะ เรียก
ตำรวจจับมัน โรงศาลมี ฟ้อง
มันเข้าศาลรางเดีย เอาเออะ

ฉันรับมือกับมันเอง กลัวมัน
ทำไม ว่าแต่หัดสอนยังรักเขา
ขยี้หรือเปล่านั้น.

นางลำไย อ้อ, คุณก็, ถามอะไรเช่นนั้น
ขอให้โกตร้อยโยชน์ แด่น โยชน์
อีฉัน รัก เขา จะมา ขยี้ กับคุณ
ทำไม ในชาตินี้อีฉันไม่รัก
ใครอีกแล้ว นอกจากคุณ

คุณเป็น ผู้ที่ ดิฉันรักมากที่สุด
เป็นผลพวงบุญคุณมากที่สุด.

หมอน่วม งั้น-รี, แม่คุณของพี่ (ทำท่า
จะกอด พอเลี้ยงเอะอะตกใจ
ยืนทงตงคนทั้งสองคน)

นายแม่นเข้าประตูซ้าย

นายแม่น หนอย, กำลังฉอดเกาะกัน, ดันแล้ว

นางลำไย (กอดหมอน่วม ทั้งสองคน
ตกใจ) คุณคะช่วยอีฉันด้วย.

นายแม่น (จ้องมัน) ใครอย่าก่ดขวาง
นา, นี่หรือชู้, (ชี้หมอน่วม)

หมอน่วม (บีบ) ช้า, ช้า ก่อนคุณ ฉัน
ไม่ใช่ชู้ด้วยอะไรหรอก.

นางลำไย ช่วยด้วยเอะอะคะคุณคะ.

นายแม่น หนอยไม่ใช่ชู้.

หมอน่วม (ถอย) ซ้ำ, ซ้ำ, ซ้ำก่อนซิ
คุณ แม่ถ้าโยยยากอดนั้น นิด
ขรรณเนียมฉันไม่ได้เป็นซิเป็น
ผิวเขาหรือก เขาไม่มีทอยที่
กิน ฉันเวทนากให้อาศัยอยู่
ด้วย เขาเป็นคนอาศัยเท่านั้น
แหละคุณ (ในระหว่างที่ชุด-
มุน ถ้าโยยแก่งท่าของจุด
หมายตก แต่ไม่มีใครเห็น)

นายแมน ก็จับได้ตามรอยเดียววน ฮือ,
ยังจะเถียง เดียวแหละ (รุก)

นายแมน (ผละออกจากหมอน่วม) โห,
ใจคอคนหมอนอย่างนี้ แข็งดีนะ
ฟังดูเดียววน คุณหมอนไม่รัก
ดิฉันจริงหรือคะ.

หมอน่วม ทำไมจะไม่..... (เห็นเข้าหา
นางถ้าโย)

นายแมน ฮือ, ฮือว่า (จับบน
หมอน่วมถอย) ต้องไปเดี๋ยว
นี้ (ฉุดถ้าโย)

นางถ้าโย คุณหมอนช่วยดิฉันด้วยเถอะคะ.

หมอน่วม (จะแย่ง) ช่วยยังไรล่ะ อ้า-
มัน (นายแมนฉุดนางถ้าโย

ออกไป นางถ้าโยร้องให้ช่วย
จนออกประตู จนเจ็บเสียว
ไป หมอน่วมโผล่เข้าไปที่ประตู
แล้วโผล่กลับออกมา ตรงหน้า
ได้ทำอย่างคนเสียใจจนไม่รู้จะ
จะเสียใจอย่างไรให้มาก เขาไป
เขามา หรือต้มฟุบลงบ้างก็
ได้ พอเห็นว่าเป็นเป็นเวลา
สมควร จึงค่อย เห็น จุดหมาย
แล้วหยิบชนิกดู อ่านหนึ่ง ๆ
ในใจจนจบกลับเสียใจ จนจุด
หมายหดหายไป จากมือโดยไม่รู
ตัว เลยสับสนฟุบอยู่ทวน)

นายบุญช่วยกับน.ส.อ่อนเข้าประคองช่วย

บุญช่วย (กระเทิด กระหอบ มา ทิ้งสอง
คน) เขาว่าเกิดอะไรกันใหญ่
โต ไหน, คุณพ่ออยู่ไหน.

น.ส. อ่อน (เห็นหมอน่วม) ้วย, คุณ-
พ่อเป็นอะไร เร็ว (ทิ้งสอง
คนเข้าประคองหมอน่วม) คุณ
พ่อขา, คุณพ่อตายแล้ว (ร้อง
ให้ทั้งสองคน)

บุญช่วย ยังหายใจอยู่ น้องประคองไว้

ที่จะหยิบยาต้ม (หยิบยาต้ม
มาให้ดื่ม) เฮอร์ออกมกได้
(ไปค้นพิมพ์เส้นขยา) เห็นจะ
ไม่เป็นไรหรอกน้อง ตามตัว
ก็ไม่มีบาดแผลที่ไหน (กล่าว
ดูทวดทวดหมอน่วม) เห็นจะ
เป็นตม.

น.ส. อ่อน (ร้องให้ พดาง เรียก พดาง)

คุณพ่อเจ้าชา, คุณพ่อเจ้าชา
หมอน่วม (ค่อยได้สติ ชนทีละน้อย ๆ)
เจ็บใจนักตก ห้ามแล้ว ไม่เชื่อ
โอ้, ลูกพ่อไปไหน ทำไมไม่
มาดูใจพ่อ.

บุญช่วย คุณพ่อครับ.

หมอน่วม โอ้, ลูกพ่อเจ้าไปไหน มาดูใจ
พ่อเสีย พ่อจะตายแล้ว.

น.ส. อ่อน คุณพ่อเจ้าชา คุณพ่อเจ้าชา.

หมอน่วม (ถามหาชนมองชายชวา เขา
มีอกอดคอตกคนตะขางร้องให้
ดัง ๆ) ลูกเอ๋ย, พ่อไม่เป็น
คนแล้ว พ่อไม่ฟังเจ้าห้าม
ฉิบหายบ่นปฬมดแล้ว.

น.ส. อ่อน คุณพ่ออย่าร้องไห้หนักเลย ยิ่ง
ไม่สบายมากอยู่.

บุญช่วย คุณพ่อเป็นอะไรครับ.

หมอน่วม หนาม็ดไม่รด เห็นจะเป็น
ลมตก พอลดมาก พอชวมาก
ไม่ฟังคำห้ามของเจ้ามีหน้าชา
ยังทำโทษขับได้เจ้า พ่อเสีย
ใจนัก.

หมอน่วม เรื่องราวมัน เป็นอย่างไรกัน—
คุณพ่อ.

หมอน่วม พ่อพูดไม่ออกแล้ว ดเอาเอง
เถอะ หนึ่งสี่ร้อยนั้น (ช
จดหมาย)

บุญช่วย หนึ่งสี่อะไรกัน (หยิบขันทู)

น.ส. อ่อน พ่ออ่าน.

บุญช่วย (อ่านดัง ๆ)

กราบเท้าคุณหมอมทราบ

ดิฉัน รู้กาตด่วงหน้า มานาน
แล้ว ยิ่งไรก็ดีดิฉันคงจะอยู่
ปฏิบัติคุณหมอไปไม่ได้ตลอด
เพราะ มีมารมา คอย ประจัญ
อยู่ คือนายเม้น รู้ว่าดิฉันมา
อยู่กับคุณหมอ เป็นโอกาส
อันเหมาะของเขา เขามา
เชิญจะเอาเงินที่ดิฉัน เขาว่า

ดิฉันเป็นคนมั่งมีแล้วต้องให้เขา
ใช้บ้าง เป็นอันจบปัญหา
ไม่ทราบว่าจะแก้ไขประการใด
ครั้นจะบอกคนหมอ ให้ทราบ
ก็เกรงว่าจะเกิดความชน เกรง
ว่าความ สู้ของ คุณหมอและ
ของดิฉันจะร้าวรานชน นาย
แม่นคนเป็นคนใจร้าย ใจอำ
มะหิตฆ่าคนได้ง่าย ๆ พยาบาท
คนได้ง่าย ๆ และเป็นคนที่ปอก
ตอกผู้หญิงกินโดยไม่ยั้งอาย
มาเคยเห็นเขาเงินทศตุนหลาย บัญช่วย
ครั้งแล้ว ดิฉันก็ต้องผอนผน
ให้ไปเพื่อ ขอความ ว่าความแต่
ให้เท่าไร ๆ ก็ไม่รู้จักพอ เป็น
เช่นคนคดอดมาเงิน ๒๐๐ ซึ่ง
ของคุณหมอ ก็มอบ ให้ดิฉัน
รักษาไว้จนหมดแล้ว แถม
เขาของที่มีราคา ก็หมดสิ้นจน
ไม่มีอะไรจะให้เขา เขายังมา
เคยเห็นดิฉันอีก มีวันใดก็
วันหนึ่ง เขาคงจะมาราวอก
ดิฉันขอกราบตา เพื่อหนีให้

พ้นมัน ถ้าดิฉันไปแต่โปรด
ยกโทษให้ดิฉันเถิด เป็นความ
สัสย อิดนหวงยศเอาคนหมอ
๗ ๘ ๙ เป็นทพจนคดอดชวค แต่เป็น
เวรกรรมของดิฉัน ดิฉันขอ
ตาโดยจำใจ จำจากขอให้คุณ
หมออยู่ เป็นสัส ๆ และโปรด
ช่วยบอก นายบุญช่วยแม่อ่อน
ด้วยว่า ดิฉันขอสมา ขย้าเอา
เวรเอากรรมกับดิฉันเถย.

เช่น ถ้าไป

นี้แปลว่าฉันยังไม่ทันจะหลบไป
ส่วนนี้ครว้าเอาตัวไปเสียก่อน นี้
แหละเขาว่า “ข้างตำรวจ
เท่า ข้าเก่าและเมียรัก” ยก
แค่ความดช่นว่าพรพรรณ ใคร
เขา ไม่รู้ หรือว่าเป็น อย่างไร
เว้นแต่คุณพ่อคนเดียว
หมอน่วม เคยวนพอรูแล้วถูก ช่มทราบบ
ดตเดียว

น.ส. อ่อนตาย, คาย, นี่เงินทองหมด
เถยงแต่หรือคุณพ่อ อนิจจา,
อนิจจา, น่าอนาใจ

บุญช่วย ช่างเกิดขึ้นง ไม่ใช้เงินทองของ
เรา ของคุณพ่อท่าน

หมอน่วม ลูกเอ๋ย, พ่อรับผิดชอบอย่าง
เจ้าจะว่ากระไรก็ตาม พ่อไม่
เถียง ผลกรรมบรรดาทำให้พ่อ
คิดผิด เห็นกงจักรเป็นดอกบัว
จงยกโทษให้พ่อเถิดนะ ลูกนะ
พ่อเสียใจเหลือเกินแทบไม่อยาก
อยู่เป็นคนต่อไป พ่อเขาโกรธ
พ่อมากหรือลูก

บุญช่วย ท่านโกรธมาก คุณพ่อตัดญาติ
กับท่าน คุณพ่อล้มเดี่ยวแล้ว
หรือ

หมอน่วม ถึงยงจนเที่ยวร คาย, คาย น
ลูกจึงเอ็นดู พ่อไป เชิญ เขามา
หาพ่อ พ่อจะกรรามาหา พ่อไป
หาเขาไม่ไหวแล้ว, สิ้นแรง ลูก
ช่วยอ้อนวอนบอกแก่เขาว่าพ่อ
เจ็บแค้นท พ่อขอเห็นหน้า

น.ส.อ่อน ท่านจะไม่มากระมังคะ

น.ส.อ่อน อ่อน วอนเขา ให้มาก เกอะลูก
เขาคงเสียไม่ได้ ลูกเจ้าปาก
ร้ายก็จริง แต่ใจดี

บุญช่วย คุณพ่อคอยรู้ลึกดบายชนหรือ
หมอน่วม พ่อดบายชนมากแล้วลูก ยังไม่
เผื่อยเหนื่อยเท่านั้น

น.ส.อ่อน (กับ บุญช่วย) งั้น, ถิ่นไป
เอง พ่อจะได้คอยระวังคุณพ่อ
อากรยังไม่ได้คืน

หมอน่วม เจ้าไปกัดหมอนกัน ลูกเขาสั่ง
ตำรวจมากอยู่ อ่อนวอนเขา
ให้คืนนะลูกนะ ชนรไป (น.ส.
อ่อนออกประตูซ้าย) ตั้งแต่
เจ้าจากพ่อไปมิได้ความลำบาก
มากนักหรือ

บุญช่วย ก็ไม่ได้ลำบากนัก คุณลุงท่าน
กรรนามาก ถ้าไม่ได้ท่านก็จะ
ลำบากมากอยู่ เพราะไม่ใช่
ตัวผมคนเดียว, มันยังด้วย

หมอน่วม พ่อจะกรรามาหาขอบุญคุณเขา
แทนเจ้า

บุญช่วย ผมคิดถึงความหลัง ผมแค้น
ไม่หาย คุณพ่อเห็นจะพอทราบ
กระมังว่าใครผิดใครถูก

หมอน่วม พ่อทราบดีแล้ว เจ้าไม่มีความ
ผิด เจ้าถูกได้ความ พ่อก็แค้น

นกเห่หมอนกัน (นั่งครีวตั้งโกธร
เขากำบง) ฮัม

บุญช่วย แต่ว่าช่างเถอะ ผมไม่ผูกเวร
ผูกกรรม ใครให้ทุกข์แก่ท่าน
ทุกข์นั้นจงตัว มันทำกับผม
อย่างไร ก็ได้กับตัวมันอย่างนั้น

หมอน่วม เจ้าคิดได้เช่นนี้แล้ว ในเวลา
หนึ่งดีอารมณ์พอเผื่อไผ่ตมมาก
เดียวหนักไม่ใคร่ถก

บุญช่วย ผมจำได้ดี จะไม่ลืมจนตลอด
ชีวิต เติมนางตำรายาเราหา
คุณพ่อให้รักษา เขาเล่าเชื่อม
มาให้รับประทาน คุณพ่อรับ
ประทาน คนเดียว ห่มขามไม่
เห็ดจันทน์คนเดียว คุณพ่อกิน
ตำเถาะกตงถึงเขา เวียน
ไปหาเขาไม่หยุด เขากเวียน
มาหาคุณพ่อไม่หยุด ผมและ
น้องทั้งห้าคนพ่อก็โกรธ ใน
ที่สุดเขาก็เบญเมยคุณพ่อ ผม
และน้องก็กระเด็นออกจากบ้าน

หมอน่วม ออ, พ่อกินตำเถาะเชื่อมเขาไป
หนึ่งเอง มีนาตะ ดงแดนดอไป

จนครบเท่าชีวิตหาไม่ พ่อไม่
กินตำเถาะ เป็นอันขาด ใคร
ชวนเอามา ให้เป็นได้รับงานกัน
(พูดดัง) ไม่ควรให้ตำเถาะ
ในโลกดอไป โคนทั้งให้หมด

บุญช่วย อ้ายคำว่า “เป็นอันขาด”
ของคุณพ่อ ผมรู้สึกกลัวเลย
แล้ว พุฒที่ไว้เกิดความรู้สึกผม
ไม่อยากจะกินคำนั้นออกจากปาก
คุณพ่ออีก

หมอน่วม ทำไม, พ่อเคยว่าอย่างไรมา
แล้วหรือ

บุญช่วย คุณพ่อว่า ฉันไม่รักผู้หญิงอื่น
อีก “เป็นอันขาด” นอก
จากคุณ แม่ผม ทายาย แล้วคุณ
พ่อกรก คุณพ่อบอกว่าฉันไม่เมย
อีก “เป็นอันขาด” แล้วคุณ
พ่อกิน เดียวมาว่าไม่กิน
ตำเถาะ “เป็นอันขาด”
อย่าพูดเลยครั้น ผมกลัวเกิด
ความอีก

หมอน่วม งั้นพ่อขอเปลี่ยนคำใหม่ ไม่กิน
ตำเถาะ เช็ดจนตาย ไม่มี
เมยอีก เช็ดจนตาย พ่อไม่

พูดเด่น พูดจริง ๆ ไม่รีอึก
แล้ว จนฉิบหายวอดเป็น
กายเป็นกองไม่เพราะเมียหรือ
เข็ดจนตาย พุทโธ ๆ ส้ม-
บัตแม้เจ้าสระส้มไว้มากถูกทำตาย
เสียครน บ่นบ หมด โทษใคร
ไม่ได้ พ่อเองเป็นคนทำตาย
บุญช่วย ผมรู้สึกเสียตายมาก แต่ช่าง
เถอะ อย่าพูดถึงดีกว่า

นายท้วมกับน.ส.อ่อนเข้าประชุมช้าย

หมอน่วม พี่มาแล้ว เชิญนั่งทางนเถอะพ
นายท้วม (กับน.ส. อ่อน) ไหนเจ้าว่า
เขาเจ็บจะตายละยังงี้ละ
น.ส. อ่อน อ้อ, คุณพ่อสบายดีแล้ว อีนัน
ดีใจมาก (เดินไปซุบซิบกับ
บุญช่วย)

หมอน่วม (ถูกไปจับมือนายท้วม จะให้
นั่ง) เชิญทางนเถอะพ

นายท้วม (สับคัมมือ) อย่ามาจับไม้จับมือ
เจ้ากับ ข้าไม่ ไซ่พี่น้อง กันแล้ว
ข้าไม่ไซ่พี่เขยเจ้า

หมอน่วม ไซ่, พี่อย่าถ่อโทษเลย ฉันทิด
ไปแล้ว เชิญพี่น้อง, ฉันทจะกราบ

ดัก ๓ ฉา

นายท้วม จะต้องกราบต้องกราบอะไรกัน
คนโต ๆ ด้วยกันแล้ว

หมอน่วม ฉันทิดมากจริง ๆ พี่ ฉันทเสีย
ใจนัก พี่จงเอาไม้เท้าตีฉันทิดัก
๓ ที ไม่เชื่อคำดักเตือนของ
พี่คงได้เป็นเช่นนี้ เชิญนั่งให้
ดี ๆ ฉันทจะขอกราบเท้าละ
(เด็กสองคนออกไปเพื่อ

ตรวจดูเข้าของ)

นายท้วม เจ้านเห็นจะบาเสียแล้ว ข้าไม่
ไซ่พระพุทธรูป

หมอน่วม ไม่ยอม ฉันทไม่ยอม (จับตัว
ท้วม นั่ง ลง แล้วกราบ ๓ ฉา
ร้องให้ดัง ๆ)

นายท้วม โทษถึงส่งปากคตของสาร

หมอน่วม ฉันทขอสมาดาโทษเกิดพี่ ฉันทได้
ดวงเกินพี่ พี่จงยกโทษให้ฉันท
เสียเกิด

นายท้วม พี่เจ้าจะตายหรือตามวช หา
เจ้าน่วม.

หมอน่วม ฉันทขอบบุญคุณ ทพใดเคยง
ถูกฉันท ถ้าไม่ได้พม้นจะเป็น

ประการใดก็ไม่ได้ ผู้หญิง
คนนั้นทำให้ฉันเจ็บปวดนัก.

นายท้วม รัดอกตะหรอ ดิบหายหมด
แล้ว ลืมหน้าหน้า น้อยนัก.

หมอน่วม ไม่น้อยเสีย เงินสด ๒๐๐ ซึ่ง
ของต่างๆ อีกราว ๖๐๐๐ บาท

นายท้วม เขาห้าม ต้องเชื่อฟัง เขามางชี
จจกตกเขายังหยด อ้าวไร
คนตกถึง ๓,๔ คนยังไม่หยด.

หมอน่วม เหวของนั้น.

นายท้วม เหวแฉะอะไร ไม่มีอะไรจะ
โทษก็โทษกรรม โทษหัดขอ
ของเจ้านั้นแหละถูกกล่าวหาอะไรๆ
หมด ไม่ผิดปากข้าทาสไฉน
ใหม่ละ ถูกเจ้าต้องคน มันก็
เป็นลูกหมาต้องตัวเท่านั้น คน
บ้ากาม การแต่งงานถูกเจ้าจะ
คิดอย่างไร.

หมอน่วม ฉันจะเอาอะไรมาแต่งเจ้า ก็
ก็ต้องเป็นตางนายงง แฉะแต่
พิศของชวย.

นายท้วม ไม่ผิดคาด, เจ้าโยนเผละให้
ให้เขาเท่านั้น นินทาความนั้น

ตง มั่งคั่งพอหยิบฉวย มั่งคั่ง
มันต้องเป็นลูกหมาแน่นอน.

อาจารย์ป็นเข้าประตูซ้าย

หมอน่วม อ้อ, น้ามา ฉันกำลังนั่งถึง.

อาจารย์ป็น อ้อ, เจ้ามาดโม้ดอันนิบาต
นายท้วม มาซิหน้า มาดมนษย์ด่อนแก่น
อาจารย์ป็น อ้อ, ถึงสถานนั้นเจียวหรือ

หัดนอเอ๋ย, เจ้าเกิดอดตอดติ
ปาบั้งอะไรก็ขึ้น น้ำตกใจ,
ต้องมาเยี่ยม.

หมอน่วม เต็มที่, เต็มที่เขา, เขากำป็น

นายท้วม ด่อนแก่นแต่ฉัน

อาจารย์ป็น ไม่ควร, ไม่ควร, รักษาตัวมา
ตั้งแต่หนุ่มจนแก่ ไม่ควรจะ
เสียสุขภาพยิ่ง ตามข่าวเขาว่าเจ้า
ปฏิพัทธบรรพชาเขานก กงอม
เขานนช

นายท้วม นี่น่าจะเทศน์โปรดเจ้าน่วมหรือ

อาจารย์ป็น น้ำไม่เทศน์ดอก น้ำเฉยๆ
ให้ฟัง (กับหมอน่วม) นี่เขา
ประตาศนาการไปแล้วหรือ

หมอน่วม ไปแล้ว

อาจารย์ป็น อ้อ, อ้อ, มันยาก, มันยาก,

น้ำได้มีโช้วจากนุ่ล่างนุ่พจนาคัก
เคอนตักเจ้าแล้ว ว่าอย่าพิล-
ดวาทนาฏอนงค์ให้มากนัก

นายท้วม ว่า ยัง กับ กตอน พระ อะ โภย
เทียบหน้า

อาจารย์ป็น ไหน, เญยพักตราให้หน้าพิศ-
พักตรทรี (จับคางคหน้าหมอ-
น่วม) อแม่เจ้าโวย ไม่ได้
การตะเหล่าน กัหน้าคำเบนทา
ครามยังง จะไม่ปฏิพัทธรว-
ษาเชานักใจ ดุทรี ขอบนัยนา
คำเบนวงรวกกับถักคินป็นดวก

นายท้วม ถุกเด็นหรือหน้า.

อาจารย์ป็น ไม่ใช่, ไม่ใช่, น้มักว่า
เขาไปหลาย ฝ่าหอย แครวงแล้ว
หรือ หน้าถึงได้คำเบนกวนอ

นายท้วม กวนอหน้าแดงต่างหากหน้า

อาจารย์ป็น โอ, โอ, ถุกแล้ว หน้าต้มไป
ไม่ได้ทศนการรงว มานานแล้ว
ไม่ได้การ, ไม่ได้การ, ต้อง
ทำนาพระพุทธรมนนตรดเสีย หน้า
จะทำให้

หมอน่วม ตีแล้ว-หน้า นนคองการอยู่แล้ว
เหมือนกัน

อาจารย์ป็น ดุทรี เป็นหมตเป็นหมออยู่กับ
ตัวเอง ยังเสียที่เขาได้ น้เจ้า
ยังปริเทวนาการ พิตาปว้าร้อง
ปฏิพัทธ ทรรษาเขาอยู่ หรือ
เปล่า

หมอน่วม เปล่าเจย รุ่ลึกเกลียด ๆ อย่าง
ไม่มีอะไรเปรียบ นนเซ็ด
จนตาย

นายท้วม หนอย, เซ็ดจนตาย จังริ
ชาอยากทตลอด

อาจารย์ป็น ออย่า, ออย่า, ออย่าเด่นก้มงเห่า
เทานกรกษายากเดมท น้มน
จางแล้วระงังคัก ออย่าไปคม
นคัมกับเขาอีกนะ ออย่าให้
เขา เพิ่มเคม ได้ชอก จังถึง จักถ
จริต

นายท้วม โรงพยาบาลปากคตองตำรายัง
มีทวาง-หน้า

อาจารย์ป็น น้กคองชาบน้า พระพุทธรมนนค
หลายเวลา จังจะไปสู่สรีติ
อย่างเคม

นายท้วม กินยาตตลอดช่วยด้วยคักระม้งหน้า

อาจารย์ป็น เป็นสรีติคักแล้ว ไม่ควรหาทุกข
ใส่ตัว ริมเมยสาถ ไม่ควร

อุตรนรชยธรรม มนนิค
 ตมูฐาน น้าไม่หนีตาเขา
 หรชก เมยต์วทเขาตมูมไป
 แต่เจ้าเตอกไม่เหมาะ เป็นโค
 แกกนหม้าอ้อน มนนิคตักขาบท

นายท้วม ผิดศัตกาเมด้วยน้า ผัวเขาก็
 ยังมี

อาจารย์ปั่น แดงกัน, แดงกัน, ทำให้ข้า
 คือ พระนฤพาน ไป หตาย จัน
 (ยกมือท่อมหัว) ตำรุ, นิพาน
 บัจโยโทศุ กรรม, กรรม,
 หตานเอ้ย เจ้าไม่พนชนคณว
 เลี้ยเต๊ว

นายท้วม เจ้านวม เจ้าคองเขาจวนทอด
 กฐินเลี้ยลัก ๓๐ เต็ม

นางสาวอ้อนเข้าประตูขวา

น.ส. อ้อน น้าอนาคใจ เกตลงเป็นตางน้า
 คุณพ่อเจ้าชา ทำไม่เป็นยง

หมอน่วม พ่อตอบไม่ถูกเต๊วถูกเอ้ย

นายท้วม ตัดแหว่หตาน เขาเห็นรุงรัง เขา
 ช่วยเก็บให้

อาจารย์ปั่น (กับหมอน่วม) เขาไม่ประ-
 ดาศนาการไปแต่ด้วยวระร่างกาย

ของเขาคอกหรือ จะโมยเอา
 พักศักตุงฆารไปด้วยหรือ ทำ
 ไม่เจ้าไม่ไปแจ้งความ โรงพัก
 น.ส. อ้อน ไม่งั้นหรอกกะ มันผตัญเตี้ย
 จนเกตลงเต๊วมันถึงไป

อาจารย์ปั่น (ปลงอนิจจัง) อนิจจัง
 พระอรหันต์ วัระตังฆาร

นายท้วม บังตักตลงเต๊วหรือหน้า

อาจารย์ปั่น (กับหมอน่วม) เจ้าข้างไม่มี
 เจตตัก จิน คณา การ บ้าง เคย
 เทยวหรือ เจ้าหตงไห่ตัมไป
 ยงนเทยวหรือ ถ้ายงน เจ้า
 คงคว่าเข้าไปหตายฝานอยเครง
 เทยวหตาน ฮี้, กินยาตลตด
 ช่วยอย่างเจ้าทวมว่ากตเหม่อน
 กัน

นายท้วม นันชานา ถ้ายเลี้ยลัก ๓๐ ครัง
 จะไต่ไปล่ตักติ อย่างน้าว่า

นายบุญช่วยเข้าประตูขวา

บุญช่วย (ถือกระตาดขันธ์หนึ่ง) คุณ
 พ่อชอวับ ผมกนได้กระตาด
 ประหตาดขันธ์หนึ่ง ช่อนอยู่ใน
 ชอกเต้า ผมจะอ่านให้ฟัง

“ทองคำหนัก ๑๐๐๐ บาท ได้
ไทกระ เทียม ผงไว้ ทศน ทอง
กลางมม เรือนด้าน ตัวนี้ ออก
เฉียงเหนือ”

หมอน่วม (ดีใจตกช่นเค้น) ของแม่
เจ้า รองแม่เจ้าผงไว้ แม่เจ้า
ดีมาก ดีไม่มีใครสู้ พ่อรัก
แม่เจ้าคนเดียว พ่อไม่รักใคร

นายท้วม ซ้ำ, ซ้ำก่อน, เจ้านวม

หมอน่วม เจ้าไปชุด ไปชุดเดียวจนเร็ว
พ่อดีใจมาก (เด็กต้องคนออก
ไป) เขาดีจริง ๆ หนูงอน
ดีไม่ได้ ฉันรักเขาคนเดียว
ฉันไม่เมย์ออกเป็นอื่นขาด

นายท้วม เจ้านวมคดงแล้ว, ระวงน้ามัน

อาจารย์บ้น อากาไม่ใช้บ้า เจ้านวม
บิต, บิตจนคล้ายบ้า

หมอน่วม (ตบกกกระโดด) ฉันมีชัยชนะ
แล้ว ฉันชนะแล้ว (ให้
ฮือ ๓ ตา)

นายท้วม เจ้านวม หนเจ้าเหินาค เจ้าจะ
บวชหรือ คดงแน่แล้วน้ามัน

อาจารย์บ้น (หัวเราะใหญ่) ไม่ใช้บ้า อาจารย์บ้น

เจ้าท้วม ถึงโตด ถึงโตดจน
คล้ายบ้า

หมอน่วม ฉันไม่บ้าหรือพี่ ฉันดีใจ ฉัน
ได้ชนะแล้วรอกทั้งเบ็น ถูกฉันจะ
ได้แต่งงาน แต่งงานอย่างไม
ขายหน้า ถูกฉันแต่งงานแล้ว
ฉันจะเขี้ยวคบวช ฉันไม่เมย์
อีก (แสดงอาการดีใจยังไม่
สงบ)

นายท้วม น้าบ้นเร็ว ช่วยกันจับเจ้านวม
ตั้งปากคดของตัวเร็ว

อาจารย์บ้น ไม่ใช่เสียจริต เจ้าท้วม คด
ถูบรวรังใจ เหอ, เหอ, น้า
นึกได้แล้ว ทิดรอดเขามาบจ
ฉาวดีช่นากบ้นหน้า จะแต่งงาน
เดือน ๕ นะคะคดงใหม่ จะได้
บอกเขา เขาจะได้เตรียมเครื่อง
อัฐบริวาร เจ้าดวงคิมกับ
เราเต็มที

หมอน่วม น้าไปบอกเขาเถอะจ้าน (กับ
นายท้วม) แต่จะให้แต่งเดือน
๑๒ ไม่ใช่หรือ

อาจารย์บ้น เดือน ๑๒ ตามตำรา ท่านว่า

แต่สามัญฤกษ์ทุกวัน น้ำไม่
ใส่น้ำ

นายท้วม น้ำขึ้นแกขอบบิสามัญฤกษ์ตาม
ใจแกเถอะ แกจะได้ใส่น้ำ

หมอน่วม ๕...๕...๕...๕...๕...๕...๕...๕...๕...๕...
ไหนดะพี่

นายท้วม ถามน้ำขึ้น

อาจารย์ บิน (นับนิ้วและท่องสูตรเลขไทย)

วันศุกรชน ๑๕ ค่ำ เดือน ๕

เป็นวันดี พระเจ้าเป็นมิตร

กับพระราหู ฤกษ์รวมเรียง

เคียงหมอนนอนบนฟูก ตก

กลางคืน เวลา ๕ นาฬิกา ๘

บาท หลังเที่ยงคืน ยาม

รุ่งเทพยดา มาประชุมกันขับ

รำบำเรอถวาย กรดมโกลาพระ

จุฬามณี เป็นมหาหิคารตี-

เรกฤกษ์ดีเลิศนักแท้

นายท้วม ฤกษ์เหมาะนักเฮาละ

หมอน่วม ตกดง น้ำไปบอกเขาเตรียม
ตัวไว้

อาจารย์ บิน ดีแล้ว ยึดกรรมเสียให้ดำเร้ว
ไป จะได้โอโหสิสันห้วง เจ้า

ท้วมจะได้โดยกรรมเหมือนกัน
ไม่ใช่หรือ

นายท้วม ฉันทะ กรรมดี แกมอะไร
หรือก แ่งดุกกับหลาน ฉันทะ
ไม่บ้าเหมือนเจ้านวมเขาหรือก

อาจารย์ บิน ดีแล้ว พี่ ๆ น้อง ๆ ได้กัน
พัศดุศฤกษ์การไม่ตกไปอื่น

หมอน่วม ฉันทะ รุระเรื่องนแล้ว ฉันทะ
เขาวัดบวช

นายท้วม หยด, หยด, น้ำขึ้นระวัง
หยดน้ำเจ้านวมยังขวางนัก

อาจารย์ บิน ไม่เป็นไร เจ้าท้วม เขาพรรษา
บวรเทใจ (กับหมอน่วม)
น้ำจะจะต้องมนัสการตาเจ้าไป
ทละ แล้วคำ ๆ น้ำจะทำนน้ำ
พระพุทธรูปครวัดให้หลาน.

นายท้วม ไปด้วยกันข้า ฉันทะพูดหัว
เต็มทีแล้ว

อาจารย์ บิน อ้อ, เจ้าจะบทธไปด้วยกันหรือ

หมอน่วม ไร, พี่ ฉันทะ.....

นายท้วม บอกว่าหยด เจ้านวมจะไป
ดุชภิรมี อย่างน้ำว่าโดยเน
ละ-น้ำ (ยังไม่ไปทงสองคน)

บุตรสองคนเข้าประตูหลัง

น.ส. อ่อน ขุดใต้ตัวเจ้าคะ เจ้าประกัน

คุณแม่วงตุก.

บุญช่วย ผัวโง่ตมมาก.

หมอน่วม ขุดใต้หิ้งตุก (ตบักกระโดด
เต็นรำ ให้อ้ว ๑ ตา)

นายทวม น้าบ่น, เจ้าน่วมไปสู้สขติภูมิ
แน่แล้ว ช่วยกันจับ-เร็ว

อาจารย์บั้น ไม่ใช่เสียจริต เจ้าทวม กำลัง
จ้อจืด ค้างตุก.

หมอน่วม เลือดเนต กอนสัดท้าย ของแม่
มหาจำเริญ อุดหัวเก็บไว้ให้ตุก

บดม่าน

บุญคุณของแม่เจ้า นเป็นตม
บดกอนสัดท้ายที่พ้อม เจ้าไม่

ขายเขาแล้ว เจ้าจะแต่งงาน

เดือน ๔ ชน ๑๔ คำ ทงตมคน

พ้อง เจ้าเอาไปคนละครึ่ง

(เด็กสองคนเข้ากอดพ่อ

คนละครึ่ง) พ่อหมดวิคกพัน

จากชุมนวกแล้ว มีเมยกด

กิดาเกกต เป็นเด็ก เข็ดจน

วันตาย พี่, น้า, ช่วยเป็น

พยานฉันด้วย ฉันจะบวช.

วันกำหนด



